

ΤΟ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΟΝ
ΓΕΦΥΡΑΝ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΕΙΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟ
ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΝ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ

ΤΕΜΠΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ - ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ALBERTO MONDADORI - ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΡΑΟΛΟ LECALDANO

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΑΡΑ ΤΗΣ AZIENDA PERIODICI ITALIANI MONDADORI
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ARNOLDO MONDADORI - ΜΙΛΑΝΟΝ - VIA CORRIDONI, 39
ΔΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΑΠΕΥΘΥΝΤΕΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α.Ρ.Ι. Corso del Littorio, 1 - Milano - ΤΗΛ. 75-136
Stabilimento Rotocalcografico Vitegglione - Via Serie N. 1 - Via Asiago N. 41 - 1942-XX

ΤΕΜΠΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡ. 22

ΧΡΟΝΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΠΛΟΥ

ΡΟΜΗ - 2 ΙΟΥΛΙΟΥ 1942-XX
ΔΡΑΧΜΑΙ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ

30

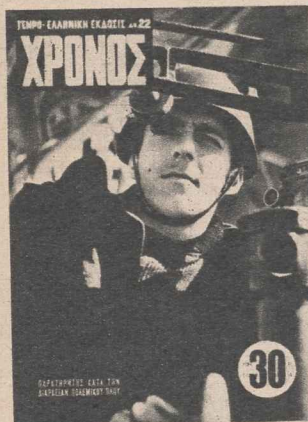

Η μικρά πλατεία του Κάπρι, όπου οι ξένοι που παραθερίζουν
εις το μαγευτικό νησί, συνειθίζουν να συναντώνται το βράδυ με-
τά το φαγητό, διά να πιούν δροσιστικά ποτά, ή καφέ.

Ρώμη, 2 'Ιουλίου 1942-XX

ΤΕΜΠΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

Ο δρόμος της Μεσογείου είναι κλειστός
εις τους Άγγλους. Ιταλικά πλοία και
αεροπλάνα παρεμποδίζουν τον εχθρικών
στόλον και τας νηοπομπάς, πού πάντοτε
κατ' αραίωτα διαστήματα κατορθώνουν
να ανεφοδιάσουν την Μάλτα, τα στρατεύ-
ματα της Β. Αφρικής και της Έγγης
Ανατολής, χωρίς να είναι υποχρεωμένοι
να διασχίζουν την μακράν οδό του Α-
κρωτηρίου. 'Επί των Ιταλικών πλοίων
οι άνδρες είναι πάντοτε έτοιμοι να οδη-
γήσουν με αποφασιστικότητα τα πλοία
των, εναντίον του εχθρού. Από του ναυ-
άρχου μέχρι του τελευταίου ναυόπαιδος
όλοι εμπνυχούνται από επιθετικόν πνεύ-
μα, πού εξισούται μόνον με το θάρρος των.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

ΜΑΛΛΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ	ΣΕΑ. 5-8
ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΑΝΑ ΤΗΝ ΤΑΪΛΑΝΔΙΑΝ	9-12
ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝ	13-16

GAETANO CIOCCA
ΔΙΛΛΟΓΟΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΝΩΝ
ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΘΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΩΝ ΝΗΟΠΟΜΠΩΝ	19-24
ΜΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΗ ΠΕΡΟΥΤΖΙΑ	28-31
ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ	32-34

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΩΝ ΝΗΟΠΟΜΠΩΝ	21-24
-------------------------	-------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΕΚΤΙΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ GIANNA MANZINI	26
ΔΙΑΒΑΣΜΑ ΜΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ	26
SENZO LAURANO ΕΡΩΤΗΜΕΝΟΣ Μ'ΕΝΑΝ ΑΓΡΟ,	27
ΤΟ ΓΛΥΚΥ ΝΕΟΝ ΥΦΟΣ	27
Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ	27

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΕΤΑ ΚΑΜΑΡΙΝΙΑ	35-37
-------------------------	-------

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΤΕΚΝΑ	38-42
-------------------	-------

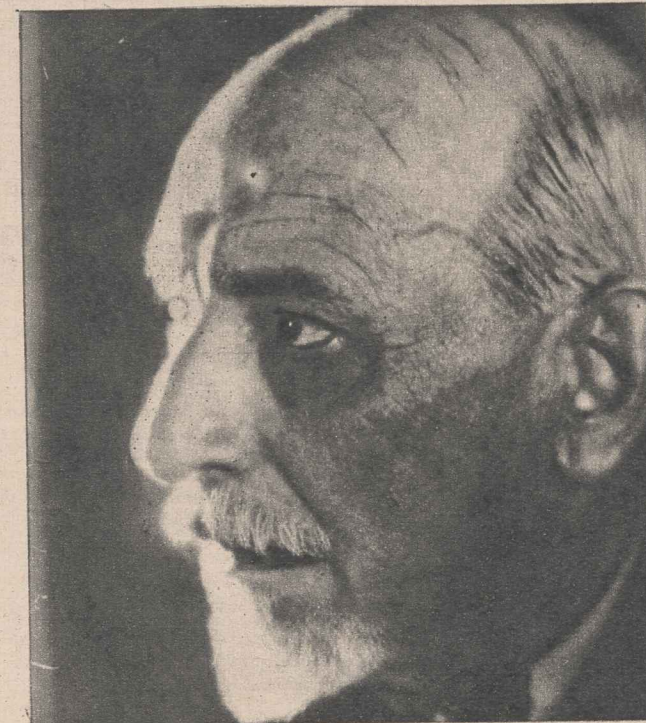
ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ CARLO SCARFAGLIO	4
ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ	25

Azienda Periodici Italiani
MONDADORI

Ο ΟΙΚΟΣ MONDADORI

ΕΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ

LUIGI PIRANDELLO

ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΕΙΣ ΔΕΚΑ ΤΟΜΟΥΣ

TOMOΣ 1ος	AIP. 28
SEI PERSONAGGI IN CERCA D'AUTORE - CIASCUNO A SUO MODO - QUESTA SERA SI RECITA A SOGGETTO	
TOMOΣ 2ος	AIP. 28
ENRICO IV - DIANA E LA TUDA - LA VITA CHE TI DIEDI	
TOMOΣ 3ος	AIP. 28
L'UOMO DAL FIORE IN BOCCA - IL GIOCO DELLE PARTI - IL PIACE- RE DELL'ONESTA - L'IMBECILLE - L'UOMO, LA BESTIA E LA VIRTU'	
TOMOΣ 4ος	AIP. 28
COME PRIMA, MEGLIO DI PRIMA - VESTIRE GLI IGNUDI - CO- ME TU MI VUOI	
TOMOΣ 5ος	AIP. 25
COSI' E' (SE VI PARE) - TUTTO PER BENE - LA RAGIONE DEGLI ALTRI	
TOMOΣ 6ος	AIP. 28
LA SIGNORA MORLI UNA E DUE - SOGNO (MA FORSE NO) - LA AMICA DELLE MOGLI - LA MORSA - L'INNESTO	
TOMOΣ 7ος	AIP. 25
PENSACI, GIACOMINO! - LUMIE DI SICILIA - IL BERRETTO A SONAGLII - LA GIARA - CECI - IL DOVERE DEL MEDICO - SA- GRA DEL SIGNORE DELLA NAVE	
TOMOΣ 8ος	AIP. 28
MA NON E' UNA COSA SERIA - BELLAVITA - LA PATENTE - LO ALTRO FIGLIO - LIOLA - O DI UNO O DI NESSUNO	
TOMOΣ 9ος	AIP. 25
NON SI SA COME - QUANDO SI E' QUALCUNO - TROVARSI	
TOMOΣ 10ος	AIP. 28
ALL'USCITA - LA NUOVA COLONIA - LAZZARO - FAVOLA DEL FIGLIO CAMBIATO - I GIGANTI DELLA MONTAGNA	

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ A. MONDADORI
ΜΙΛΑΝΟΝ - ΟΔΟΣ CORRIDONI N. 39

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Κατά την τελετήν της 24ης Μαΐου, ημέρας της Αυτοκρατορίας (Empire day) ο κύριος Dimbledee, Άγγλος άρμουςτης εις την Αίγυπτον, ειπεν ότι το κέντρον της Άγγλικής Αυτοκρατορίας είναι εις τὸ Κάϊρον. Ἡ δόμολογία αὐτὴ εἶναι παράδοξος. Πρὸ παντός εἶναι πολὺ περιέργον τὸ γεγονός διὰ τὸ κέντρον τῆς Αυτοκρατορίας δὲν εἶναι ἀγγλικὴ πόλις ἢ τοῦλάχιστον πόλις ἀποτελοῦσα μέρος τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας. Τὸ Κάϊρον δὲν εἶναι Άγγλικὴ πόλις, δὲν ὑποκειται εἰς τὴν Άγγλίαν, καὶ δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἀγγλικῆς Αυτοκρατορίας. Σύμφωνα μὲ ὅσα ἱσχυρίζονται οἱ Άγγλοι, τὸ Κάϊρον εἶναι ἡ πρωτεύουσα ἐνὸς ἐλευθέρου Βασιλείου, τοῦ Βασιλείου τοῦ Αἰγυπτίου, τὸ ὁποῖον συνδέεται μετὰ τῆς Άγγλίας μόνον μὲ ἕνα σύμφωνον συμμαχίας, τὴν ἀγγλοαιγυπτιακὴν συμμαχίαν, καὶ μὲ μίαν συγκυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ Σουδάν, φύσεως, ἄλλως τε, πολὺ ἀμφιβόλου καὶ ἀμφισβητούμενης, καὶ χωρὶς μεγάλην τύχην, ὅσον ἀφορὰ τοὺς Αἰγυπτίους. Κατὰ τὴν ἀπάντησιν ἐπομένως, δύναται νὰ εὐρίσκειται τὸ κέντρον τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας, ἀκριβῶς εἰς τὸ Κάϊρον; Διὰ τοὺς Αἰγυπτίους, πρόκειται περὶ τιμῆς, ποὺ δὲν θὰ ἐπιδωκεν ὅτι δὲν τὴν ἀξίζουν, ἀλλ' ὅτι ἀσφαλῶς δὲν τὴν ἐπιθυμοῦν. Διὰ τοὺς Άγγλους καὶ διὰ τὴν Άυτοκρατορίαν, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀκόμη πλεονέκτημα, διότι δὲν ἡκούσθη ποτὲ νὰ γίνεταί λόγος περὶ αὐτοκρατορίας, τῆς ὁποίας τὸ κέντρον εὐρίσκειται ἐκτὸς αὐτῆς. Ἀκόμη δὲ ὀλιγώτερον περὶ αὐτοκρατορίας τῆς ὁποίας τὸ κέντρον εὐρίσκειται εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ. Πρέπει ὅμως νὰ εἰπωμεν ἀμέσως ὅτι τὸ πρᾶγμα ἔχει πολὺ σοβαρὸν χαρακτῆρα, καὶ δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ μόνον ὡς θέμα δι-κασιολογημένων ἀστεϊσμάτων. Μὲ τὴν ἀγγλοσαξωνικὴν ἀνοήσιαν τοῦ, ὁ κύριος Dimbledee, εἶπε χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῇ μίαν μεγάλην καὶ πικρὰν ἀλήθειαν, ἡ ἀλήθεια τὴν ὁποίαν ἀπεκάλυψε, δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ νομαδισμὸς τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας. Εἶναι μία φάσις ἡ ὁποία ἤρχισε ἀπὸ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Άγγλικὴ Αυτοκρατορία, ἀφοῦ ἔλασε τὸ Χόγκ Κόγκ καὶ τὴν Σιγκαπόρην, δὲν εἶχε πλέον, πρὸς δυσμάς τοῦ ἰσμοῦ τοῦ Σουεζ, ἰδικὰς τῆς βάσεως ἢ βάσεις τὰς ὁποίας θὰ ἤδυνάτο νομίμως ν' ἀποκαλέσῃ ἰδικὰς τῆς, χωρὶς νὰ κινδυνεύσῃ νὰ τὰς χάσῃ, ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπρόφερε τὰς λέξεις: «ἰδικαί μου».

Ἐκτοτε, τὸ κέντρον τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας, εἶναι καταδικασμένον νὰ ταξιδεύῃ ἀπὸ τῆς μιάς χώρας εἰς τὴν ἄλλην, μέχρις ὅτου αὐτὴ αὐτὴ ἡ Αυτοκρατορία θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως, τῆς δηλα-

δὴ τὰς βρεττανικὰς νήσους. Τότε ἡ Αυτοκρατορία θὰ ἔχῃ ἐπὶ τέλους ἰδικὴν τῆς ἑδραν, ἀλλὰ τότε θὰ παύσῃ ἐπίσης νὰ εἶναι Αυτοκρατορία.

Ἄν σκεφθῇτε, πράγματι, ἐπὶ τῆς περιέργου φράσεως τοῦ κ. Dimbledee θὰ ἐκπληγῇτε διαπιστώνοντες ὅτι δὲν εἶπεν, ὅπως θὰ μπορούσε, ὅτι τὸ κέντρον τῆς Αυτοκρατορίας εἶναι αἱ Ἰνδίδαι. Καὶ ὅμως αἱ Ἰνδίδαι συνταγματικῶς ἀνήκουν εἰς τὸ Άγγλικὸν αὐτοκρατορικὸν στέμμα. Ὁ τίτλος τοῦ Άγγλου Βασιλέως εἶναι «Βασιλεὺς τῆς Άγγλίας καὶ Αυτοκράτωρ τῶν Ἰνδιῶν». Ἀφοῦ δὲ ἐξ ἄλλου, οἱ Άγγλοι δὲν ἐξεδιόχθησαν ἀκόμη ἀπὸ τὰς Ἰνδίας καὶ ἡ κυβερνήσις τῆς Ἀντιβασιλείας εὐρίσκειται πάντοτε εἰς τὸ Νέον Δελχί, θὰ ἦτο τελείως φυσικὸν καὶ μάλιστα ὑποχρεωτικὸν νὰ ἔλεγεν ὁ Dimbledee ὅτι τὸ κέντρον τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας, ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς Σιγκαπόρης καὶ τοῦ Χόγκ Κόγκ εὐρίσκειται πάντοτε εἰς τὸ Νέον Δελχί. Ἀπ' ἐναντίας ὁ Dimbledee εἶπεν ὅτι τὸ κέντρον τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας εἶναι τὸ Κάϊρον, πόλις ἡ ὁποία, μετὰ τῶν ἄλλων, δὲν εὐρίσκειται οὔτε καν ἐπὶ τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ ἢ ἐπὶ τῆς Ἑρυθρᾶς θαλάσσης, ἀλλὰ σχεδὸν ἐπὶ τῆς Μεσογείου. Ἐπὶ πλέον οὔτε εἶναι ἀγγλικὴ πόλις, ἀλλ' ἡ πρωτεύουσα ἐνὸς ἐλευθέρου καὶ ἀνεξαρτήτου Κράτους, ὑποκόφως καὶ ὑπογίως Ἀντιβρεττανικοῦ, ἐξ αἰτίας τῶν ἀδικιών τὰς ὁποίας ὀπείσθη ἐκ μέρους τῶν Άγγλων. Ἄν ὁ Dimbledee δὲν ἤθελε νὰ τοποθετῇ τὸ κέντρον τῆς ἀγγλικῆς Αυτοκρατορίας εἰς Νέον Δελχί, ἐξ αἰτίας τῆς ἰαπωνικῆς ἀπειλῆς, θὰ ἤδυνάτο νὰ τὸ τοποθετήσῃ, ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὴν Κεϋλάνην. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀκριβῶς, τὸ ἀγγλικὸν ἀρχηγεῖον τῶν Ἰνδιῶν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ περιφημοῦ στρατηγοῦ Wavell, τοῦ ἐπιλεγομένου Ναπολέοντος τῆς ἐρήμου, σκέπτεται νὰ μεταφερθῇ εἰς Κεϋλάνην. Ἡ Κεϋλάνη εἶναι μία διαμονὴ πολὺ εὐχάριστος, δὲν ἐνώνεται μὲ τὴν ἰνδικὴν διαχείρισιν καὶ θὰ ἤδυνάτο νὰ ἐκλεγθῇ ὡς προσωρινὸν κέντρον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τοῦλάχιστον τὸ κέντρον τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας, ἀκόμη καὶ ἂν θὰ ἦτο ὑποχρεωμένον νὰ μεταναστεύσῃ, λόγῳ τῶν φάσεων τοῦ πολέμου, θὰ ἔμεινεν ἐπὶ ἀγγλικὸν ἐδάφος. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ Dimbledee δὲν ἐσκέφθη, οὔτε καν εἰς αὐτὸ, τί πρᾶγμα τὸν ἔκαμε νὰ ὀμιλήσῃ ἔτσι; Τὸ ὑποσυνειδητόν του. Καὶ πράγματι προσέθεσε ὅτι τὸ Κάϊρον δύναται νὰ ὀνομασθῇ τὸ κέντρον τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας, διότι εἰς τὸ Κάϊρον εὐρίσκειται ὁ Αυτοκρατορικὸς στρατός, ὁ προστατεύων μέχρι σήμερον τὰς δυτικὰς ὁδοὺς τῆς Αυτοκρατορίας. Διὰ τῶν λόγων αὐτῶν συνεπλήρωσε ἀκουσίως, τὴν σκοτεινὴν σκέψιν ποὺ εἶχε μέσα του καὶ ὁμολόγησεν ὅτι ὁλόκληρος ἡ Άγγλικὴ Αυτοκρατορία περικλείεται εἰς τὸ στράτευμα τῆς μέσης Ἀνατολῆς καὶ δὲν περιλαμβάνεται πλέον εἰς ἕνα ἔδαφος, μικρὸν ἢ μέγαλον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ ἔδαφος τὸ κατεχόμενον ἀπὸ τὸ στράτευμα αὐτό. Ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκειται αὐτὸ τὸ στράτευμα, ἐκεῖ εὐρίσκειται καὶ τὸ κέντρον τῆς Αυτοκρατορίας. Ἄν τὸ στράτευμα αὐτὸ ὑποχρεωθῇ νὰ ὑποχωρήσῃ, ἡ Αυτοκρατορία θὰ ὑποχωρήσῃ μαζύ του.

Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνον ποὺ ἀπεκάλεσα «φάσιν νομαδισμοῦ» τῆς Άγγλικῆς Αυτοκρατορίας. Ὅταν μὴς Αυτοκρατορία δὲν ἔχει ὀρισμένον κέντρον, ἀλλὰ ταξιδεύει ὁμοῦ μετὰ τῶν στρα-

τευμάτων τῆς, καὶ ἔχει τὸ κέντρον τῆς, ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκειται καὶ τὸ κύριον στράτευμα τῆς, τότε εὐρίσκειται εἰς νομαδικὴν φάσιν. Κατὰ τὴν ζωὴν μιάς Αυτοκρατορίας ὑπάρχουν δύο φάσεις νομαδισμοῦ πολὺ διαφορετικαί. Ἡ πρώτη φάσις εἶναι ὅταν ἡ Αυτοκρατορία ἐξαπλοῦται. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐξαπλώσεως τῆς, ἡ Αυτοκρατορία εἶναι πάντοτε νομαδική, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῇ ὅτι ἔχει κέντρον ἢ σύνορα. Τὸ κέντρον εἶναι ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκειται τὸ κύριον στράτευμα τῆς καὶ ἡ ἑδρα τοῦ ἀρχηγείου τῆς, τὰ σύνορα τῆς εἶναι ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκονται τὰ πλέον προχωρημένα στρατεύματα τῆς. Κατὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Γαλιτίας τὴν γενομένην ἀπὸ τὸν Ἰούλιον Καίσαρα, τὸ κέντρον τῆς Ρωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας ἦτο ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκετο τὸ στρατηγεῖον τοῦ Καίσαρος καὶ σύνορα τῆς ἦσαν οἱ τόποι ὅπου εὐρίσκοντο τὰ πλέον προχωρημένα στρατεύματα τῆς. Εἰς τὴν φάσιν ὅμως αὐτὴν τοῦ νομαδισμοῦ, ποὺ μπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ νομαδισμὸς ἐξαπλώσεως, ἀντιστοιχεῖ μία ἄλλη καὶ εἶναι ἡ φάσις τοῦ νομαδισμοῦ ὀπισθοχωρήσεως. Αὐτὴ εἶναι ἡ φάσις εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκειται σήμερον ἡ Άγγλικὴ Αυτοκρατορία, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὁ Dimbledee, μετὰ τὴν πρόθεσιν νὰ κάμῃ μόνον ρητορικὴν, διὰ νὰ κολακεύσῃ τὸν στρατὸν τοῦ Νείλου, εἶπε μίαν μεγάλην ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ὅπως ἐπίσης καὶ μίαν θλιβεράν ἱστορικὴν ἀλήθειαν. Εἶπεν ὅτι ἡ Άγγλικὴ Αυτοκρατορία εὐρίσκειται εἰς τὴν φάσιν τῆς νομαδικῆς ὀπισθοχωρήσεως καὶ ὅτι πρὸς τὸ παρόν, τὸ κέντρον τῆς εἶναι ἐπὶ τοῦ Νείλου, εἰς ἕνα τόπον ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ μακρύτερα προβολὴ τοῦ κέντρου, δύναται νὰ φθάσῃ κατ' ἀνάστασιν τὴν Ἀραβικὴν χερσόνησον, ἐνῶ τὰ πλέον προχωρημένα στρατεύματα τῆς κ' ἐπομένως καὶ τὰ πραγματικὰ τῆς σύνορα εὐρίσκονται εἰς τὸ μεσημβρινὸν Ἰράν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐπίσης εἰς φάσιν ὀπισθοχωρήσεως, ἐνώπιον τῆς ρωσσικῆς πιέσεως.

Αἱ στρατηγικαὶ συνέπειαι μίας τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων, εἶναι πολὺ καθαφαί καὶ δύνανται ν' ἀνακεφαλαιωθῶν εἰς τὸ ὅτι τὸ στράτευμα—κέντρον Αυτοκρατορίας, εὐρίσκειται εἰς μίαν πολὺ κρίσιμον θέσιν, ὑποχρεωμένον νὰ παραμῇ εἰς ἔδαφος μὴ ἰδικὸν του, ἀπὸ τοῦ Ἰράν εἰς τὴν Αἴγυπτον, κυκλωμένον ἀπὸ ἔχθρικοὺς πληθυσμοὺς καὶ συνδεόμενον μετὰ τῆς μητρὸς πατρίδος, μὲ μακρὰς ὁδούς, δυναμένας ν' ἀποκοποῦν εὐκόλως.

Ἡ ζωὴ τῆς Αυτοκρατορίας κρέμαται ἐπὶ μιάς κλωστής. Ἡμεῖς ὅμως θεωροῦμε τὸν πόλεμον, ἀπὸ τῆς πολιτικῆς πλευρᾶς του, ἂν καὶ ἡ πείρα μας μᾶς ἐδίδαξεν μέχρι τοῦδε, ὅτι εἰς πόλεμον τοιαύτης φύσεως, ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἄλλη ὄψις τῆς στρατηγικῆς καὶ συγγέται διαρκῶς μετ' αὐτῆς. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσηιν εἶναι τόσοσιν προφανὲς τὸ ζήτημα ὅσον εἰς τὴν παρούσαν, κατὰ τὴν ὁποίαν κάθε ἔδαφος, τὸ ὁποῖον χάνει στρατηγικῶς ἡ Άγγλία, τὸ χάνει ἐπίσης καὶ πολιτικῶς καὶ πάντοτε ἐκ λόγων καθαρῶς πολιτικῶν, ὅπως εἶδομεν εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῶν ἄλλων τμημάτων τῆς ἀνατολικῆς Αυτοκρατορίας. Καὶ αὐτὰ αἱ τελευταῖαι δράσεις τῆς Άγγλίας αἱ ὁποῖαι εἰς ὁποιοδήποτε δυνατόν νὰ φανοῦν ὡς ἐπιθετικαὶ δράσεις, ὅπως ἡ ἐπιθεσις ἐναντίον τῆς Μαδαγασκάρης, ἡ ἀπειλὴ ἐναντίον

τοῦ Τζιμπουτί, ἡ συνεννόησις μετὰ τοῦ Ντὲ Γκώλ, διὰ νὰ οἰκοισθηθοῦν τὴν τροπικὴν γαλλικὴν Ἀφρικὴν, εἶναι δράσεις πολιτικῆς ὀπισθοχωρήσεως καὶ σημαίνουν ὅτι ἡ Άγγλία παραιτεῖται τῆς ἐπεκτάσεως τῆς εἰς τὴν Ἀπὸ Ἀνατολὴν, ὅτι ἐγκαταλείπει τὰς προθέσεις τῆς, περὶ ἐλέγχου τῆς Ἀσίας καὶ τῶν ὁδῶν τῆς καὶ ὅτι ἐτοιμάζεται νὰ ὀπισθοχωρήσῃ πρὸς δυσμάς, εἰς τὴν Ἀφρικὴν. Εὐρισκόμεθα ἐπομένως ἐνώπιον πραγματικῶν νομαδισμῶν καὶ ὀπισθοχωρήσεων, ὁ χαρακτῆρ τῶν ὁποίων εἶναι περισσότερο πολιτικὸς παρὰ στρατιωτικὸς. Στρατηγικῶς ἡ ὀπισθοχώρησις τῆς Ἀφρικῆς δὲν σώζει τίποτα, ἀπ' ἐναντίας καταδικάζει ὀριστικῶς ὅλον τὸ ἀνατολικὸν τμήμα αὐτῆς ταύτης τῆς Αυτοκρατορίας, διότι δὲν θὰ δυνηθῇ ν' ἀναλάβῃ ἀγῶνα ἐναντίον τῶν καλῶς ὀπλισμένων ἀσιατικῶν λαῶν καὶ ἀποφασισμένων νὰ εἶναι οἱ κύριοι τοῦ οἴκου τῶν. Πολιτικῶς ἡ ὀπισθοχώρησις αὐτὴ εἶναι μίαν φανερά ὁμολογίαν ὅτι αἱ ἀγγλικαὶ δυνάμεις, δὲν εἶναι πλέον ἀρκεταὶ νὰ διατηρήσουν εἰς τὴν Ἀφρικὴν μὲ ξένα ἐδάφη καὶ ξένα ἀποικίας, μίαν φαινομενικὴν αὐτοκρατορίαν.

Ἡ φαινομενικότης αὐτῆς ἄλλως τε δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ παρὰ μόνον κατὰ τὸ διάστημα κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ πόλεμος θὰ διατηρῇ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Γαλλίαν εἰς κατάστασιν ἀδυναμίας. Καὶ ἐνῶ, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ὁ πόλεμος καὶ ἡ παραμικρὰ ἥττα θὰ καταστέψῃ τὴν ἐφήμερον αὐτὴν Αυτοκρατορίαν, τὴν συγκετρωμένην ὁλόκληρον εἰς ἕνα στράτευμα, ποὺ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξασφαλίσῃ οὔτε καν τὴν δυνατότητα τῆς ἐπιστροφῆς του, ἡ ταρινὴ κατάστασις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διατηρηθῇ, οὔτε μίαν ἡμέραν, εἰς περίπτωσιν ἐιρηνικῆς ἐκκαθαρίσεως.

Ἡ ὀπισθοχωρητικὴ αὐτὴ κίνησις προσλαμβάνει ἱστορικὸν χαρακτῆρα. Οὐδένα ἀγγλικὸν στράτευμα δὲν μάχεται, εἰς οὐδένα σημείον τῆς ὑδρογείου ἐκτὸς τῶν βρεττανικῶν νήσων. Μάχεται ἡ αὐτοκρατορία εἰς τὴν σύστασιν τῆς, μίαν αὐτοκρατορία ἡ ὁποία ὀπισθοχωρεῖ ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν τῆς, καὶ καταλαμβάνει πάντοτε ἕνα στενότερον ἔδαφος. Καὶ μίαν ἄλλην παρατήρησις περισσότερο στρατηγικὴ παρὰ πολιτικὴ, εἶναι ὅτι τὸ κινητὸν κέντρον τῆς ἐν ὀπισθοχωρήσει αὐτῆς αὐτοκρατορίας δὲν εὐρίσκειται τώρα οὔτε εἰς τὸν Εἰρηνικόν, οὔτε εἰς τὸν Ἰνδικόν Ὠκεανόν, οὔτε εἰς τὴν Ἑρυθρὰν θάλασσαν ἀλλ' εἰς τὴν Μεσόγειον, μίαν θάλασσαν κλειστήν διὰ τὴν Άγγλίαν, ἀπὸ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς, δηλαδὴ ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ποὺ βλέπει πρὸς τὴν Άγγλίαν.

CARLO SCARFOGLIO

ΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

ISTITUTO LUCE E FOTO PATELLANI
ΣΕΛ. 9-12 ΑΡΧΕΙΟΝ Α. Ρ. Ι.

- 19-24 ISTITUTO LUCE
- 28-31 FOTOCERELE CAMPASSI, FOTOSTAMPA ANGELI, ΑΙ ΑΡΧΕΙΟΝ Α. Ρ. Ι.
- 32-34 ΑΡΧΕΙΟΝ Α. Ρ. Ι.
- 35-37 ΦΩΤΟ HAAS
- 38-42 ΦΩΤΟ ARCUNO

ΜΑΛΛΙ

dià lois ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ

Σ'ὄλην τὴν Ἰταλίαν ἔγινε ὁ ἔρως τοῦ μαλλιῦ, καὶ ἐξακολούθησε μὲ ρυθμὸ ποὺ φανερώνει, ἀκόμη μιά φορά, τὸ ὑψηλὸ καὶ πατριωτικὸ πνεῦμα τοῦ Ἰταλικοῦ λαοῦ ποὺ πολεμᾷ. Στρώματα, μαξιλάρια, προσκέφαλα, μεταχειρισμένα ρούχα, πουλόβερ, στάλθηκαν σὲ μεγάλα πακέτα, τόσο ἀπὸ τῆς εὐπορὸς οἰκογένειας ὅσο κι ἀπ' τῆς πτωχῆς, μ'ἕνα δεῖλὸ χαμόγελο. Καὶ εἰδᾶμε γυναῖκες ποὺ ἔχουν ἄνδρα, γυιᾶ, ἢ ἀδελφὸ στὸν πόλεμο νὰ δίδουν μὲ δίκαια ὑπερηφάνεια τὴν εἰσφορά τους. Σωροὶ ὁλόκληροι μαζεύθηκαν στὰ κέντρα συλλογῆς, σ' ὅλες τῆς πόλεως τῆς Ἰταλίας καὶ ἀπὸ μερικοὺς ἀριθμοὺς ποὺ συγκεντρώθηκαν, μπορούμε νὰ υπολογίσουμε ὅτι πολλὰ κατάρτια θὰ μαζευθοῦν. Αὐτὲς οἱ χειρονομίες, κάμνουν νὰ αἰσθανόμεθα ὅτι τὸ αὐστηρὸ καὶ βαθεῖα ἀνθρώπινο ἔχει ὁ πόλεμος μέσα του. Ὁ Ἰταλικὸς λαὸς αἰσθάνεται πάντα βαθεῖα τὴν αὐστηρὴ καὶ βαθεῖα ἀρχὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης, ποὺ εἶναι πάντα ἕνα καθήκον, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου ἀνεβαίνει σὲ οἰκονομικὴ ἀξία, σὲ καθήκον ἐναντι ἐνὸς μέλους τῆς οἰκογένειας ποὺ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ἀνακούφιση ποὺ θὰ τοῦ διευκολύνῃ τὸ καθήκον ποὺ ἡ μοῖρα τοῦ ἐπέβαλε νὰ ἐκτελέσῃ. Γνωρίζουμε ἀνθρώπους, ποὺ μὴ ἔχοντες τίποτα νὰ δώσουν, ἔφεραν τὰ στρώματα τους κ' ἔβγαλαν μιά χοῦφτα μαλλὶ καὶ τὸ πρόσφεραν. Ὁ κάθε Ἰταλὸς αἰσθάνεται σ' αὐτὴ τὴν χειρονομία, τὴν ὁμορφίαν καὶ τὸ πάθος, ποὺ ἐμψυχώνει τὸν τόπο του σ' αὐτὴ τὴν ὑψηλὴ στιγμὴ τῆς ζωῆς του. Ὁ κάθε Ἰταλὸς, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ οἰκονομικὴ του θέση, ξεράβη τὸ στρώμα του καὶ βγάζει — σὰν σὲ συμβολικὴ χειρονομία — τὴν χοῦφτα μαλλιῦ, ποὺ τὸν πλησιάζει πνευματικὰ μὲ τοὺς μακρυνοὺς ἀδελφοὺς ποὺ πολεμοῦν τὸν σκληρὸν ἀγῶνα. Κ' ἔτσι θὰ αἰσθανθοῦν ὅλοι μαζύ, μὲ μίαν ὑπερηφάνειαν καὶ γλυκειὰ συγκίνησι, πόσο ὠραῖο εἶναι νὰ εἶναι ὅλοι οἱ Ἰταλοὶ ἐνωμένοι, ὅλοι ἀδελφοί, στὴς στιγμὲς τῆς πλεονεξίας, τῆς ἱστορίας τους.

F. M.

ΤΙΜΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ
ΧΡΟΝΟΥ

ΑΛΒΑΝΙΑ ΛΕΓΚ. 2
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΛΕΒΑ 8
ΡΟΥΜΑΝΙΑ ΛΕΤ 20
ΤΟΥΡΚΙΑ ΠΡ. 15

ΤΙΜΑΤΑΙ ΙΤΑΛΙΚΑΣ ΛΙΡ. 2

Η ΜΑΚΡΑ ΣΕΙΡΑ διὰ τὴν προσφορὰν τοῦ μαλλιῦ ἐνώπιον τῶν ταμείων τοῦ θεάτρου τῆς Σκάλας τοῦ Μιλάνου. Ὅλοι αἱ θέσεις πού ἐπληρώνοντο μὲ μαλλί, ἐπωλήθησαν ἀμέσως.

Εἰς τὰ ΤΑΜΕΙΑ δὲν βλέπομεν χέρια πού δίδουν χρήματα ἀλλὰ σάκκους γεμάτους μαλλί: Ἄνδρες καὶ γυναῖκες σπεύδουν νὰ δώσουν τὰ παράξενα, διὰ τὸ περιβάλλον αὐτὸ δέματα.

Οἱ ΜΠΑΛΙΑΑ, εὐχαριστημένοι προχωροῦν πρὸς τὸ κέντρον συγκεντρώσεως, μὲ τὰ δέματα τῶν. Ἀτμόσφαιρα χαρᾶς καὶ ἐορτῆς, Ὅλοι αἱ μετέρες ἐτοίμασαν δέματα διὰ τὰ παιδιά τῶν.

ΤΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΘΕΝ μαλλί τοποθετεῖται κατόπιν εἰς μεγάλα δέματα καὶ ἀπὸ τὰ κέντρα συγκεντρώσεως, στέλλεται εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ τὰ ἐργοστάσια διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν.

Ο ΣΑΚΚΟΣ ἐκλείσθη καὶ ἐσφραγίσθη. Δὲν θὰ περάσῃ πολὺ διάστημα καὶ τὸ περιεχόμενον του θὰ μετατραπῇ εἰς θερμὰ καλύμματα διὰ τὰ πολεμῶντα τέκνα, μακρὰν τῆς πατρίδος τῶν.

ΑΝΤΙ ΑΠΟ βιβλία ή σάκκα του μαθητάκου αυτού είναι φουσκωμένη από μαλλί, διά τούς μεγαλύτερους του αδελφούς,

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ σχολείον εις τὸ ὅποιον τὰ παιδιὰ τῆς Ἰταλίας νὰ μὴ ἐπῆγαν μετ' τὸ δέμα των, διά νὰ κάμουν τὴν εἰσφορὰν των.

Η ΧΑΡΑ ΔΙΑ τὴν χειρονομίαν, πού θὰ ἐκτελέσουν, φωτίζει τὸ πρόσωπον των, Αισθάνονται ὅτι συντελοῦν εἰς τὴν νίκην.

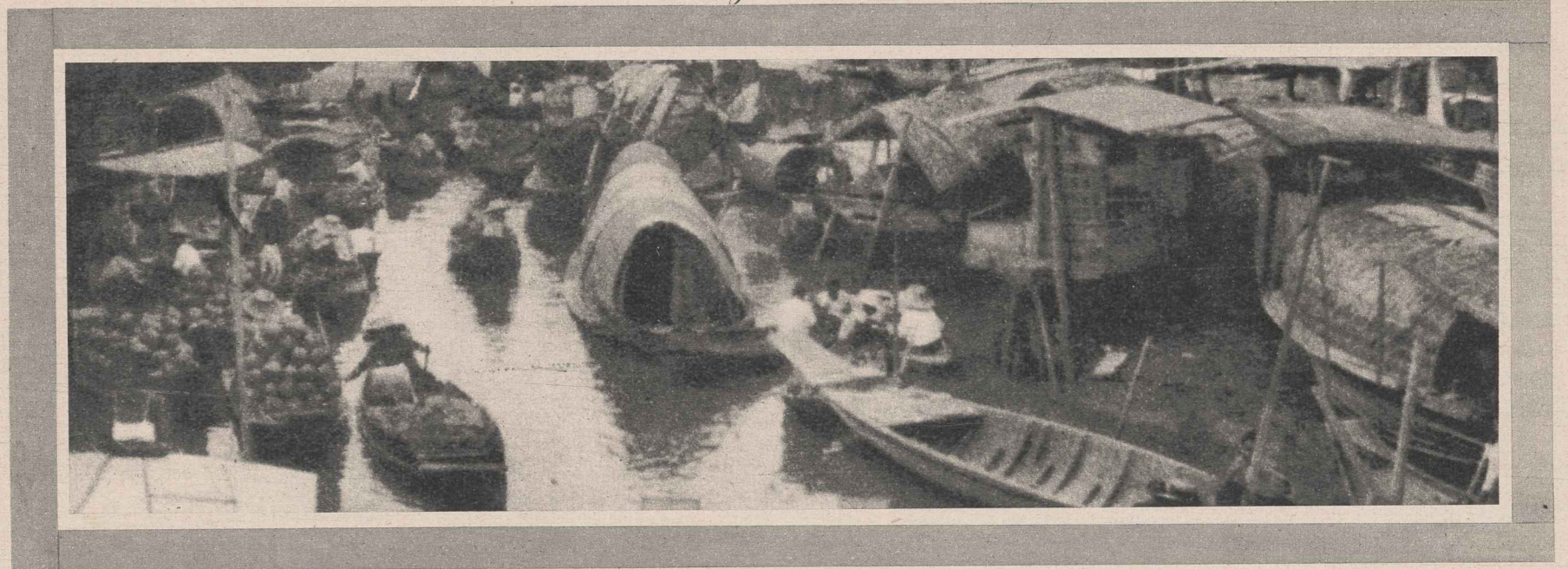
ΑΙ ΝΕΑΡΑΙ αὐταί, ἀπ' ἐναντίας, φαίνεται ὅτι φοβοῦνται μὴ τυχόν τὸ μαλλί πού θὰ προσφέρουν εἶναι ὀλίγον. Ὡς μὴ φοβοῦνται, τὰ μικρά ρυάκια κάμουν τούς μεγάλους ποταμούς.

ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ ὁ λαὸς εὐρίσκεται ὑπὸ τὰ ὄπλα, εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν τὸν ὅποιον πολεμᾷ ἡ Ἰταλία διά τὸ μέλλον της. Ὁ λαὸς ἔχει συνειδηθῇ ὅτι ὑπερασπίζεται τὸν ἑαυτὸν του.

ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΑΝΑ ΤΗΝ ΤΑΙΛΑΝΔΙΑΝ

τοῦ Luigi Barzini

Β' Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΒΟΥΔΔΑ

Οἱ Ἰάπωνες κάμουν λουτρὸν καθ' ἑκάστην, οἱ Ταῖλανδοὶ κάμουν κάθε στιγμὴν. Μόλις ἔχουν ὀλίγον καιρὸν διαθέσιμον, τὸν περνοῦν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὅπου πολλοὶ διάγουν μέγα μέρος τῆς ζωῆς των. Ἀξίζουν τὴν φήμην ὅτι εἶναι ὁ καθαρώτερος λαὸς τοῦ κόσμου. Ἀκόμη καὶ ἂν δὲν χρησιμοποιοῦν τὸν σάπωνα.

Εἰς τὴν Εὐρώπῃ οἱ ποταμοὶ, διασχίζοντες κοινοπόλεις καὶ χωρία, δημιουργοῦν ἀπομόνωσιν μεταξὺ τῶν δύο ὀχθῶν, τέμνοντες τὰ κατοικοῦμενα μέρη μετ' ὑγρὰν ἀπομονωτικὴν ταινίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας δὲν πλέουν παρά λέμβοι δι' ἀλίαν καὶ μεταφοράς. Ἡ ζωὴ τῶν κατοίκων τῶν δύο ὀχθῶν εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὴν γῆν, πρὸς τοὺς ἀγρούς, πρὸς τοὺς δρόμους. Ὁ ἀνεργόμενος ἓνα ποταμὸν ἐπὶ λέμβου, μένει ἐκπληκτὸς ἀπὸ τὸ παρασκηνακὸν θέαμα πού παρουσιάζουν αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία, τὰ θεώμενα ἀπὸ τὸν ποταμὸν, ἀπὸ τὴν ἄκοιψον καὶ πτωχικὴν θέαν τῶν οἰκίων τῶν στρεφόντων ὁμοιόμορφως τὰ νῶτα των εἰς τὸν ποταμὸν. Τὸν ἀγνοοῦν. Αἱ προσόψεις τῶν οἰκιῶν εἶναι πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, μετὰ ἑίδος περιφρονήσεως πρὸς τὸν ποταμὸν, πού ρεεῖ σιωπηλὸς διὰ λογαριασμὸν του.

Εἰς τὴν Ταῖλανδιαν αἱ πραγματικαὶ ἀρτηρίαι τῆς χώρας εἶναι οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ δρόμοι. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι αἱ πόλεις σχηματίζονται ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ὅτι ἀφοῦ ἐξάπλωθον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν εὐρύονται κατόπιν εἰς τὴν γῆν. Καὶ τοῦτο διότι ἐκεῖ τὸ ὕδωρ δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἓνα ὑγρὸν χῶρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ταξιδεύει κανεὶς, ἀλλ' ἐπίσης καὶ μίαν ὑγρὰν ἐπιφάνειαν πρὸς διαμονήν. Εἶναι ἓνα κατοικημένον ἔμβωδον.

Τὰ μικρὰ λαϊκὰ σπιτία, τὰ καμωμένα ἀπὸ μπαμποῦ καὶ σκεπασμένα ἀπὸ πλεγμένα φύλλα, πτωχικὰ καὶ ἀπλά, ἀλλὰ καθαρὰ, πρόσχαρὰ ἐπαγωγικά, σφιγμένα τὸ ἓνα κοντὰ εἰς τὸ ἄλλο, μετὰ ἄσπετον ποινίου, ἀνυψωμένα ἐπὶ πασσάλων πού ὁμοιάζουν κνήμας, ἐγείρονται ἐπὶ τῶν ὕδατων, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν διωρύγων, τὰ ὁποία βορβορίζουν κάτω ἀπὸ τὰ πατάματα.

Ὁ ταξιδιώτης, διερχόμενος ἐπὶ τῶν παλαιῶν μεγάλων ἀτμοκινήτων λέμ-

βων, πού εἶναι τὰ λεοφωρεῖα τῆς Μπαγκόκ, μπορεῖ νὰ ἰδῇ ὅ,τι συμβαίνει ἐντὸς τῶν σπιτιῶν, στολισμένων μετὰ διάφορα πολυχρώμα ἐνδύματα, ἀπλωμένα διὰ νὰ στεγνώσουν, γυμνῶν εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὅπως τὰ λαπωνικά, μετὰ φάσας ἀπλωμένας ἐπὶ τοῦ δαπέδου. Αἱ γυναῖκες, χαριτωμένα, μετὰ τὴν μπρούτζινην καὶ καλοδεμένην ἡμιγυμνότητα των, μαγεύουν εἰς τὸ ὕπαιθρον, ἢ ἀλέθουν ἀρτύματα, ἐπὶ μυλοπετρῶν. Μία εὐχάριστος ὁσμὴ ἀναδίδεται, ὅταν ἐτοιμάζουν τὴν ἀπαραίτητον σάλτσαν «νάμ φρίκ» τὴν λαϊκὴν σάλτσαν πού παρασκευάζεται μετὰ πιπέρη, κρεμμύδια, σκόρδα καὶ σαλαμοῦραν. Πρώτης τάξεως καὶ γευστικὸν μίγμα, ἐναντίον τῶν πόνων τοῦ ἥπατος.

Οἱ ἄνδρες ἐμφανίζονται κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, κάθονται στραποδί, κατὰ γῆς, ἐνώπιον καπνίζόντων πινακίων ὀρυζῆς καὶ ψαριῶν καὶ τρώουν, κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον, δηλαδὴ λαμβάνοντες τὴν τροφήν μετὰ δάκτυλα, τὰ ὁποία πλένουν κατόπιν ἐπιμελῶς εἰς τὸν ποταμὸν. Ὅπως εἰς τὰς καμίνιας τῶν ἰδικῶν μας θαλασσίων λουτρῶν, μὲ μικρὰ ξύλινη σκάλα, κατέρχεται, ὑπὸ τὴν κατοικίαν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ τὰ σκαλοπάτια τῆς σκάλας αὐτῆς, εἶναι πολυσύχναστα. Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ πρόπαντός παιδιὰ κατεβαίνουν, βουτοῦν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἀφοῦ κολυμβήσουν ὀλίγον, ἐπιστρέφουν εὐχαριστήμενα, ἔχοντες ἄλλην χάραν τῆς νοτισαντολικῆς Ἀσίας ὀφισσάται αὐτὸ τὸ πάθος διὰ τὸ ὕδωρ. Ἄν τὸ λουτρόν, εἰς τὸν ἱερὸν Γάγγην, δὲν ἐκθαίρει τὴν ψυχὴν, ἐγγυώμενον μίαν ἱκανοποιητικὴν ἐνσάρκωσιν εἰς τοὺς λουόμενους, οἱ Ἴνδοι θὰ ἀπέφενον μίαν τόσο ὑγρὰν τελετήν. Οἱ Μαλαισιοὶ πάλιν καὶ οἱ Κινέζοι, μὴ ἔχοντες κανένα ἱερὸν ποταμὸν διὰ νὰ ἀποπλύνουν τὰς ἀμαρτίας των, δὲν εὐρίσκουν, τουλάχιστον οὕτε ἓνα πνευματικὸν λόγον, διὰ νὰ κάμουν λουτρόν. Εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ διάδοσις τοῦ λουτροῦ εἰς τὴν Ταῖλανδιαν, νὰ ὀφείλεται εἰς τὰς παραδόσεις τῆς φυλῆς.

Οἱ Τάϊ, ἄνθρωποι τοῦ βορρᾶ, ἀπεδήμησαν ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν Γιάγκ Κιάγκ, χώραν τῶν παγωμένων χει-

μώνων, φεύγοντες, πρώτον τὴν κινεζικὴν εἰσβολὴν καὶ κατόπιν τὴν κατὰκτησιν τοῦ Κουμπιλαί Χάν, καὶ κατῆλθον νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὰ φλογερὰ τροπικὰ ἐδάφη τοῦ Σιάμ. Ἐκεῖ φαίνεται ὅτι ὑπέφεραν τρομερὰ ἀπὸ τὴν ζέστην, ἐναντίον τῆς ὁποίας δὲν ὑπῆρχε ἄλλο καταφύγιον καὶ θεραπείαν, ἀπὸ τὴν παρατεταμένην καὶ συνεχὴ βύθισιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Τοιοῦτοτρόπως ὑποθέτομεν ὅτι ἐγενήθη τὸ ταῖλανδικὸν ἔθνος νὰ παραμένουν παρά τὸ ὕδωρ καὶ ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

Ἐνα τμήμα τῶν κατοίκων ζεῖ ἐπὶ λέμβων καὶ σχεδιῶν. Ἐφ' ὧν τῶν ποταμῶν καὶ ἐιδικῶς ἐπὶ τοῦ Μενάμ εἰς τὸ Μπάγκοκ (πού ὀνομάζεται ἐπίσης Κρόντεμπ καὶ Θαμαμπούρι) καὶ ἐπὶ τοῦ Μέκογκ, εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἰνδοκίνας, ὅπου ὑπάρχουν οἱ μεγαλύτεροι ποταμοὶ — τόσοι φαρδεῖς, εἰς ὁρισμένα σημεῖα ὥστε ὁμοιάζουν μετὰ θάλασσαν — ἐκεῖ ὅπου ὁ ῥοδὸς τῶν διασχίζει τὴν πλὴν, παρουσιάζεται τὸ ἐξαιρετικὸν θέαμα τῶν λέμβων πού δὲν ταξιδεύουν. Εἶναι τόσοι κοντὰ ὥστε δύναται νὰ περᾶσιν κανεὶς ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην, χωρὶς πηδήματα. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν λέμβων μεταβαίνουν εἰς τὴν ἑρᾶν καὶ ἐπιστρέφουν. Κυκλοφοροῦν μετὰ ἀνεσιν ἐπὶ τοῦ συγκεχυμένου αὐτοῦ σωροῦ τῶν λέμβων ὡς ἐπὶ πλωτῆς πόλεως. Ἡ κάθε λέμβος εἶναι καὶ μίαν κατοικίαν. Τὸ σχῆμα τῶν ἐνθυμίζει τὰ παλαιὰ κινέζικα «σάμπαϊς» ἀλλ' εἶναι λεπτότερα καὶ κομψώτερα καὶ δὲν ἔχουν ἀχρήστους ἰστούς. Εἶναι καθιστικά λέμβοι. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος των, φέρουν μίαν καλύβην μετὰ κυρτὴν στέγην, καμωμένην ἀπὸ φύλλα φοινικοδένδρων, συγκρατημένων μετὰ ξύλων ἀπὸ σκελετοῦς μπαμποῦ. Ἐντὸς τῆς καλύβης κοιμούνται, καὶ ἐκτὸς γίνονται ὅλα: ψάρευμα, μαγειρεύματα, φαγητὸν, συζητήσεις, παιγνίδια, ἐν τῷ μέσῳ πλήθους παιδιῶν.

Οἱ πλέον φιλόδοξοι ἐκτίσαν ἀληθινὰ σπιτάκια, εὐάερα καὶ καθαρὰ, ἐπὶ σχεδιῶν ἀπὸ μπαμποῦ. Ἡ ἀνεσις τῆς πλωτῆς κατοικίας συνίσταται εἰς τὸ νὰ δύναται νὰ μετατοπίζεται οἱ κάτοικοι της, ὅταν βαρεθῶν ἐκεῖνο τὸ τοπίον. Τότε τοποθετεῖται μίαν μεγάλη κώπην εἰς τὴν πρύμνην καὶ ταξιδεύοντες, κατὰ τὸν κινέζικον τρόπον, μεταβαίνουν νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς ἄλλο μέρος. Συνήθως ὡδηγεῖ ἡ γυναῖκα. Οἱ ταχυδρομικοὶ διανομεῖς, θὰ εὐρίσκοντο εἰς ἀμχανίαν διὰ νὰ

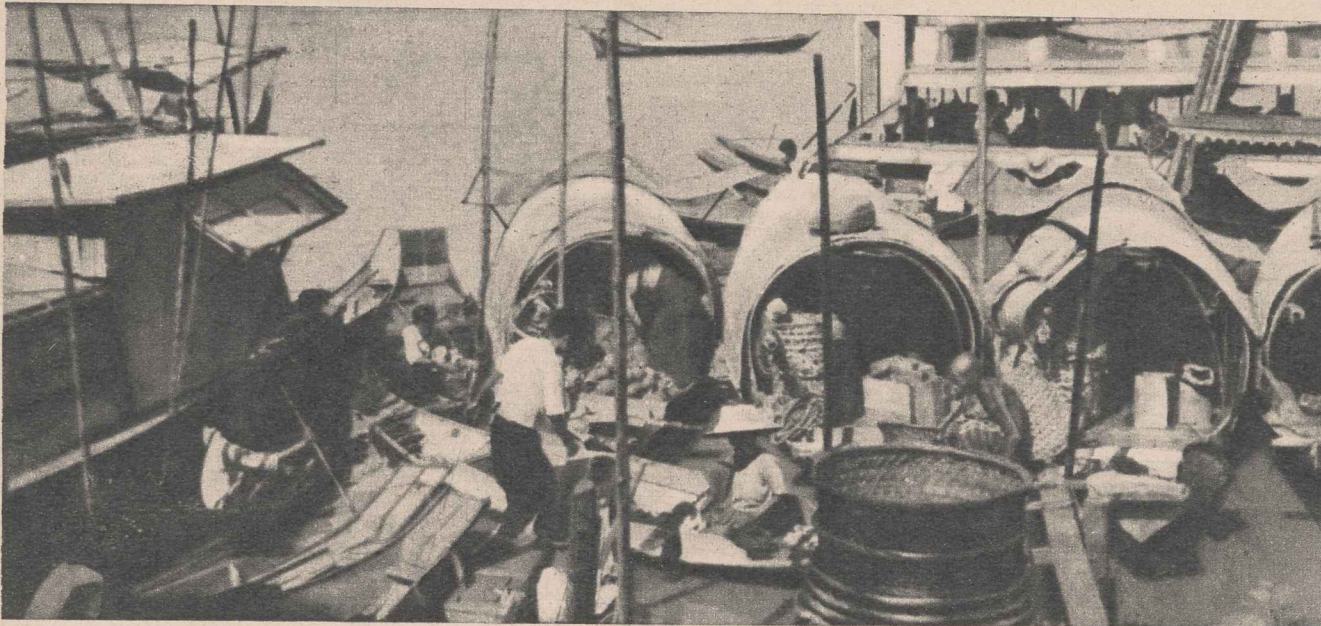
ἐπιδώσουν τὴν ἀλληλογραφίαν, εἰς τὰς κινήτας αὐτὰς κατοικίας, ἂν οἱ κάτοικοι των δὲν εἶχον τὸ εὐτύχημα, νὰ μὴ λαμβάνουν ποτὲ ἐπιστολάς. Ὅλοι οἱ γνωστοὶ των εὐρίσκονται πλησίον των.

Εἰς ὅλην τὴν Ταῖλανδιαν ὑπάρχει ὕδωρ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τοῦ βορρᾶ, τὰς καλυμμένας ἀπὸ δάση, καὶ παντοῦ διάγεται ἡ ἀμφίβιος αὐτὴ ζωὴ, ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ὁλόκληρος ὁ ἄπορος πληθυσμὸς τῆς Ταῖλανδίας εἶναι ἐπὶ τῶν ποταμῶν, καὶ ὅχι μόνον ἐπὶ τῶν μεγαλύτερων, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν παραποτάμων Νάμ Μούν, Νάμ Σι Τατσὶν καὶ ἐπὶ τῶν ἀναριθμήτων διωρύγων, ἐκσκαφέντων διὰ νὰ ποτίζοντο οἱ ὀρυζῶνες.

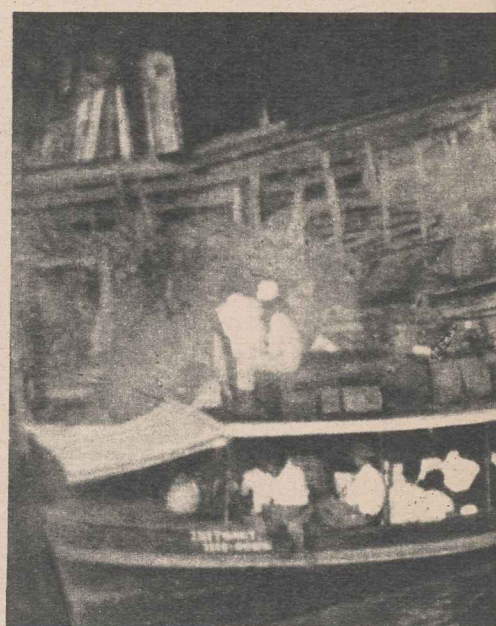
Οἱ Ταῖλανδοὶ διάγουν βίον εὐθυμον, ἥσυχον, ἀμέριμον, τὸν ὅποιον τέρπου ἀτελείωτον πατροπαράδοτοι ἑορταί, λειτουργίαι, καὶ θεάματα. Ἀγαποῦν μετὰ πάθος τὰς διασκεδάσεις καὶ τὰς τελετάς, αἱ ὁποῖαι ποικίλουν τὴν μονοτονίαν τοῦ βίου των καὶ τὸν κάματον τῆς ἐργασίας των, καὶ τὰς ἀπολαύσαν μετ' ἀγνῆν καὶ ἥσυχον ψυχὴν. Ἀγαποῦν ἐπίσης καὶ τὰ τυχερὰ παιγνίδια. Εἰς τὰς περισσοτέρας πόλεις, ἐπὶ τῶν ἀκινήτων λέμβων φαίνονται συχνὰ κύκλοι ἀνθρώπων, μαζεμένων εἰς τὴν πρύμνην οἱ ὁποῖοι σκυμμένοι προσεκτικοὶ καὶ σιωπηλοὶ, παρακολουθοῦν τὰς φάσεις ἀτελείωτων παιγνιδίων, μετὰ κινεζικὰ παιγνιόχαρτα ἢ μετὰ κύβους ἢ παρτίδας ζατρίκιου, (πού δὲν ὁμοιάζουν μετὰ τὰς ἰδικὰς μας) καὶ στοιχηματίζουν, χάνοντες ἢ κερδίζοντες, μετὰ ἀσιατικὴν ἀτσαλίαν, ὅλα νὰ νομίσματα πού ἔχουν εἰς τὰ θυλάκια των, ἢ πού ἔχουν εἰς τὰ θυλάκια των οἱ ἄλλοι. Τὰ τυχερὰ παιγνίδια, ἀσκοῦν ἐιδικὴν γοητείαν ἐπὶ τῶν πληθυσμῶν τῆς Ἀσίας καὶ ἡ γοητεία αὐτὴ ἔμεινεν ἀναλλοίωτος ἐπὶ αἰῶνας, ἴσως ἐπειδὴ τὰ παιγνίδια αὐτὰ ἀποτελοῦν ἀντίδοτον, ἐναντίον τῆς μονοτονίας. Τὸ ἀπορβλέπουν, τὸ ἀνέλπιστον, πού μπορεῖ νὰ φέρῃ ἀλφειδίαν τὴν τύχην, τὴν χάραν τῆς νίκης καὶ τὸ ἐσπᾶλλον. Καὶ εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, ὑπάρχει ἡ συγκίνησις, διὰ τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων ἡ μονότονος ὑπαρξὶς εἶναι ἀπλή καὶ ἀνευ συγκινήσεων. Εἶναι ἡ περιπέτεια καὶ περιπετείας δὲν ἔχουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ἢ δὲν τὰς βλέπουν.

ΑΥΤΑΙ ΕΙΝΑΙ αἱ κλασικαὶ φορτηγίδες τῶν σιαμαίων, πλέουσαι εἰς μίαν διώρυγα τοῦ Μπάγκοκ. Αἱ φορτηγίδες αὐταί, ὡς γνωστόν, εἶναι τὰ λεωφορεῖα τῆς Ταϊλανδίας, καὶ ἐξυπηρετοῦν ὅλας τὰς κινήσεις, ἀνθρώπων καὶ ἐμπορευμάτων, τῆς μεγάλης πεδιάδος τοῦ Μενάμ, ἡ ὁποία εἶναι γόνιμος ὀρυζῶν, καὶ ἱποτελεῖ ἐπομένως τὴν οἰκονομικὴν καρδίαν τοῦ Σιάμ. Ἡ ὄρυζα (μετὰ τὰ ψάρια), ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν τροφὴν τῶν σιαμαίων καὶ εἶναι ἡ μεγάλῃ πηγὴ πλούτου

ΛΕΜΒΟΙ-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ἐπὶ τοῦ Μενάμ εἰς Μπάγκοκ. Ὁ Μενάμ εἶναι ἐκ τῶν μεγαλύτερων ποταμῶν τοῦ κόσμου καὶ ἀντιπροσωπεύει σπουδαῖον στοιχεῖον διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Σιάμ, γενικῶς καὶ τοῦ Μπάγκοκ εἰδικῶς. Βρίθει ἰχθύων, ἀποτελεῖ μίαν ὁδὸν συγκοινωνίας μεγάλης σημασίας καὶ πρὶν νὰ ὑψωθῇ ἡ κοίτη του, ἀπὸ τὴν ἄμμου, συνετέλει μεγάλως εἰς τὴν πράγματι μεγαλειώδη ἐργασίαν τοῦ πολὺ συγχρονισμένου λιμένος τοῦ Μπάγκοκ.

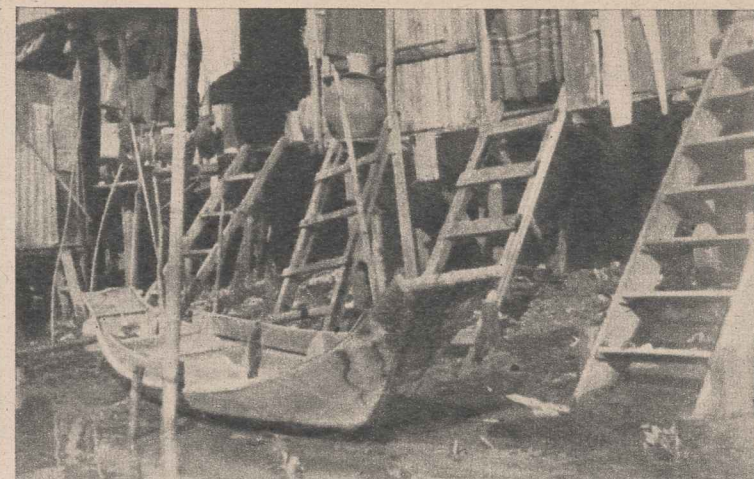
ΠΑΡ' ὅΛΟΝ ὅΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ αἰδηροδρομικὸν δίκτυον ἐξ ἑκατῶν χιλιομέτρων, καὶ ἀρκετὴ ἑκτασίς ἐθνικῶν ὁδῶν, αἱ ἀληθεῖς συγκοινωνίαι τῆς Ταϊ-

τῆς Ταϊλανδίας, ἡ ὁποία ἐξάγει ἐτησίως καὶ κατὰ μέσον ὄρον περίπου 57 ἑκατ. στατήρων. Ἀλλὰ προϊόντα πρὸς ἐξαγωγήν εἶναι ὁ καπνὸς εἰς ἀξιοσημείωτον ποσότητα, ὁ βάμβαξ, τὸ ζαχαροκάλαμον, τὸ πιπέρι, ἡ σέσαμος, καὶ ἄλλα.

λανδίας εἶναι οἱ μεγάλοι τῆς ποταμοί, μετὰ τοὺς παράποτάμους των καὶ τὸ δίκτυον τῶν διωρύγων, ποὺ τοὺς συνδέουν μεταξὺ των. Οἱ σιαμαῖοι, οἱ ὁποῖοι ταξιδεύουν σπανίως, χρησιμοποιοῦν τὸν σιδηρόδρομον ἢ τὸ λεωφορεῖον ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν, ἀλλὰ προτιμοῦν νὰ μὴ ἀποσπασθοῦν ἀπὸ τὸ ὕδωρ.

ΕΝΑΣ ΟΙΚΙΣΚΟΣ ἐπὶ τῆς ὁχθῆς τοῦ Μενάμ, πλησίον τῆς πόλεως Ἀγιοῦθια. Ἡ πιστὴ λέμβος περιμένει νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ κάποιος ἐκ τῆς οἰκογενείας, ὅπως τὸ ποδηλάτον. Ἡ Ἀγιοῦθια μετὰ 300 χιλ. κατοίκων, εἶναι ἡ δευτέρα πόλις τοῦ Σιάμ.

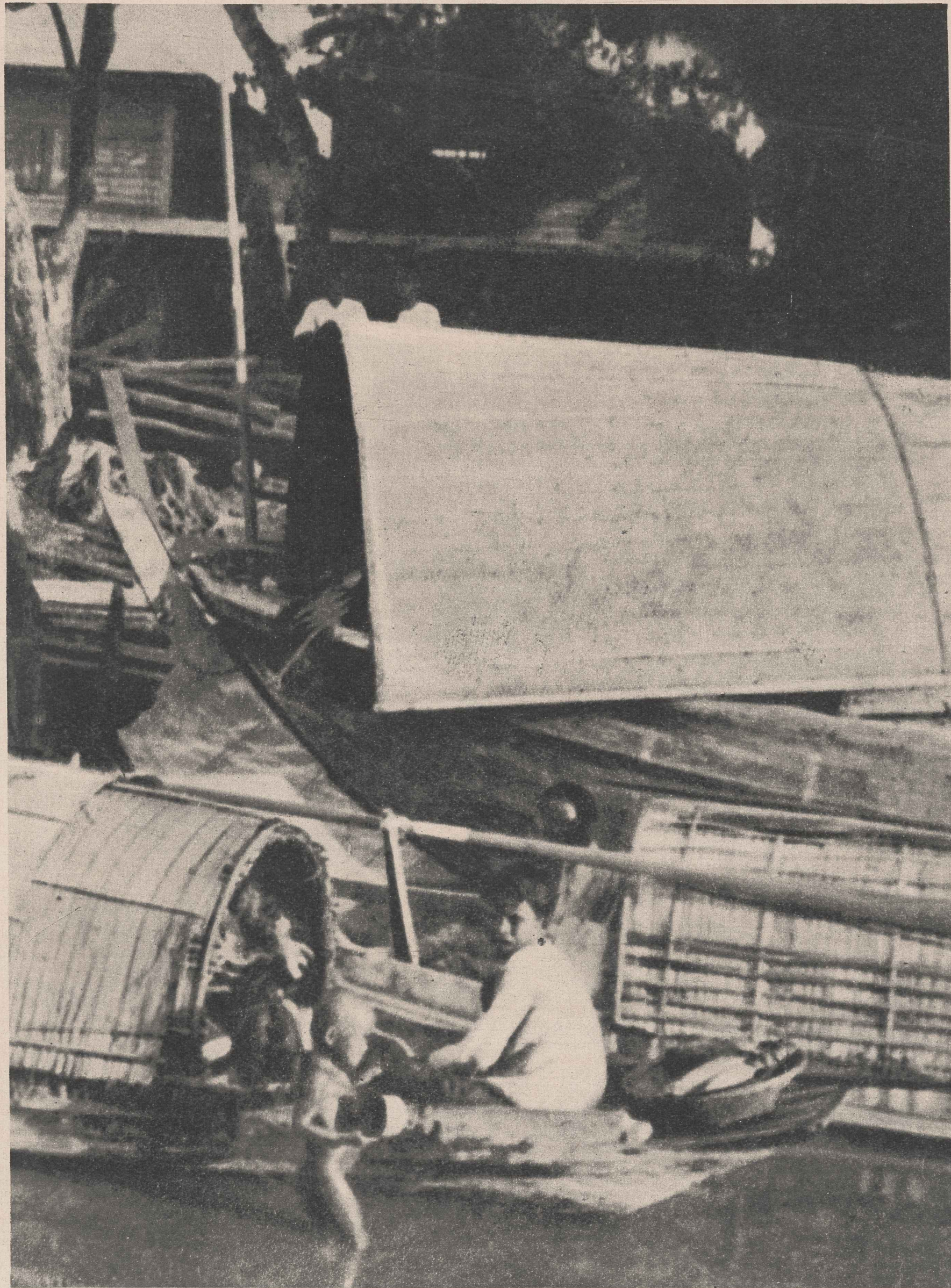
ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ μιᾶς λέμβου διὰ καιτοικίαν, εἰς Πακνάμ, πλησίον τῶν εὐρέων ἐκβολῶν τοῦ Σένομ. Ἡ λέμβος φιλοξενεῖ ὁλόκληρον οἰκογένειαν. Ἡ μητέρα ἐτοιμάζει τὸ φαγητόν, ὁ μικρὸς ὅπως ὁ σκώληξ, ξεκουράζεται μετὰ τὸ λουτρόν.

ΣΙΑΜΑΙΑΙ πλύστραι ἐργαζόμεναι ἐπὶ τῶν ὁχθῶν μιᾶς ἐκ τῶν διωρύγων, χάρις εἰς τὰς ὁποίας τὸ Μπάγκοκ ἐπωνομάσθη "Βενετία τῆς Ἀνατολῆς". Ὁ λιμὴν τῆς πρωτευούσης τοῦ Σιάμ, περιλαμβάνει ἐπίσης καὶ ἕνα πολὺ συγχρονισμένον ἀερολιμένα.

Ἡ ΕΥΘΥΜΙΑ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς σιαμικῆς ψυχολογίας, καὶ ὅποιος εὐρέθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὰς ἡμιγύμνουσας ἢ τελείως γυμνάς ομάδας τῶν παιδιῶν τῆς Ταϊλανδίας, θὰ δυνήθῃ νὰ τὸ διαβεβαιώσῃ, φράσσων τὰ αὐτιά του.

ΙΔΟΥ ΕΝΑ ΠΛΩΤΟΝ διαμέρισμα επί των αναριθμητών λέμβων, που αποτελούν τās λαϊκὰς κατοικίας των ταϊλανδών. Ἡ μήτηρ ἀφῆκε νὰ την φωτογραφήσουν κατὰ τὴν διακοπήν τῶν οικιακῶν της ἀσχολιῶν, ἐνῶ ὁ μικρὸς κάμνει τὸ λουτρόν του, ἕνα λουτρόν που θὰ διαρκέσῃ ὅλην τὴν ἡμέραν.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝ

τοῦ Gian Gaspare Napolitano

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ:

Κατὰ τὰ ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ἡ Αὐστραλία ἐπεζητεῖ νὰ προσελκύσῃ δι' ὅλων τῶν μέσων τὰς ἰταλικὰς ἐργατικὰς χεῖρας, πού ἐχρειάζετο, διότι ἀντεκαθίστων πλεονεκτικῶς, ὅχι μόνον τὰς ἐγχωρίους καὶ τὰς ἀσιατικὰς, τὰς ὁποίας οἱ Ἄγγλοι δὲν ἤθελον πλέον διὰ φυλετικούς λόγους, ἀλλ' ἐπίσης καὶ τοὺς Ἄγγλους ἐργάτας (ἐπερόκειο κατὰ τὸ πλεῖστον περὶ ἐξοριζομένων καταδικῶν) ἢ ἀπόδοσις

τῶν ὁποίων ἦτο σαφὲς κατωτέρα κάθε προβλέψεως. Τοιοῦτοτρόπως ἐδημιουργήθη μία παροιμία Ἰταλῶν καλλιεργητῶν, κατεσπαρμένων εἰς ὅλην τὴν Ἠπειρον, ἀλλὰ πρὸ παντός εἰς τὰς περιοχὰς ὅπου ἐκαλλιεργεῖτο τὸ ζαχαροκάλαμον, ἡ βιομηχανία τοῦ ὁποίου, δὲν κατέστη δυνατὴν ν' ἀναπτυχθῇ, παρὰ μόνον χάρις εἰς τὴν ἐργασίαν τὰς προσπαθείας, τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐπιμονὴν τῶν Ἰταλῶν ἐργατῶν. Ὅλα θὰ ἔβαινον κατ' εὐχὴν, ἐν μίαν δεδομένην στιγμὴν δὲν ἐπενέβαινον, διὰ λόγους πολιτικούς,

φυλετικούς, καὶ οἰκονομικούς, τὰ « Ἐργατικὰ σωματεῖα » καὶ ἤρχισον τὸν διωγμὸν τῶν Ἰταλῶν μεταναστῶν, μὲ μέσα ἄδικα, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰδεχθῇ, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ἡ ἀγρῆσις ἀποβίβάσεως 168 Ἰταλῶν μεταναστῶν, οἱ ὁποῖοι παρ' ὅλον δι' ἦσαν ἐφοδιασμένοι μὲ ναυονικῶς θεωρημένα διαβατήρια καὶ εἶχον ἐπιβιβασθεῖ περὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ μέτρου, ἐδέχθη νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς πατρίδας των, ἀφοῦ ἐδαπάνησαν ὅλας τὰς οἰκονομίας των, διὰ νὰ προσπορισθοῦν τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδίου κλπ.

Ὁπωσδήποτε ἐζητεῖτο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ψήφισις νέων νόμων ἀπαγορευόντων τὴν συρροὴν τῶν Ἰταλῶν. Μερικοὶ ἐργατικοὶ βουλευταὶ, ἔφθασαν μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ ζητήσουν τὴν ἔξωσιν τῶν ἡδὴ ἐγκατεστημένων εἰς τὴν χώραν. Καὶ ἐζήτησαν τὴν λήψιν ἐιδικῶν μέτρων ἐξασφαλίζόντων εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Αὐστραλίας, ἀγγλικῆς καταγωγῆς, χωριστὰ πλεονεκτήματα. Εἶναι συμπτωματικὸν τὸ γεγονός ὅτι τὰ πλεονεκτήματα καὶ αἱ προτιμήσεις, δὲν ἐζητήθησαν ὑπὲρ τῶν Αὐστραλῶν ὑπη-

κόων γενικῶς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ἐν τινι μέτρῳ, θὰ ἦτο λογικὸν καὶ νοητόν, ἀλλὰ μόνον δι' ὅσους ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀγγλικῆς καταγωγῆς. Καὶ ἐγένετο ἡ διάκρισις αὕτη διότι μεταξὺ τῶν Αὐστραλῶν ὑπηκόων ὑπῆρχον καὶ μερικοὶ μὴ βρεττανοί, ἀναγκασθέντες ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου νὰ ζητήσουν καὶ νὰ λάβουν τὴν αὐστραλιακὴν ἰθαγένειαν, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ δυνηθοῦν νὰ καρπωθοῦν οὐτοὶ ἐμμέσως τῶν πλεονεκτημάτων καὶ προτιμήσεων, τῶν προωρισμένων νὰ ὑπογραμμίσουν τὴν ἀνωτε-

ρότητα τῶν γεννηθέντων βρεττανῶν. Εἰς ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἐξαιρετικοῦ ζήλου τῶν ὁπαδῶν τοῦ παραδόξου αὐτοῦ φυλετισμοῦ, ἦτο καὶ ἡ ἀγγλοϊταλικὴ σύμβασις ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας τοῦ 1883. Ὡμολόγουν ἀνεπαφύλακτως ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις αὕτη θὰ παρέμεινεν ἐν ἰσχύϊ ἡ ἀποψὶς των δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ἐλπίδα ὑπερισχύσεως.

Ἡ συνθήκη δὲ αὕτη πράγματι, δὲν ἔθετε οὐδένα ὄριον εἰς τὴν μετανάστευσιν τῶν Ἰταλῶν εἰς τὴν Αὐστραλίαν. Ἐπὶ πλέον δὲ ἡγγυάτο εἰς τοὺς

μετανάστας, πλήρη ἐλευθερίαν ἐργασίας ὅχι μόνον εἰς τοὺς ἀποκτήσαντας τὴν ἰθαγένειαν, ἀλλ' ἐπίσης καὶ εἰς ὅσους ἐξ αὐτῶν εἶχον διατηρήσει τὴν ἀρχικὴν τῶν ἐθνικότητα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς τελωνειακὰς συμβάσεις, καὶ τὸν ὅρον τοῦ πλεόν εὐνοουμένου κράτους, πολλοὶ ἦσαν αἱ γενόμεναι τροποποιήσεις καὶ ἀναθεωρήσεις, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ὑπογραφῆς των. Καὶ τοῦτο διότι ἡ σύμβασις αὕτη δὲν ἤρесе εἰς τοὺς αὐστραλοὺς. Καὶ ἡ ἐπιθεσις ἐναντίον τῶν συμβάσεων τοῦ 1883 ἐπαυλὴθη πολ-

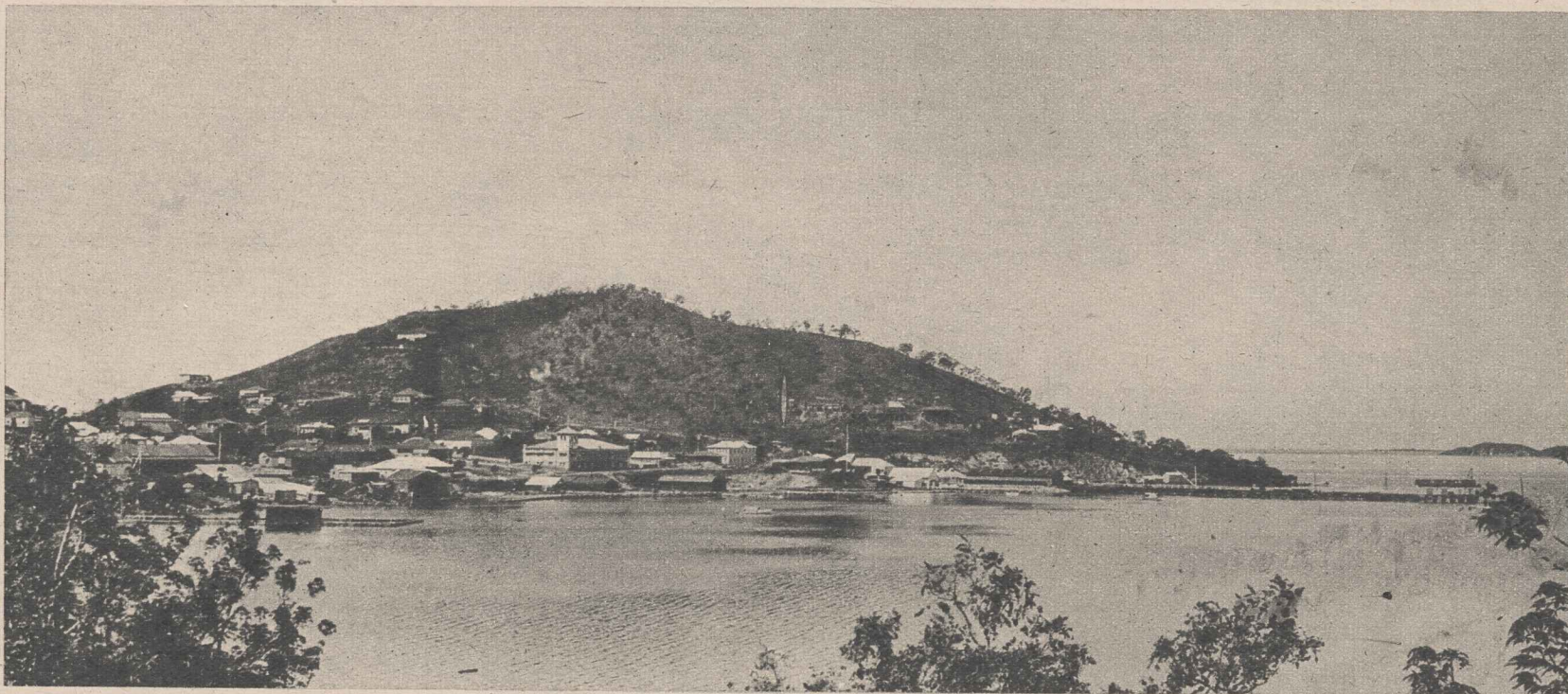
Ο ΟΜΙΛΟΣ ΑΥΤΟΣ τῶν Ἰταλῶν τοῦ Geraldton, εἰς τὸ Queensland, ἔχει λόγους νὰ γελᾷ ἱκανοποιημένος, διότι τὸ κυνήγιον των ἦτο πλοῦσιον. Ἦτο κατὰ τὸ 1909, κατὰ τὴν χρυσὴν ἐποχὴν τῶν Ἰταλῶν μεταναστῶν εἰς τὴν πολυκύμαντον καὶ εὐτυχισμένην πέμπτην Ἠπειρον.

Η ΠΕΔΙΑΣ ΤΟΥ Queensland εκτείνεται άτελείωτος ενώπιον του άρότρου των πεισιμόνων 'Ιταλών. Έδω θα φυτρώση το σκληρόν και θαλερόν ζαχαροκάλαμον πηγή πλούτου διά την Αυστραλίαν.

ΙΔΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣ ΓΕΡΩΝ χρυσοθήρας, πού εύρίσκεται από 30 ετών εις την Αυστραλίαν. Κάποτε θα πλουτίση; Κανείς δεν ξεύρει. Πούδς ζεύρει τι νοσταλγίαν θα αίσθάνεται διά την μακρινήν πατρίδα του.

Ο ΛΙΜΝΗ ΤΟΥ Moresby, εις την ζώνην της αυστραλιανής έντολής εις την Νέαν Γουίνεαν, έφιλοξένει αρκετούς 'Ιταλούς μετανάστας. 'Η χαρωπή αυτή κομόπολις, εύρίσκεται τώρα έντός της άκτίνας δράσεως των Ιαπωνικών δυνάμεων, "Ισως καθ' έν χρόνον γράφομεν τας γραμμάς αυτάς, ό λιμνή του Moresby να κατελήφθη ήδη από τας κεραυνοβόλα Ιαπωνικά στρατεύματα διά να χρησιμεύσιν ως βάσις πολ. δράσεως.

λάκις, από το 1925 και έντεθεν.

Τό 1925, τό ξενόφοβον άντιταλικόν ρεύμα, έζήτησε από την όμοσπονδιακήν κυβέρνησιν, άπλούστατα την άναστολήν οίασδήποτε Ιταλικής μεταναστεύσεως εις την Αυστραλίαν.

Ο Bruce, εύρισκόμενος τότε εις την άρχήν, έφάνετο ότι προσωπικώς ήτο άντίθετος πρός τό μέτρον αυτό, και ήδυνήθη εύκόλως να τό καταπολεμήσιν, προβάλλων τό επιχείρημα ότι ή σύμβασις αυτή προέβλεπε τόσον διά τούς 'Ιταλούς όσον και διά τούς Αυστραλούς, « mutual rights of entry and sojourn » δηλαδή άμοιβαία δικαιώματα εισόδου και διαμονής εις άμφοτέρας τας χώρας. Δι' αυτού του τρόπου άπεκρούσθη, μετά τινά έτη, νέα έπιθεσις έναντίον της Ιταλικής παροικίας του Queensland, έξαπολυ-

θείσα από τούς «British Born» (γεννηθέντας 'Αγγλους) οι όποιοι έζήτουν έγγυήσεις και προνόμια εις την βιομηχανίαν του ζαχαροκάλαμου. Ο τότε πρωθυπουργός Μόο, έπεκαλέσθη άκόμη μίαν φοράν τούς όρους της συμβάσεως του 1883 και ή διαφορά έληξε, τουλάχιστον νομικώς. Διότι δεν έλειψαν και άπόπειραι καταγγελίας της συμβάσεως γενόμεναι από αυτήν την κυβέρνησιν της συνομοσπονδίας. Κατά τούς όρους της συμβάσεως ήδύνατο αυτή να καταγγελθή άμοιβαίως, κατόπιν προειδοποιήσεως ένός έτους. 'Η αυστραλιανή κυβέρνησις έπέεγχετο ν' άπαλλαγί της άγγλικής κηδεμονίας, επί του πεδίου των διεθνών σχέσεων και ή κληρονομία των διαφόρων συμβάσεων, ύπογραφισών από την 'Αγ-

γλίαν, έβάρυνε πολύ τούς όμους της. Εις τό τέλος ή 'Αγγλική κυβέρνησις έπενέβη παρά τη συνομοσπονδιακήν κυβέρνησιν, διά να διασαφηνίσι, ότι ή σύμβασις δεν ήτο δυνατόν να καταγγελθή άπλως, από της μιάς ήμέρας εις την άλλην, διότι δεν έδέσμευε μόνον την Αυστραλίαν, άλλ' όλόκληρον την βρετανικήν Αυτοκρατορίαν και δεν ήδύνατο ν' άνανεωθή, παρά μόνον κατόπιν κοινής συμφωνίας.

Η 'Ιταλική κυβέρνησις πάλιν ειδοποιηθείσα, ήρνεϊτο να λάβη ύπ' όψιν της τας έπιθυμίας της Αυστραλίας και ως έκ τούτου τας δικαιώματα των μεταναστών νομικώς έμειναν σεβαστά.

Τότε λοιπόν τι συνέβαινε; Δεν πρέπει ν' άποκρύψωμεν ότι έ-

λαι αυτά αι ζυμώσεις και διεγέρσεις, αι έκδηλώσεις αυτά της άδικαιολογήτου άντιπαθείας, όπως και αι γενόμεναι άπόπειραι διά να επιβόλην από την κυβέρνησιν την επιτυχήν νομίμων κυρώσεων, έναντίον μιάς ταπεινής παροικίας έργατών, έχον μίαν κρυφήν αίτίαν, άνομολόγητον, και μη έχουσαν τίποτα τό κοινόν με τας προβαλλόμενα προσχήματα. Πράγματι, ή σταυροφορία έναντίον αυτού, πού άπεκάλουν — χωρίς να αισθάνονται πόσον ήτο γελοϊόν — « 'Ιταλικήν εισβολήν », δεν έλαβεν χώραν, ούτε άνεπιτύχη εις τας παραλιακάς πόλεις, όπου ή Ιταλική παροικία ήτο πολυσυριθμότερα και έκλεκτοτέρα, παρά ή των άγροτικών και μεταλλευτικών κέντρων. Εις τας μεγάλας πόλεις, όπως τό Σίδνεϋ, την

Μελβούρνην κλπ. μόνον αι μεγάλαι έφημερίδες έφρόντιζον να μεγαλοποιούν την ήχώ ένός άνταγωνισμού και ένός άπηνούς άγώνος, εις άπόστασιν δεκάδων χιλιάδων χιλιομέτρων, εις τό έσωτερικόν της 'Ηπείρου.

Η άλήθεια είναι ότι εις τό Queensland, ή υπερηφάνεια των Αυστραλών είχε βαθέως θιγί. Τούτο δε εξ αίτίας άκουσίως σφάλματος των 'Ιταλών. Είδομεν πώς, τό 1892, έφθασαν οι 'Ιταλοί εις τό Queensland, άφοϋ οι αυτόχθονες των νήσων και οι κινέζοι άπεκλείσθησαν από τας φυτείας. Πρίν άκόμη να έκπνεύση τό συμβόλαιον των 'Ιταλών έγινε άντιληπτόν ότι χάρις εις την έπέμβασιν των, επέζησε ή βιομηχανία του ζαχαροκάλαμου. Οι νέοι μετανάσται άπόκησαν την περιοχήν την βρεχομένην από τόν Herbert River. Μετά τινά έτη και μία άλλη περιοχή ήρχισε να εύμερμή χάρις εις την εργασίαν των: Τό Johnstone River. Τά κέντρα της Ιταλικής δράσεως έκτείνονται από τό Townsville και Ingham μέχρι του Innisfail και Cairns. Κατ' αρχάς δεν ήσαν παρά μία δράξ έργατών, οι όποιοι έκοψαν τό δάσος και τό μετέτρεψαν εις φυτεϊαν. Κατόπιν ή παροικία ηδύση άριμητικώς και διαργανώθη, μέχρις ότου συνέβη κάτι τό όποιον ήτο αδύνατον να έμποδισθή. Εις 'Ιταλός ήγόρασε την πρώτην φυτεϊαν.

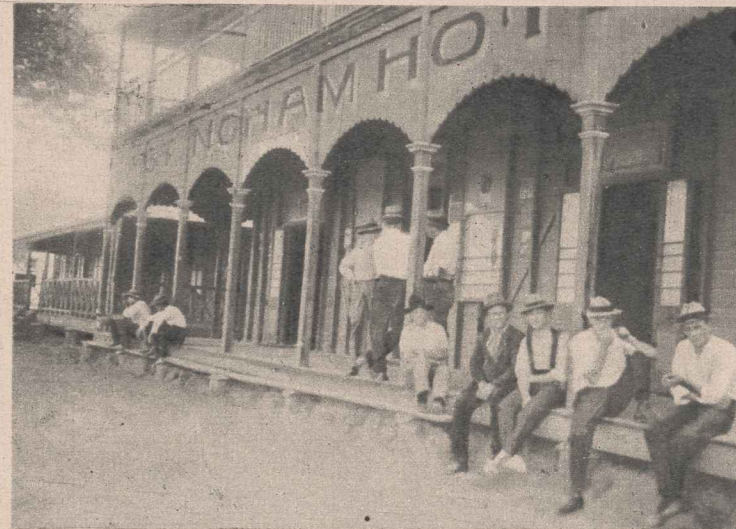
Ο άποικος αυτός είχε φθάσει εις την Αυστραλίαν, όπως φθάνουν εις την γήν της έπαγγελίας. Η έξορία ύπήρξε σκληρά. Εις τας αρχάς έδέησε να έγκαταλείψη την σύζυγόν του και τας τέκνα του. Τό μακρό ταξίδιον, διά της Μεσογείου, του Ισμου του Σουέζ, της Έρυθράς θαλάσσης, του 'Ινδικού Ωκεανού, τό άχανές του μεσημβρινού Ειρηνικού, ή διέλευσις του Βάσας, διά να φθάσει μέχρι του Brisbane, είχε σκληρόνει την ψυχήν του και δυναμώσει την άκράδαντον θέλησιν του να επιτύχη. Είχε διασχίση όλόκληρον τό Queensland διά να φθάσει εις τας δάσιν, επί των όχθών των ποταμών της Αυστραλίας, άγρίων και μεγαλοπρεπών, ξένος εις την χώραν, ως έκ της γλώσσης, των ήθων και έθίμων, ύποβασταζόμενος άπό την αδράμαστον θέλησιν του. Δεν έμαγεύθη από τό κάλλος και την πρωτοτυπίαν της φύσεως, φαίνεται ως να άναισθητή εις τας ύποσχέσεις και τας άπειλάς της. Ούτε καν άντιλαμβάνεται ότι έφ' όσον προχωρεί, αλλάζει ή όψις των πέριξ του, ότι τό δάσος άντικαθίσταται, σιγά σιγά, από τας όμοιομόρφους σειράς των καλαμώνων, ότι οι μύλοι αρχίζουν να διαγράφονται εις τόν ορίζοντα. ότι έμφανίζονται τας χωριάς και κατόπιν όλόκληροι πόλεις. Ο άνθρωπος, όσον είναι νέος δεν έχει μνήμην. Άπ' έναντίας από την πρώτην στιγμήν είδε την γήν. Μόλις έφθασε είπε: « ή γή αυτή είναι πολύ καλή », και έκτοτε δεν έβλεπε άλλο από την γήν. Η μακρά ιστορία της μεταναστεύσεως του, ή άφίξις του εις την νέαν χώραν, όλα τας γεγονότα της νέας ζωής του, συνοψίζονται εις ένα και μόνον προσωπικόν ζήτημα, με-

ταξύ αυτού και της γής. Έχάτην 'Ιταλίαν, διότι ούτε σκέπτεται πλέον να έπιστρέψη όπισω. Αυτός άνήκει εις την νέαν αυτήν γήν, και ή γή αυτή του άνήκει. Ο μετανάστης δεν άπεφάσισε να μείνη, διότι έξακολουθεί να στέλλη τας οικονομίας του εις τούς οικείους του, εις την 'Ιταλίαν, ό κύβος όμως έρρίφθη: δεν θα έπανίδη πλέον ποτέ την εύφορον Λομβαρδίαν, την ώραιαν Βενετίαν ή τούς χρυσούς άγρούς της Σικελίας.

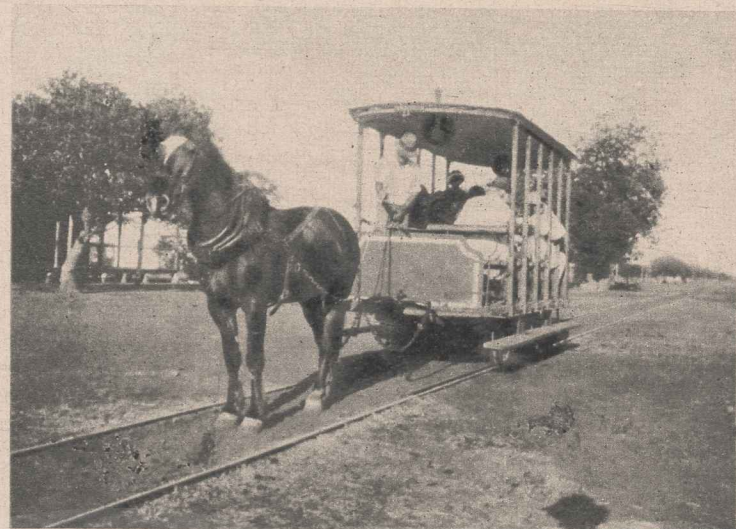
Ο μετανάστης άφοσιώθη εις την γενναϊόδωρον αυτήν γήν πού άποροφά όλον τόν χρόνον του και όλας τας φροντίδας του. Την έπωφθαλμιά, θέλει να την άποκτήσιν. Ο άγωνισθή δι' αυτήν, έναντίον των στοιχείων της φύσεως και δεν θα βλέπη άλλο παρά τας φυτείας της. Και αυτά αι όμιλίες του έφανέρωναν την έμμονον αυτήν ιδέαν του και έγιναν μονότονοι. Οι 'Αγγλοι άποικοι ένδιαφέροντο διά τας αύξομειώσεις της άγοράς και του χρηματιστηρίου της ζαχαρώσεως. Διά τούς 'Αγγλους αι φυτεϊαι άποτελοϋν μέρος της ζωής των, μόνον όμως ως παρόντες τών αύξομειώσεων αυτών. Ο 'Ιταλός πάλιν δεν έγκαταλείπει την φυτεϊαν, διότι άποτελεί μέρος αυτής.

Όταν ή άγορά είναι κακή και αι τιμαί των ζαχαρών κατέρχονται, ό 'Αγγλος άποικος πωλεί και αλλάζει επάγγελμα, ή περιμένει να επανέλθη ή καλοκαιρία μετά την βροχήν. Ο 'Ιταλός έπιμένει, με χαμηλωμένην την καφαλήν, διότι θέλει ν' άποκτήσιν την γήν αυτήν πού του έχουν έμπιστευθή, θέλει να την άγοράσιν.

Τα χρήματα όμως πού έξοικονόμησε δεν φθάνουν, εις τας περισσότερας περιπτώσεις, διά ν' άγοράσιν την έπαυλιν. Αδιάφορον, ό 'Ιταλός κατόρθωσε ν' άποκτήσιν την έμπιστοσύνην της Τραπεζής και έπιτυχάνει πίστωσιν, διότι είναι « τίμιος άνθρωπος » και ούδεις άμφιβάλει διά την τιμιότητα και την ικανότητα του. Όλοι του αι οικονομίαι χρησιμοποιοϋνται διά την πληρωμήν της πρώτης λήξεως. Τας περισσότερας φορές, αι τμηματικά πληρωμαί διαρκούν περισσότερον και από αυτήν την ζωήν του καλλιερητού και τότε τας τέκνα του, τας γεννηθέντας εις την Αυστραλίαν, έξακολουθούν τας πληρωμάς. Μόλις όμως συνομολογηθή ή πράξις ή « έπαυλις » άνήκει εις τόν 'Ιταλόν. Η γή της έπαγγελίας εκράτησε την ύπόσχεσίν της και μία νέα ζωή αρχίζει διά τόν μετανάστην. Η σκληρά ζωή την όποιαν διήγε προηγουμένως, υπό τούς άλλους, ως κόπτης ή ως όμαδιάρχης, έδικαιώθη πλήρως. Ο μετανάστης έγινε ιδιοκτήτης, όφειλει χρήματα εις την Τράπεζαν, χρήματα εις τόν πωλητήν. Και πρέπει ν' άνθέξη, όλόκληρος ή οικογένεια του εργάζεται εις την έπαυλιν, αυτό όμως δεν άρκει διά να λύσιν τό πρόβλημα. Αι φυτεϊαι έχουν ανάγκην πολλών βραχιόνων. Και χρειάζονται και άλλα, διά να σύρουν τας μεγάλας κάρρας, φορτωμένα με ζαχαροκάλαμον, έως τούς μύλους.

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ του Ingham, έντευκτήριον και τόπος άναπαύσεως των 'Ιταλών καλλιερητών πού εργάζονται εις τας φυτείας του ζαχαροκάλαμου εις τό βόρειον τμήμα του Queensland.

ΤΑ ΠΡΩΤΟΓΟΝΑ αυτά τράμ, συνέδεον τόν σιδηροδρομικόν σταθμόν του Moulilan με την όμώνυμον κομόπολιν. 'Ητο άκόμη ή εποχή των πρωτοπόρων μεταναστών και των χρυσοθηρών.

Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ έφερε τό ταχυδρομείον εις την 'Ιταλικήν παροικίαν του Broome. Είναι έπιστολαί πού έταξίδευσαν μήνας όλόκληρους πρίν φθάσουν εις τόν μακρινόν προορισμόν των.

ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΟΥ Broome, συγκεντρώνοντο περίεξη ήμερου και καλοκαγάρου μορφής του πατρός Κόπο, τὰ τέκνα τῶν Ἰταλῶν μεταναστῶν. Τὸ σχολεῖον αὐτὸ ἦτο κέντρον ζωοῦ Ἰταλισμοῦ καὶ ταυτοχρόνως ἀκρόπολις καθολικισμοῦ καὶ βαθέος ἀνθρωπισμοῦ.

Καὶ δι' ὅλα αὐτὰ χρειάζονται χρήματα καὶ πάντοτε χρήματα. Χρειάζονται χρήματα καὶ διὰ τὰς προμηθειᾶς τοῦ χειμῶνος, διότι ὅλον τὸ προσωπικὸν πρέπει νὰ τραφῇ καὶ νὰ ἐνδυθῇ. Πρέπει νὰ ἐπιδιωρθῇ ἡ κατοικία, ν' ἀγορασθῶν ἐργαλεῖα, μηχαναί. Πρέπει νὰ πληρωθῶν οἱ φόροι, οἱ τόκοι τῶν ὑποθηκῶν κλπ. Καὶ ὅταν ἡ καταγίς καταστρέφει τοὺς καλαμώνας, ὁλόκληρον ἔτος ἐργασίας καὶ κόπων χάνεται. Τότε ἔδημιουργήθη ἕνα εἶδος γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, ποὺ ἐξέπληξε τοὺς Ἀγγλοὺς ἀποίκους. «Ὅλοι οἱ συγγενεῖς τοῦ ἐπαυλῆτου, οἱ ἐργάται, οἱ ὁμόθρησκοί του, ἀλληλεγγύως λαμβάνουν μέρος. Καὶ ὅταν παρήλθεν ἡ καταγίς, ὅλοι ἐπληρώσαν καὶ ὅλοι ἔμειναν εὐχαριστημένοι.

Ἐγὰ ἀρχαῖον πατριαρχικὸν σύστημα ἐρύθμιζε τὰς ἐπαύλεις. Μικραὶ ἀγροτικαὶ συνεχνίαι ἀνεφύοντο, ὡς μύκητες, εἰς τὰς περιοχὰς τοῦ Cairns, Innisfail, Ingham, Townsville, καὶ σιωπηλὰ ἀνέτρεψαν τὴν καθιερωμένην τάξιν εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς ζαχαρώσεως. Τὰς μεγάλας ἐταιρίας τὰς ἀντεκατέστησαν αἱ συνεχνίαι, ὅπως ἐπίσης ὁ τύπος «καλλιεργητοῦ» ἰδιοκτῆτου φυτειῶν, ἀντεκατέστη ἀπὸ τὸν «καλλιεργητὴν» ἀρχηγὸν οἰκογενείας. Αἱ διενέξεις, ἐργασίας δὲν ταρασσούν τὴν νέαν καὶ εἰρηνικὴν τάξιν, ἡ ὁποία δὲν γνωρίζει προβλήματα ἡμερομισθίων, ὥρας ἐργασίας, ἐργατικὰς ἀπαιτήσεις καὶ ὅπου ἀπ' ἐναντίας βασιλεύει μυστηριώδης ἀρμονία, ἡ ὁποία ἐκπληττῶν.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ πρώτη φυτεία

ἡγοράσθη ἀπὸ Ἰταλόν, ἤρχισε ὁ ἀγὼν μετὰ τῆς ἰταλικῆς παροικίας καὶ τῶν Ἀγγλῶν ἀποίκων. Εἰς τὴν ἐρημίαν τῆς νέας ἡπείρου, δύο νοοτροπία, δύο κόσμοι, συγκρούονται. Πᾶς Ἀγγλὸς ἀποίκος, ὁ ὁποῖος ἐγκαταλείπει τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῶν φυτειῶν, ἀντικαθίσταται ἀμέσως ἀπὸ ἕνα Ἰταλὸν καλλιεργητὴν.

Ὁ ἀντικατασταθεὶς ὁμοῦ αὐτὸς Ἀγγλὸς, μεταβάλλεται ἔκτοτε εἰς ἐχθρὸν τοῦ Ἰταλοῦ. Τέλος εἰς τὸ Queensland, συνέβη κάτι τὸ ὁποῖον οὐτε οἱ Ἀγγλοὶ ἀποικοὶ εἶχον προῖδη τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν εἶχον ἀποστείλει τοὺς πράκτορας τῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν, διὰ νὰ στρατολογήσῃ ἐργατικὰς χεῖρας, ἀπαραιτήτους διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν κλωνιζομένων ἐπιχειρήσεων τῶν. Ἡ ἐγκάρδιος ὑποδοχὴ ποὺ εἶχεν ἐπιφυλαχθεῖ εἰς τοὺς πρώτους Ἰταλοὺς μετανάστες τοῦ 1892, ἔκρυπτεν ἐντὸς τῆς ἑαυτοῦ πνευματικῆς ἐπιφυλάξεως.

Οἱ Ἰταλοὶ ποὺ εἶχαν κληθῇ διὰ ν' ἀντικαταστήσουν τοὺς αὐτόχθονας καὶ αἰσάτας ἐργάτας, δὲν θὰ ἔπρεπε ποτὲ νὰ ἔχουν ἄλλην φιλοδοξίαν, παρὰ νὰ ἐργάζονται διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐν ὀλίγοις, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐδωχάτο ὅλην τὴν ἀνάγκη ἀπὸ τὸν ἡμερομισθίον, ποὺ τοὺς ὠρίζαν τὰ ἐργατικὰ σωματεία, ἀπὸ τὴν τροφὴν καὶ τὴν κατοικίαν.

Ἀντιθέτως ὁμοῦ ἤρχισαν ν' ἀγοράζουσιν γαίαν καὶ νὰ γίνονται μὲ τὴν σειρὰν τῶν ἰδιοκτητῶν. Εἰς τὸ πνεῦμα τῶν πρώτων Ἀγγλῶν ἀποίκων, καὶ ἐχώριζε τὴν δρᾶσιν τῶν Βρετανῶν ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τῶν ξένων.

Τέλος ὑπῆρχε καποια παρεξήγησις προερχομένη ἀπὸ τὴν βαθέως ριζωμένην πεποιθῆσιν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν Ἀγγλῶν ἀποίκων, ὅτι ἀνήκον εἰς ἐκλεκτὴν φυλὴν, ἑκατὸν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λευκὴν, τὸσον ὥστε ὅταν ἤθελαν νὰ ὀβρίσουν τοὺς Ἰταλοὺς τοὺς ἀπεκάλουν «dagos» ἄλλ' ἐπίσης καὶ «μαύρους».

Αἱ μομφαὶ αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς τοὺς Ἰταλοὺς, εἰς τὸ Queensland, δὲν ἦσαν βάσιμοι, καὶ κατὰ μέγα μέρος διεψεύσθησαν καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου. Τοὺς ἐμέμφοντο, μετὰ τῶν ἄλλων, ὅτι κατεβίβαζον τὸ αὐστραλιανὸν ἐπιπεδὸν ζωῆς, καὶ τότε ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἔρευνα ἐπὶ τοῦ βίου τῶν Ἰταλῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνετέθη ἡ ἔρευνα αὐτὴ τὸ 1924, διηυθύνετο ἀπὸ τὸν κ. Ferry. Οἱ Ἰταλοὶ ἐργάζονται δι' ἕνα τεμάχιον ἄρτου ἕλεγον. Τὸ πόρισμα ὁμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἦτο εὐνοϊκὸν διὰ τοὺς Ἰταλοὺς. Τὸ 1930, τὸ ζήτημα ἐπανῆλθεν ἐπὶ τάπητος καὶ τότε ἐπληρώθη τῆς ὑποθέσεως ἡ ἐπιτροπὴ ἐρευνῆς ἐπὶ τῆς βιομηχανίας τῆς ζαχαρώσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ διὰ νὰ μορφώσῃ τὴν γνώμην της, ἐζήτησε στοιχεῖα ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους λιανικῆς πωλήσεως: κρεοπωλᾶς, παντοπώλας κλπ. Καὶ τὸ συμπέρασμα ἦτο ὅτι τὰ δαπανώμενα καθ' ἑβδομάδα ποσὰ, ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ἐργάτας, διὰ τὰς ἀγοράς τροφίμων, ὑπερέβαινον αἰσθητῶς τὰ δαπανώμενα ἀπὸ τοὺς ἐργάτας ἄλλων ἐθνικότητων. Μὲ ἄλλας λέξεις, οἱ Ἰταλοὶ ἐργάται κατηνάλισκον περισσότερα τρόφιμα ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐργάτας, Ἀσφαλῶς,

ἀν ἡ ἔρευνα ἐπεξετείνετο καὶ εἰς τὰ καφηνεῖα, τὰ μπάρ, τὰ οἰνοπωλεῖα, θὰ ἀπέβαινε ὑπὲρ τῶν Ἰταλῶν, διότι θὰ ἐφανερώνετο ποῦ ἀπερροφῶντο τὰ ἡμερομίσθια τῶν Ἀγγλῶν ἐργατῶν.

Καὶ μία ἄλλη κατηγορία, ἐκτοξευθεῖσα ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν, διεψεύσθη ἐκ τῶν πραγμάτων. Διετείνοντο ὅτι οἱ Ἰταλοὶ μετανάστες ἦσαν ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ὕψωσιν τῆς τιμῆς τῶν φυτειῶν. Ἦτο ὁμοῦ πολὺ φυσικὸν νὰ ἠυξάνετο ἡ τιμὴ τῶν γαιῶν, διότι ἡ κυβέρνησις τοῦ Queensland, εἶχεν ἀπαγορεύσει νέας ἐκδασώσεις, καὶ ἡ σπάνις τῆς προσφορᾶς ἐπέφερε τὴν ὕψωσιν. Εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις, αἱ ἐπαύλεις ἐφθασαν νὰ πληρώνονται 250 στερλίνες κατὰ στρέμμα, καὶ ἀπὸ τὴν ὕψωσιν αὐτὴν τῶν τιμῶν, ἐπωφελήθησαν μόνον ὅσοι ἐκ τῶν Ἀγγλῶν ἀποίκων, ἐπώλησαν ἐκεῖνην τὴν ἐποχὴν, τὰς φυτείας τῶν.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ δυνατότης ν' ἀγοράσουν τὰς γαίας μὲ δόσεις, ὥθησε τοὺς Ἰταλοὺς ἀγοραστὰς ν' ἀναλάβουν βαρυτάτας ὑποχρεώσεις, διὰ νὰ μὴ εἰπωμεν «στραγγαλιστικὰς». Μετ' ὀλίγον ὁμοῦ, αἱ τιμαὶ ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁμαλῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως. Τὰ ἐργατικὰ σωματεία ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, κατηγοροῦντα τοὺς Ἰταλοὺς ἰδιοκτητῆς ὅτι δὲν ἐσέβοντο τὰ ὑπὸ τῆς δημοσπονδίας κανονισθέντα ἡμερομίσθια, καὶ τοὺς Ἰταλοὺς ἐργάτας, ὡς δεχομένους αὐτὰ.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές).

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΝΩΝ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΘΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΓΑΕΤΑΝΟ ΣΙΟCCA

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

— Παραπονέισθε ὅτι ὁ κόσμος εἶναι κακός. Θάθελα νὰ σὰς πείσω πὼς ἔχετε δίκην μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ πραγματικότης δὲν εἶναι ὅπως τὴν ἐπιθυμοῦμε, εἶναι ὁμοῦ κι' ἀλήθεια πὼς ἔχουμε τὴν δυνατότητα νὰ τὴν καλλιτερεύσουμε. Τέλος ἂν ὁ κόσμος εἶναι κακός, ἐναποκέειται σὲ μᾶς νὰ τὸν κάμουμε καλόν.

— Τί ἐνωρεῖται λέγοντας κόσμον καλόν; Ἐνα εἶδος γῆς τῆς ἐπαγγελίας ἢ ἐπιγείου παραδείσου;

— Μοῦ φαίνεται πὼς ὁ καλὸς κόσμος μπορεῖ γρήγορα νὰ ὀρίσθῃ. Εἶναι ὁ κόσμος στὸν ὁποῖο αἱ ἀνάγκαι τοῦ καθενὸς ἱκανοποιούνται, σύμφωνα μὲ τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις ἐκάστου.

— Αὐτὰ εἶναι λογοπαίγνια. Τὸ δύ-

σκολο εἶναι ἀκριβῶς νὰ ὀρίσθῃ πό-τε ἡ ἐπιθυμία εἶναι σωστή.

— Ἐγὼ θεωρῶ ὡς σωστή, τὴν ἐπιθυμίαν τῆς δυνάμεως ποὺ εἶναι ἐμφυτὴ στὸν καθέναν μᾶς.

— Εἶπατε: δυνατότητα, τώρα λέτε: δυνάμις. Πάντοτε ἀφηρημένες ἐννοίες πάντα λόγια. Δὲν καταλαβαίνετε ὅτι ὁ κόσμος εἶναι κουρασμένος; Αὐτὸς ἀπαιτεῖ μὴ τὰς δυνάμεις, ἀλλὰ τὴν ἀνάγκη.

— Ἡ δυνατότης καὶ ἡ δυνάμις δὲν εἶναι σικιὲς ὅπως φαίνεται νὰ πιστεύετε, ἀλλὰ πράγματα βέβαια, πὸ βέβαια ἀπ' τὴν πραγματικότητά καὶ ἀπ' τὴν δρᾶσιν. Δὲν ὀφίσταται ποτὲ μὴ δρᾶσις χωρὶς μὴ δυνάμιν ποὺ τὴν κινεῖ. Ἀπ' ἐναντίας συχνά, δυστυχῶς, ἡ δυνάμις χάνεται μὲς στὴν ἀδράνεια.

— Ἐχετε δίκαιον. Στὴν δρᾶσιν περιλαμβάνονται ἡ δυνάμις καὶ ἡ θέ-

λησις. Γι' αὐτὸ κι' ὁ Ἀμλέτος λέγει ὅτι εἶναι θεία.

— Ἐγὼ προχωρῶ ἀκόμη περισσότερο καὶ λέγω ὅτι στὴν δυνάμιν συγκεντρώνονται ἡ δρᾶσις καὶ ἡ θέλησις. Ἡ ψυχὴ, τὸ πνεῦμα, τὸ σῶμα, ὅλη ἡ ὑπαρξις μᾶς, ἔχει ἀνάγκη νὰ δράσῃ γιὰ νὰ γίνῃ καὶ νὰ διατηρηθῇ ἰσχυρή. Βλέπετε ὅτι ἔχω δίκαιον νὰ ὑποστηρίξω ὅτι ἡ ἐπιθυμία δυνάμεως εἶναι ἕνας καλὸς ὁδηγὸς διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δυνάμις δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀρχὴ τῆς δράσεως ἀλλ' εἶναι ἐπίσης καὶ τὸ τέλος. Κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀκόμη πῶς θεία.

— Αὐτὰ εἶναι φιλοσοφίες. Εἰς τὴν πράξιν, ἂν ἐκινούμεθα μόνον ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς δυνάμεως, θὰ ἐφθάνομεν νὰ ἀλληλοπαρασσώμεθα μὲ μεγαλυτέραν ἀκόμη ἀγριότητα, παρ' ὅτι τὸ κάμνουμε σήμερον. Ὁ καθένας μᾶς ὠθεῖται εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν

δύναμιν, εἰς βάρος τῶν ἄλλων, καὶ ἡ δυνάμις ὅλων εἶναι ἕνα πρᾶγμα ποὺ δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, τουλάχιστον μέχρις ὅτου δὲν κατορθωθῇ νὰ καταστραφῇ ἡ δίψα τοῦ πλούτου. Ὁ πλοῦτος εἶναι ἕνα ὄπλον μὲ διπλὴν κοπὴν, πηγὴ δυνάμεως εἰς τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων μὲ καλὴν θέλησιν, πηγὴ ἀδυναμίας καὶ κάποτε ἀθεραπεύτου, εἰς τὰ χέρια ἀνθρώπων μὲ κακὴν θέλησιν.

— Ἀπ' αὐτὸ προέχεται ὅτι μὴ οἰκονομία ὅπου τὰ ἀτομα εἶναι ἐλεύθερα νὰ ἐπιθυμοῦν τὸν πλοῦτον, χωρὶς νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τοὺς τὴν δύναμιν, φέρει εἰς τὴν ἀκαταστασίαν καὶ εἰς τὴν καταστροφὴν. Ἐχομεν τὴν ἀπόδειξιν.

— Πολὺ καλά. Πρέπει ὁμοῦ νὰ παραδεχθῇτε ὅτι καὶ ἡ ἀντίθετη οἰκονομία ποὺ ἀρνείται πλοῦτον, ἀποκλείουσα εἰς τὰ ἀτομα τὴν ἐλευθερίαν τοῦ νὰ τὸν ἐπιθυμοῦν, μπορεῖ ν' ἀποτελέσῃ μίαν τάξιν. Δὲν ὑπάρχει ποτὲ δυνάμις ἐκεῖ ὅπου λείπει ἡ ἐλευθερία.

— Σύμφωνοι. Μᾶς εἶναι εὐκολόν νὰ βγάλωμεν ἐπομένως τὸ συμπέρασμα, ὅτι μόνον μὴ οἰκονομία, ποὺ ἀφίνει τὸν καθέναν ἐλεύθερον, νὰ ἱκανοποιῇ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ διὰ τὴν δύναμιν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὁμοῦ νὰ μὴ θέσῃ σὲ κίνδυνον τὴν δύναμιν τῶν ἄλλων, εἶναι δυνατόν νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὰς διαρκείας.

— Μὲ ἄλλα λόγια, ἐπιθυμοῦμε ἕνα καθεστὼς μικτόν, ἐλευθερίας καὶ δεσμεύσεως, ἕνα καθεστὼς κατὰ τὸ ἥμισυ καπιταλιστικόν καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ σοσιαλιστικόν. Θέλετε ἴσως νὰ συνδιαλλάξετε τὸν διάβολον μὲ τὸν ἀγίασμόν;

— Ἐγὼ ἀφίνω κατὰ μέρος τὰς μεγάλας θεωρίας, καὶ κάμνω ἕναν ἀπλὸν συλλογισμόν, φεύγων ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁποιαδήποτε ἐργασία καὶ ἂν πρέπει νὰ κάμωμεν, ὑπάρχει ἕνας τρόπος ζωῆς ποὺ μᾶς καθιστᾷ ἐξαιρετικὰ ἱκανοὺς νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἐργασίαν μᾶς. Αἱ ἐργασίαι εἶναι διαφορετικαὶ καὶ ἐπομένως καὶ οἱ τρόποι ζωῆς εἶναι διαφορετικοί, διὰ τὸν καθέναν ὁμοῦ ὑπάρχει ἕνα σωστὸν μέτρον, ἂν ἡ κάτω τοῦ ὁποῖου ἡ ἱκανότης πρὸς ἐργασίαν ἢ ἰατρικὴ δυνάμις ὀλιγοστεύει. Εἶναι πάντοτε δυνατόν νὰ καθορισθῇ ποῖα εἶναι ἡ ἀνάγκη ποὺ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ σωστὸν μέτρον. Ἀφοῦ αὐτὸ τὸ μέτρον καθορισθῇ καὶ ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναι ἱκανοποιητικόν, γίνεται κανὼν διὰ τὴν κοινωνίαν ἢ ἱκανοποίησις τοῦ. Μόνον ὅταν ἐξασφαλισθῇ εἰς ὅλους μὴ ὑπαρξῇ ἀρμόζουσα εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας, δυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ πλούτου περὶ ἀτομικῶν συμφερόντων, περὶ κέρδους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ δύο οἰκονομίαι, ἡ μὲν μὴ βασιζομέ-

νη επί της υποχρέωσης να μεριμνήση διά τας ανάγκας, ή δέ άλλη βασιζομένη επί της ελευθερίας να μεριμνήση διά την πολυτέλειαν έχουν χωρισμένα καθήκοντα και δύνανται να συγκριθούν, να ζήσουν ή μία παρά τὸ πλεονέκτημα της άλλης, ὑπὸ ἑνα μόνον ὅρον, ὅτι αἱ ἀνάγκαι θὰ ἔχουν τὴν προτεραιότητα. Ἐννοεῖται ὅτι πρωταγωνιστὴς τῆς οἰκονομίας τῶν χρησίων πραγμάτων πρέπει νὰ εἶναι τὸ κράτος, ἐνὼ πρωταγωνιστὴς τῆς οἰκονομίας τῶν εἰδῶν πολυτελείας πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἄτομον.

— Ἐκατάλαβα, δὲν μπορῶ ὅμως νὰ ἐξηγήσω πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ μία λύσις τόσο ἀπλή, ὅπως καὶ διατὶ δὲν ἐφθάσαμεν ἀκόμη εἰς αὐτὴν τὴν λύσιν.

— Καὶ ὅμως πρέπει νὰ μπορέσετε νὰ ἐξηγήσετε διατὶ εἶναι δύσκολον νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐτὴ ἡ λύσις. Ἄν δὲν ἐφθάσαμεν ἀκόμη (εὐρισκόμεθα ὅμως εἰς τὸν δρόμον) τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι μᾶς ἔλειπεν ἡ ὕλικὴ δυνατότης νὰ φθάσωμεν. Μόλις τώρα ἐξήλθε ἡ ἀνθρωπότης, χάρις εἰς τὰς προόδους ἀπὸ τὸ πρωτόγονον στάδιον, κατὰ τὸ ὅποιον οἱ ἀνθρώποι ἔπρεπε νὰ πολεμοῦν μεταξύ των διὰ νὰ προμηθευθοῦν τὰ χρήσιμα πράγματα. Καὶ οὕτε ἀκόμη ἀνελήφθημεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἔξω.

— Δὲν δυσκολευόμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐκάστου κράτους εἶναι δυνατὴ μία συμφωνία μεταξύ τῆς οἰκονομίας τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς οἰκονομίας τῶν κερδῶν, τουλάχιστον εἰς τὰ κράτη ἐκεῖνα ποὺ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὴν πραγματοποιήσουν μόνον ταν. Εἰς τὴν γενικωτέραν ὅμως περίπτωσιν τῶν κρατῶν ποὺ δὲν ἔχουν πλήρη αὐτάρκειαν καὶ εἶναι ὑποχρεωμένα, ἀκόμη καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας των, νὰ ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν ἔξω, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ μία τοιαύτη συμφωνία;

— Δὲν μοῦ φαίνεται ἀδύνατον νὰ λυθοῦν ἐιρηνικῶς αἱ ἐμπορικαὶ συμφωνίαι μεταξύ τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων καὶ τῶν πραγμάτων πολυτελείας καὶ νὰ ἐπεκταθοῦν εἰς τὴν διεθνή οἰκονομικὴν τάξιν. Ὅλα τὰ ἔθνη θὰ ἔπρεπε νὰ θεωροῦν ὑποχρέωσιν των τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων, ἐνὼ θὰ ἔμειναν ἐλευθερα νὰ διαθέτουν τὰ εἶδη πολυτελείας ποὺ παράγουν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐπιτυγχάνετο ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἀναγκαίων ἐναντί τῶν ἀναγκαίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμφηφισμῶν καὶ σύμφωνα μὲ προδιαγεγραμμένα σχέδια. Ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, καὶ μόνον ὅταν θὰ ἐκαλύπτοντο πλήρως αἱ ἀνάγκαι, ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία θὰ ἔμεινεν ἐλευθερά νὰ ἐλκύσῃ τὰ ἐμπόρια ποὺ κρίνει διὰ τὰ εἶδη πολυτελείας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμού. Πολλοὶ πιθανόν ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θὰ χαίρετίσωμεν καὶ πάλιν τὴν ἐπιστροφήν τοῦ χρυσοῦ (ποὺ θὰ ἔχει ἀποκλεισθῇ ἀπὸ τοῦ συμφηφισμού) εἰς τὰς ἐλευθέρας αὐτὰς συναλλαγὰς, καὶ μαζὺ του καὶ τὴν ἀναγέννησιν ἐνὸς ὕγιους πλοῦτου, βασιζομένου ἐπὶ τῆς ἐργασίας καὶ ὅχι ἐπὶ τοῦ ἐκ-

βιασμοῦ, τῶν τυχηρῶν εἰς βάρος τῶν ἀτυχῶν.

— Πρέπει νὰ παραδεχθῇτε ὅτι ἡ πρότασις μου εἶναι λογικὴ. Ὁ χρυσὸς ἀντιπροσωπεύει τὸ τυπικὸν κέρδος. Εἶναι σωστὸ ν' ἀνταλλάγῃ μετὰ ἄλλα κέρδη, δὲν εἶναι ὅμως σωστὸ ν' ἀνταλλάσσεται μετὰ τὰς ἀνάγκας.

Αὐτὸ θὰ ἔφερε εἰς διπλὸν νόμισμα. Ὁ χρυσὸς θὰ παρέμενε τὸ διεθνὲς νόμισμα διὰ τὰ κέρδη. Καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας; Ἀκούω νὰ γίνεταί λόγος περὶ νομίσματος ἐργασίας, κανεὶς ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ ἀκριβῶς περὶ τίνος πρόκειται.

— Τὸ ζήτημα τοῦ νομίσματος εἶναι δευτερεύον. Τὸ οὐσιώδες εἶναι νὰ ὑπάρχουν καθαραὶ κρίσεις ἐπὶ τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων καὶ τῶν πραγμάτων πολυτελείας. Διὰ τὰ τετελευτά αὐτὰ ἡ διακύμανσις τῶν τιμῶν βασιζομένη ἐπὶ τῆς ζητήσεως καὶ τῆς προσφορᾶς καὶ δεσμευμένη ἐπομένως μετὰ τὴν μεγαλύτεραν ἢ μικροτέραν ὀρεκτικότητα, τῶν ἀγαθῶν, ἀντιπροσωπεύει χωρὶς ἀμφιβολίαν, τὸν καλλίτερον τρόπον ἐκτιμῆσεως. Διὰ τὰ εἶδη ὅμως πρώτης ἀνάγκης ἡ συναλλαγή ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ὁ ἔχων περισσότερα χρήματα ἔχει τὰ καλλίτερα, εἶναι ἀνόητος καὶ ἀποκρουστικὴ, καὶ ἡ ἐκτιμῆσις ἐπομένως γίνεται μετὰ αὐθαίρεσιν καὶ μετράται ὁμοῦ μετὰ τὴν ἰκανότητα ποὺ ἔχουν τὰ διάφορα ἀγαθὰ νὰ παρέχουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας. Δὲν ξεύρω ἂν ἐξηγήθῃκα καλῶς.

— Ἐξ ὅσον ἐκατάλαβα, τὰ προϊόντα τῆς λαϊκῆς καταναλώσεως, θὰ ἔχουν τιμὰς ὀριζόμενάς ἀπὸ τὸ κράτος καὶ ἀναλόγους πρὸς τὰ ἡμερομίσθια, ἐνὼ διὰ τὰ ἄλλα θὰ ὑπάρχῃ, ἐλευθερὸς συναγωνισμὸς, τὸσον εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ἀγοράς, ὅσον καὶ εἰς τὰς διεθνεῖς. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἦτο λογικὸν νὰ ἔχῃ καθεκράτος ἑνα νόμισμα διὰ τὰς ἀνταλλαγὰς τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης νόμισμα διαφορετικόν, ἀπὸ τὸ διεθνὲς, τὸ προσωρισμένον εἰς τὰς συναλλαγὰς εἰδῶν πολυτελείας.

— Τὸ ἐσωτερικὸν νόμισμα θὰ ἡδύνατο ἀκριβῶς νὰ εἶναι τὸ νόμισμα ἐργασίας, δεδομένου ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι ἡ πρώτη μεταξύ τῶν κοινωνικῶν. Τὸ διεθνὲς νόμισμα θὰ ἦτο ὁ χρυσός. Δὲν θὰ βλέπωμεν ὅμως πλέον, τὰς ἱερὰς τιμὰς, ὅπως τῶν τροφίμων καὶ τοῦ ἄρτου, νὰ παρασύρονται εἰς τὸ ἄρμα τοῦ χρυσοῦ. Θὰ βλέπωμεν ἀπ' ἐναντίας τὸν χρυσόν, καὶ τὰ ἄλλα εἶδωλα, νὰ σύρονται ἀπὸ τὸ ἄρμα τῆς ἐργασίας.

— Τώρα νὰ μοῦ λύσετε μίαν ἀπορίαν. Ἐνας κόσμος καλλίτερος, ὅπως σεῖς τὸν φαντάζεσθε, θὰ ἐπισημῆθεν εἰς ὅλους μίαν μεγαλύτεραν ἀπόλαυσιν τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος ὅτι αὐτὸ θὰ ἔφερε, ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν κατὰ πτωσιν τῶν ἡθῶν;

— Τὸ μέλλον τὸ φαντάζομαι ὡς καλλίτερον, ὅχι ὅμως εὐκολώτερον τοῦ παρόντος. Κἀθε ἄλλο. Μήπως ἡ ζωὴ τῶν ἀθλητῶν, ποὺ θέλουν νὰ διατηρήσουν δόλοκληρον τὴν φυσικὴν

τῶν δυνάμιν, εἶναι εὐκολός; Κατὰ πολὺ περισσότερον λόγον, δὲν θὰ εἶναι εὐκολός ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ θὰ θελήσουν νὰ διατηρήσουν ὁλόκληρον τὴν φυσικὴν, πνευματικὴν καὶ διανοητικὴν των δυνάμιν.

— Ὡστε σεῖς δὲν ἐνδιαφέρεσθε μόνον διὰ τὴν ὕλικην πλευράν τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διανοητικὴν.

— Αὐτὴ πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολῇ σι περισσότερον, καὶ τὸ μεγαλύτερον, καὶ σοβαρότερον σφάλμα τῆς παλαιᾶς οἰκονομίας ἦτο ἀκριβῶς ἡ μὴ κατάλληλος ἐκτίμησις τῶν πνευματικῶν παραγόντων, ποὺ προεκάλλουν τὰς πράξεις μας. Ἐμβολιασθήκαμεν ἀπὸ τὴν τεχνικὴν, καὶ ἐπειδὴ ἐγίναμεν πολὺ ἐπιτήδαιοι διὰ μίαν σωρείαν πραγμάτων, ἐπιστεύσαμεν ὅτι ἡ ἐπιδεξιότης εἶναι ἡ δύναμις. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, κατεσκευάσαμεν ἑνα κολοσσὸν χωρὶς ν' ἀντιληφθῶμεν ὅτι τὰ πόδια του ἦσαν ἀπὸ κιμωλίαν.

— Καὶ τώρα ὁ κολοσσὸς αὐτὸς ἀπειλεῖ νὰ καταρεύσῃ καὶ νὰ μᾶς παρασύρῃ. Καὶ πῶς νομίζετε σεῖς ὅτι εἶναι δυνατόν ν' ἀποφευχθῇ ἡ καταστροφή;

— Τμηματικῶς. Πρὶν νὰ σκεφῶμεν εἰς τὴν μελλοντικὴν πραγματικότητα εἶναι καλλίτερον νὰ ἐξετάσωμεν τὰς σημερινὰς πιθανότητας, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται αὐτὴ νὰ προέλθῃ. Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον πρέπει νὰ μορφώσωμεν πρὸ παντὸς ἄλλου, συνείδησιν τοῦ δυνατοῦ, διότι χωρὶς αὐτὸ κάθε πράξις θὰ ἦτο ἀτελής καὶ ματαια. Εἶναι ἀνάγκη νὰ θεθοῦν αἱ δυνατότητες τὰς ὁποίας διαθέτομεν, εἰς τὸ φῶς, ἡ μία εἰς τὸ πλεονέκτημα τῆς ἄλλης. Εἰς ἐκ τῶν μεγαλύτερων λόγων ἀδυναμίας μας εἶναι ὅτι ὁ καθείς μας γνωρίζει μόνον τὰς ἰδικὰς του δυνάμεις καὶ βασιζέται ἐπ' αὐτῶν. Καὶ ἔτσι καθίσταται δύσκολον νὰ οἰκοδομήσουν μαζὺ.

— Ἔχετε λοιπὸν τὴν πρόθεσιν νὰ κάμετε ἔρευναν ἐπὶ τῶν δυνατοτήτων;

— Ἀκριβῶς. Καὶ ἡ ἔρευνα αὕτη θὰ χρησιμεύσῃ ἐπίσης εἰς τὸ νὰ διαφωτίσῃ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ πραγματικότης εἶναι τὸσον μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ γνωρίζουν νὰ τὴν ἐκμεταλλεύονται.

— Καὶ ἔπειτα;

— Ὅταν θὰ ἔχωμεν ἐνώπιον μας ἀνοικτὸν τὸν πίνακα τῶν δυνατοτήτων, ποὺ εἶναι ἀπείρως ἀνώτεραι, ἀπ' ὅτι φανταζόμεθα, θὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ὁ ἀρχιεργάτης, ποὺ ἀφοῦ μετρήσῃ τὰ τοῦβλα καὶ δοκιμάσῃ τὸ ἔδαφος, διερωτᾶται: μπορῶ ἐγὼ μετὰ τὰ τοῦβλα αὐτά, καὶ πάντα σ' αὐτὸ τὸ ἔδαφος, νὰ κτίσω μίαν μόνιμον οἰκοδομήν;

— Εἶναι ἡ ἐρώτησις ποὺ κάμουν ὅλοι, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ξεύρουν ν' ἀπαντήσουν. Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶναι σκεπτικοὶ ὅταν τὴν ἀκούουν νὰ ἐπαναλαμβάνεται.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Ὁ σκεπτικισμὸς ἦλθε ὁμοῦ μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ παλαιοῦ οἰκονομικοῦ οἰκοδομήματος. Αὐτὸ ὅμως τὸ οἰκοδομημα δὲν εἶχε στερεὰς βάσεις καὶ ἡ

κατάρρευσις ἦτο ἀναπόφευκτος. Ὅλα ἦσαν ἀβέβαια, ἡ ἐργασία τὸ ἐμπόριον, ὁ πλοῦτος, ἡ εἰρήνη. Ποῖος ἦτο δυνατόν νὰ οἰκοδομήσῃ ἐπὶ παρομοίων βάσεων;

— Ὁ σκεπτικισμὸς ἠδὲξήθη μετὰ τὸν πόλεμον. Καὶ τότε ἐγὼ θὰ σᾶς ἀπαντήσω: πῶς εἶναι δυνατόν νὰ οἰκοδομηθῇ ἐπὶ τοιούτων ἐρεπίπων;

— Ὁ πόλεμος δὲν εἶναι ἐμπόδιον ἀλλὰ ἀρχή. Καὶ ὁ σεισμὸς ἐπίσης δὲν ἀποτελεῖ ἐμπόδιον διὰ τὴν ἀνέσιν τῆς οἰκοδομῆς, καὶ ἀπ' ἐναντίας εἶναι κεντρισμὸς διὰ τὴν ἐπιτηδειότητα, διότι συντελεῖ εἰς μίαν τελειότεραν καὶ ἀντισεισμικὴν οἰκοδομήσιν. Ἡ τάξις ἡ ὁποία θὰ γεννηθῇ ἀπὸ τὸν πόλεμον, θὰ δημιουργηθῇ μετὰ δοκιμὴν τὸν πόλεμον.

— Ἐξ ἄλλου εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ πόλεμοι εἶναι αἱ συγκρούσεις δύο θελήσεων ἐπιθυμούντων τὴν δύναμιν. Μία οἰκονομία βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἐθυμίας τῆς δυνάμεως, δὲν θὰ τοὺς καταστήσῃ σκληροτέρους;

— Μέχρις ὅτου οἱ λαοὶ θὰ διακηρύσσουν, ἕκαστος διὰ τὸν ἑαυτόν του: ἐγὼ θέλω νὰ εἶμαι ἰσχυρός, θὰ ὑπάρχῃ πόλεμος. Θὰ παύσῃ ὅμως ὅταν ὅλοι μαζὺ διακηρύξουν ὅτι ἡ εἰρήνη θὰ στεφανώσῃ τὸν ναόν τῆς ἰσχύος, τὸν ὁποῖον πρόκειται ν' ἀναγείρωμεν. Καὶ ἡ εἰρήνη αὕτη θὰ εἶναι τόσο περισσότερο παγκόσμιος καὶ διαρκής, ὅσον περισσότερον θὰ αἰσθανόμην παγκοσμίως καὶ κατὰ τρόπον διαρκῇ τὸ καθήκον τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ τὴν ἀναγείρωμεν.

GAETANO GIOCCA

TEMPO
τὸ μέγαν εὐρωπαϊκὸν εβδομαδιαῖον
Ἐκδίδεται εἰς τὰς κατωθὶ γλώσσας
ΙΤΑΛΙΚΗΝ-ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ-ΑΛΒΑΝΙΚΗΝ
ΚΡΟΑΤΙΚΗΝ-ΓΑΛΛΙΚΗΝ
ΟΥΓΡΙΚΗΝ-ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΝ

Δημοσιεύει κατὰ δεκαπενθήμερον ἑνα μέγαν ἰταλικὸν δῆμημα, εἰκονογραφημένον μετὰ χρομῶμα σχέδια, ἕκαστον ἀπὸ τὰς συνήδεις μετὰ γλῶσσας εβδομαδιαίας φωτογραφίας καὶ ἐπικαιροὺς ὑπηρεσίας ὡς καὶ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΣ
ΣΤΗΛΑΣ

εἰς τὰς ὁποίας συνεργάζονται οἱ κορυφαῖοι ἰταλοὶ συγγραφεῖς

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
30
MONDADORI

ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΩΝ ΝΗΟΠΟΜΠΩΝ

Ὅποιος παρευρέθη στὸν ἀγῶνα μεταξύ πλοίου καὶ καταγίδος, ὁποῖος ἔτυχε ν' ἀκούσῃ τὰς ὕβρεις τῶν ναυτῶν πρὸς τὰ κύματα, σὺν νὰ μποροῦσαν αὐτὰ νὰ τὰς ἀκούσουν, ὁποῖος εἶδε τὴν ταχύτητα τῶν χειρισμῶν, κατὰ τὰς ὑστάτας προσπάθειας, γιὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ νίκη ἐναντίον τῆς τρομακτικῆς θηροδίας, ὁποῖος ἠσθάνθη — μετὰ τὸς τὰς αἰσθήσεις — ἑναντὶ τῆς ἀνθρώπων ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων, τότε τὰ πράγματα περιπλέκονται σοβαρῶς. Ἐπὶ τῆς ἀχανοῦς θαλάσσης, τῆς ἀπύτου καὶ ἀνησυχίας, περιφέρονται μεγάλα κανόνια, διασπείρονται τὰ ὑποβρύχια, τοποθετοῦνται αἱ νάρκαι καὶ τὰ πολεμικὰ σκάφη ἀντιτάσσουν εἰς τὸν ἔχθρον τὴν ταχύτητα των, τοὺς θώρακας των, τοὺς ἐλιγμούς των, τὸ πῦρ των. Ὅταν τέλος ἐπὶ τοῦ καταστάματος, δὲν ὑπάρχουν κανόνια εἰς τοὺς πυργίσκους, οὔτε τορπίλλαι, οὔτε προστατευτικοὶ θώρακες, οὔτε ὑπάρχει τουλάχιστον μεγάλη ταχύτης, καὶ ἐπὶ πλέον μεταφέρεται βενζίνη ἢ πολεμοφόδια καὶ ἀπροσῆτως δυνατόν νὰ ἐκτραγῇ εἰς τὰ πλεῦρα τοῦ πλοίου μία νάρκη, ἢ μία τορπίλλη, καὶ τὸ πλοῖον πιθανόν νὰ πυρποληθῇ, εἰς τὸ μέσον τῆς ἀχανοῦς θαλάσσης, τότε ἡ ναυσιπλοία χάνει σχεδὸν τὸν χαρακτήρα ἐνὸς ἀνθρωπίνου γεγονότος, καὶ οἱ ἄπλοοι καὶ ἀφελεῖς αὐτοὶ ἄνθρωποι, ποὺ εἶναι κοντὰ μου, ποὺ μιλοῦν

γιὰ μικροπράγματα καὶ μειδιῶν δταν τοὺς προσφέρω σιγαρέττον, ὁμοιάζουν μετὰ φαντακτὰ πρόσωπα ἐνὸς κόσμου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡμεῖς δὲν εἴμεθα παρὰ ἀφελεῖς θεαταί. Ἡ θάλασσα τοὺς μετεμόρφωσε. Περιορίσε τὰς ἀνάγκας των εἰς τὰς στοιχειώδεις ποσότητας, ἐκαθάρισε τὰς καρδίας των ἀπὸ κάθε ποταπότητος καὶ κάθε φόβου, ἐσυνέθισε τὰ μάτια των νὰ διακρίνουν εἰς τὸ σκότος καὶ ἔδωκε εἰς τὰ αὐτιά των τὴν εὐαισθησίαν νὰ ξεχωρίζουν ἀπὸ τὸν ἦχον, τοὺς ἐπικινδύνους ἢ τοὺς οὐρῶνους ἀνέμους. Τὸς ἔδωκε καὶ ἄλλην αἰσθησιν ποὺ τοὺς εἰδοποιεῖ αἰφνιδίως: Προσοχὴ ἐδῶ! ὅταν τοὺς βλέπω τὴν νύκτα μετὰ τὸ μαῦρον ἐπανωφόρι των, μετὰ τὸ σωσίβιον καὶ μετὰ τὸ τηλεσκόπιον πρὸς τὸ σκότος, μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ πρόσωπον των γιγαντοποιεῖται.

Αὐτοὶ εἶναι «οἱ ἄνδρες τῶν νηοπομπῶν». Τὸς ὀνομαζοῦν τοιούτοτρόπως οἱ ἄλλοι, τῶν πολεμικῶν πλοίων. Εἶναι οἱ «ναυτικοί» οἱ σιωπηλοὶ ἥρωες ὄλων τῶν ἡμερῶν καὶ ὄλων τῶν νυκτῶν, περὶ τῶν ὁποίων δὲν γίνεται θόρυβος. Τὰ ἀνακονισθέντα δὲν εἶναι δι' αὐτοὺς οὔτε καὶ ἀνταποκρίσεις μας. Ἡ Πατρίς δὲν διατυμπανίζει καθημερινῶς τὸ ἔργον των, δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ ἔργου των, ποὺ ἐκτελεῖται ὡς κλειστή λειτουργία: λειτουργία, πίστις καὶ ἡρωϊσμὸς. Καὶ ὅμως δὲν λαμβάνουν πάντοτε μέρος εἰς τὰς νηοπομπὰς, οὔτε εἰς τὰς μεταφορὰς. Ἐκτελοῦν καὶ μερικὰς ἄλλας λεπτὰς ἀποστολάς, ὅπως τὴν ἐξυγιάνσιν τῆς θαλάσσης, τὴν ναρκαλιείαν.

Εἰς μερικάς περιπτώσεις πηγαίνουν μόνον των. Ἐπαγρυπνεῖ ὅμως πάντοτε τὸ πολεμικὸν ναυτιλόν: τὰ ὑποβρύχια, τὰ Μάς.

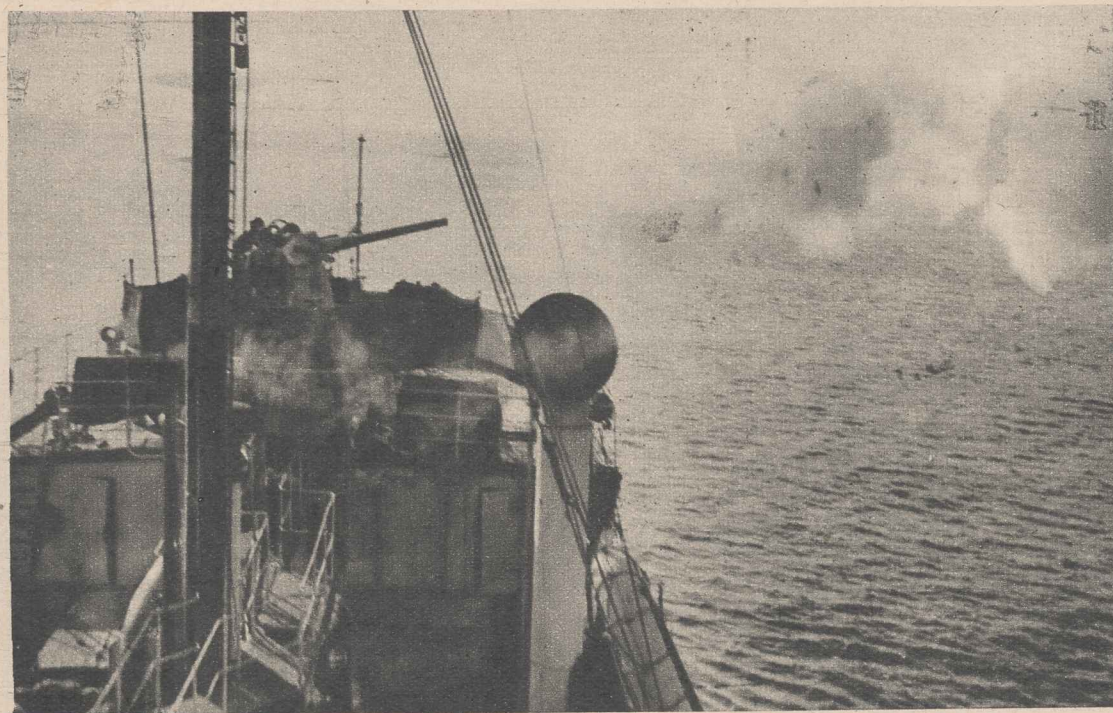
Τὰ πλοῖα, εἴτε πρόκειται περὶ «δεξαμενῶν» εἴτε περὶ συνήθων φορηγῶν ἢ ὀπλιταγωγῶν, ταξιδεύουν, ὅπως δὲν ἐταξιδεύσαν ποτὲ ἐν καιρῷ εἰρήνης. Ἡ μεγίστη ταχύτης ποὺ ἀναπτύσσονται τώρα, εἶναι ἡ οἰκονομική, ἡ ἀσφαλεστέρα ὁδὸς δὲν εἶναι ἡ κανονική, ἡ εὐθεία, ἀλλ' ἡ ἐλικοειδής ἡ συνεστραμμένη. Προτιμοῦν τὴν νύκτα, τὴν οὐκίλην, τὸν σκεπασμένον οὐρανόν, τὴν παραγμένην θάλασσαν, πᾶν ὅτι ἀπομονώνεται καὶ συγχέεται. Ὅλα τὰ φῶτα εἶναι σβυσμένα, τὸ τοιγάρω εἶναι εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ δὲν τὸ ἀνέβουν, οἱ πυροβοληταί, εὐρίσκονται εἰς τὰς θέσεις των.

Τὶ περιέργων ποὺ εἶναι ἐκεῖνο τὸ κανόνι εἰς τὴν πρύμνην ἐνὸς φορηγῶν. Τὸ βλέπομεν καὶ μειδιῶμεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μας τὸ πυροβολικὸν τοῦ παρελθόντος. Τὸ κανόνι ὅμως αὐτὸ ἔχει τὸν καλὸν ὀπλισμὸν, ποὺ εἶναι ὁ στρατιωτικὸς πυρὴν τοῦ σκάφους, μὴ δρᾷ ἀνδρῶν ποὺ εὐρίσκονται εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον ἡρωϊσμῶν μετὰ τὸς ναύτας τοῦ πλοίου. Ἀπὸ κάτω περνοῦν σχοινιά καὶ ἀλυσίδες, ποὺ δὲν κατέστη δυνατόν νὰ βγάλουν, πῶς κατὰ ἀκόμη, εἰς τὸ κῆτος, τὰ πολύτιμα καὶ τρομερὰ πυρομαχικά. Τὸ κανόνι αὐτὸ, ποὺ τὸ προσβάλλουν τὰ κύματα, στρέφεται πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πρὸς τὸν οὐρανόν, προηγείται τοῦ πλοίου μετὰ τὸ κυκλόπειον μάτι του. Εἶναι μόνον του καὶ σοβαρόν, σχεδὸν ἀ-

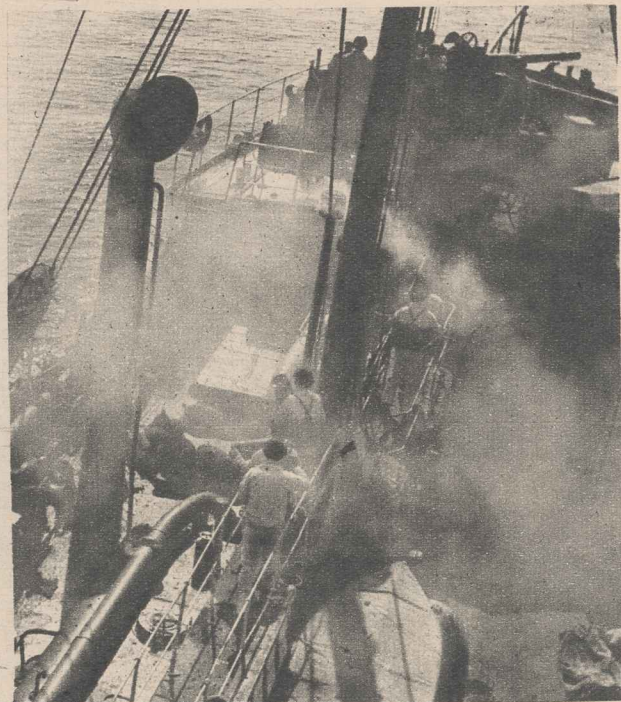
ξιοπρεπές. Ὅχι σπάνια, τὰς στιγμὰς ποὺ ὅλα εἶναι ἡσυχὰ περίε, κάποιος πυροβολητὴς ἢ ἑνας ναύτης, κάθεται κοντὰ του μετὰ τὴν φυσαρμόνικαν καὶ τὸ ἐγκωμιάζει μετὰ ζωηρῶς ὕμνων.

Καὶ ὅμως, τὸ κανόνι αὐτὸ εἶναι ἔτοιμον νὰ πυροβολήσῃ, εἰς τὸ πρῶτον νεῦμα. Εἰς τὴν πρώτην φωνὴν τῶν σκοπιῶν, περισκόπιον ὥρα δὲ! Ἀεροπλάνον ὥρα δὲ! (Τὸ πλοῖον διαρρεῖται εἰς 12 τμήματα ὅπως τὸ ὠρολόγιον) καὶ το κανόνι στήνεται, μετὰ ἀπίστευτον ταχύτητα. Ὁ κυβερνήτης εἶναι ὁ ἀρχηγός, ὁ ἀπόλυτος ἀρχηγός καὶ οἱ ἄνδρες του ἡσκημένοι εἰς τὴν σχολὴν ἐκείνην, ποὺ διαρκεῖ 24 ὥρας τὴν ἡμέραν, διαβάσκουν εἰς τὰ μάτια του τὰς προθέσεις του καὶ τὰς σκέψεις του, ἀκόμη πρὶν ἐκφωνηθοῦν αἱ διαταγαί του. Τὸ σκάφος προχωρεῖ μετὰ τὸν πλῆον περιέργου. Τὸ βλέπομεν καὶ μειδιῶμεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μας τὸ πυροβολικὸν τοῦ παρελθόντος. Τὸ κανόνι ὅμως αὐτὸ ἔχει τὸν καλὸν ὀπλισμὸν, ποὺ εἶναι ὁ στρατιωτικὸς πυρὴν τοῦ σκάφους, μὴ δρᾷ ἀνδρῶν ποὺ εὐρίσκονται εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον ἡρωϊσμῶν μετὰ τὸς ναύτας τοῦ πλοίου. Ἀπὸ κάτω περνοῦν σχοινιά καὶ ἀλυσίδες, ποὺ δὲν κατέστη δυνατόν νὰ βγάλουν, πῶς κατὰ ἀκόμη, εἰς τὸ κῆτος, τὰ πολύτιμα καὶ τρομερὰ πυρομαχικά. Τὸ κανόνι αὐτὸ, ποὺ τὸ προσβάλλουν τὰ κύματα, στρέφεται πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πρὸς τὸν οὐρανόν, προηγείται τοῦ πλοίου μετὰ τὸ κυκλόπειον μάτι του. Εἶναι μόνον του καὶ σοβαρόν, σχεδὸν ἀ-

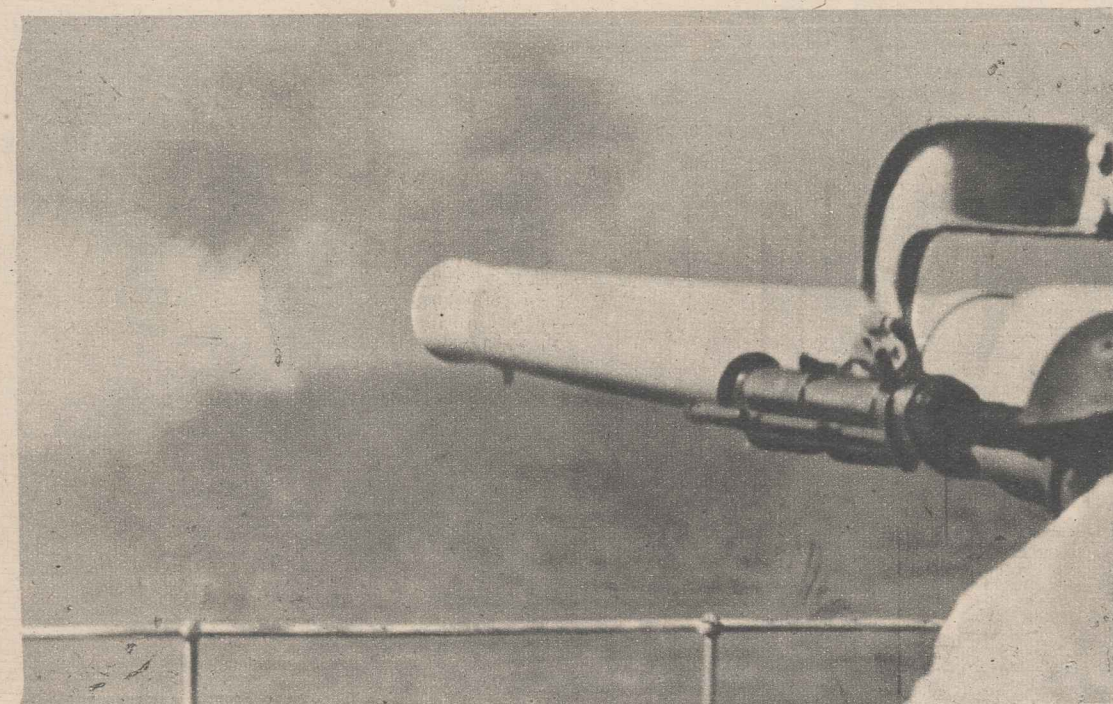
NICOLA BALISTRERI

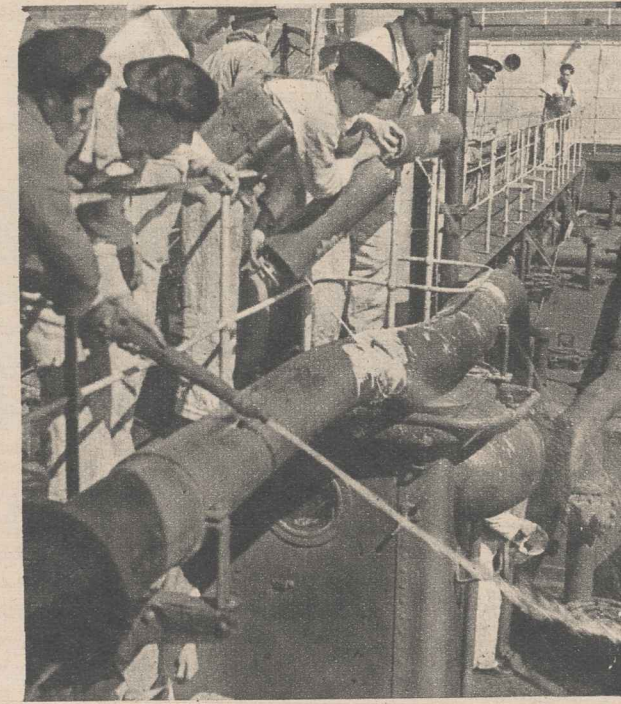
1 ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ἀνήγγειλαν ἐχθρὶκὸν ὑποβρύχιον. Μὲ τὸν συναγεμὸν, δλον τὸ πλήρωμα κατέλαβε τὴν θέσιν μάχης. Τὸ κανόνι τῆς πρύμνης ἀνοίγει τὸ πῦρ. Ὁ κυβερνήτης διέταξε «ὀλοταχῶς» καὶ ταυτοχρόνως διαφόρους ἐλιγμούς, διὰ νὰ μὴ δώσῃ εὐκολὸν στόχον.

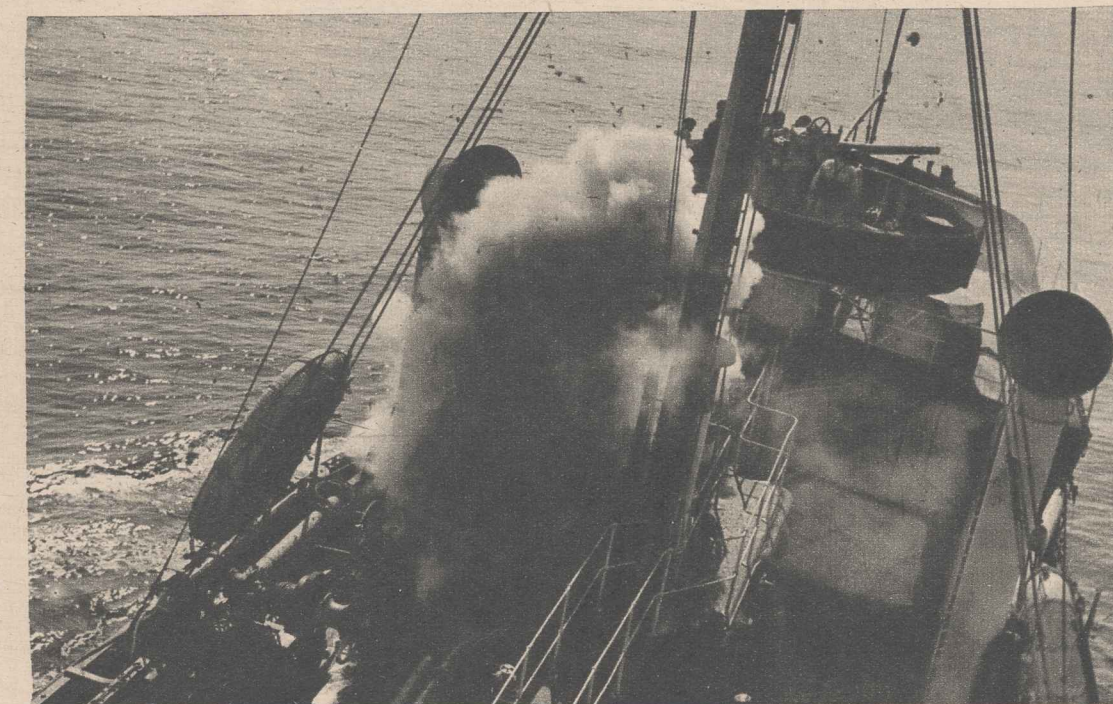
4 Ἡ ΠΥΡΚΑΪΑ, μὲ διάφορα μέσα ἐδαμάσθη, πρὶν μεταδοθῇ εἰς τοὺς μεγάλους σωλήνας πού συνδέουν μὲ τὰς δεξαμενὰς, πού εἶναι γεμάται πετρέλαιον.

2 ΤΟ ΕΧΘΡΙΚΟΝ ὑποβρύχιον μὲ ταχύτατον χειρισμὸν ἀνεδύθη καὶ ἀπαντᾷ μὲ τὰ τηλεβόλα του, εἰς τὸ πῦρ τοῦ πετρελαιοφόρου. Παρ' ὅλην τὴν δυσκολίαν, τὴν προερχόμενιν ἀπὸ τὰς συνεχεῖς μετατόψεις, μερικά βλήματα ἤρχισαν νὰ πλῖνουν πολὺ πλησίον τοῦ ἐχθροῦ.

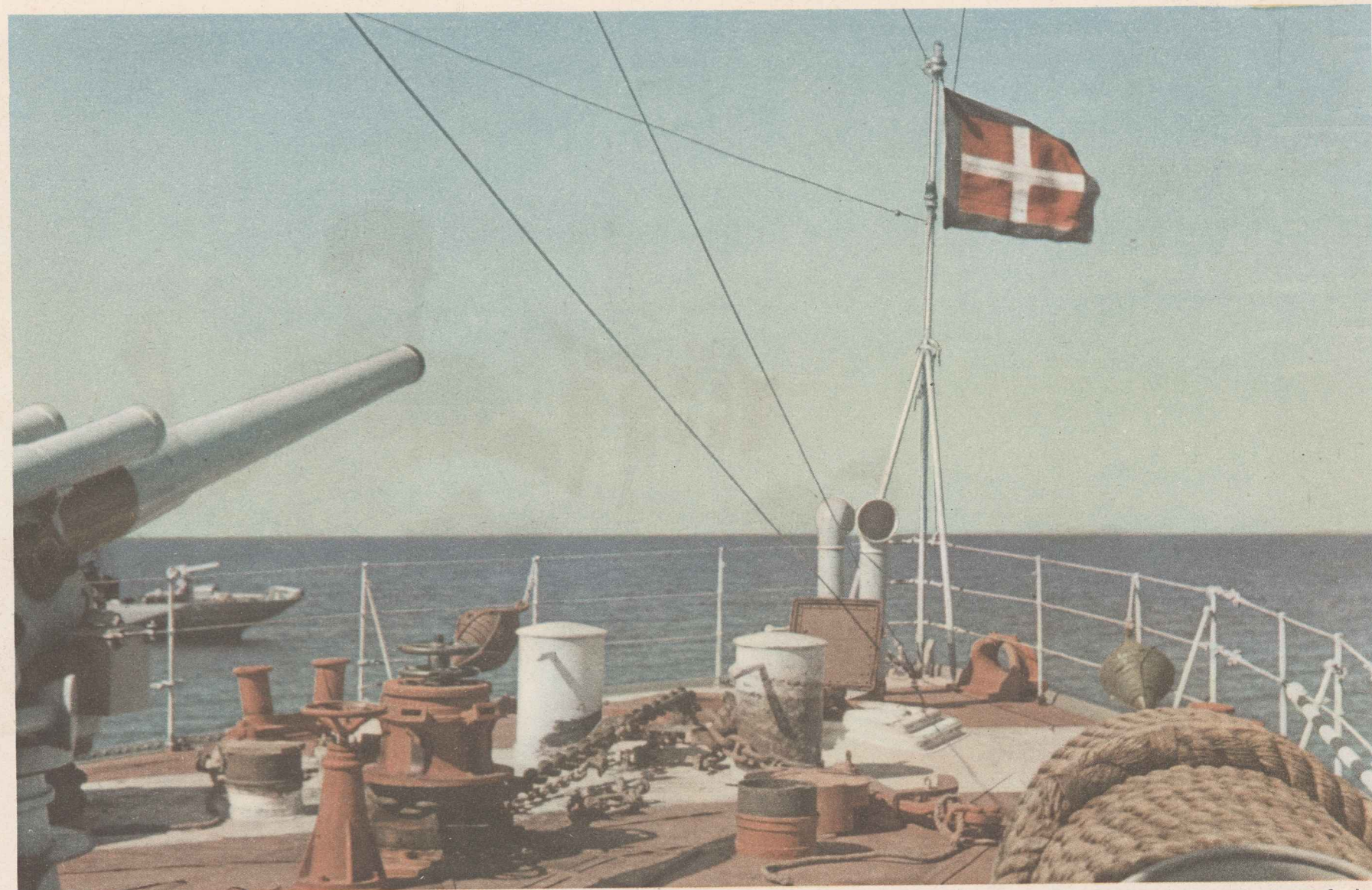
5 ΟΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΑΙ, παρ' ὅλον τὸν κίνδυνον, ἐμετρίσαν πάραυτα τὰς φλόγας, πρὶν ἀκόμη τεθοῦν εἰς λειτουργίαν αἱ πυροσβεστικαὶ ἀντλῖαι τοῦ πλοίου.

3 ΠΥΡΚΑΪΑ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἐχθρὶκὸν βλήμα ἐξεργάγη πλησίον τοῦ πρωαίου ἱσοῦ, προκαλέσαν ἐναρξιν πυρκαϊᾶς. Τὸ τηλεβόλον ὅμως εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν, πού δυνατόν νὰ προκαλέσῃ ἀνατίναξιν, ἐξακολουθεῖ νὰ βάλλῃ ἐναντίον τοῦ ὑποβρυχίου.

6 ΚΑΤΕΦΘΑΣΕΝ φιλικὸν ὑποβρύχιον καὶ ὁ ἐχθρὸς τεθεὶς μεταξύ δύο πυρῶν καταδύεται, ἐνῶ τὸ ἰταλικὸν ὑποβρύχιον διέρχεται πλησίον τοῦ πλοίου.

Εἰς τὴν θάλασσαν, κάθε θέσις εἶναι πρώτης γραμμῆς, κάθε στιγμή δυνατόν νὰ εἶναι ἡ τῆς μάχης ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ πού δύναται νὰ φανῇ εἰς τὸν ὁρίζοντα, πού δυνατόν νὰ ἔλθῃ ταχύτατος ἀπὸ τὸν οὐρανὸν πού μπορεῖ ν' ἀναδυθῇ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, ἀπὸ τὰ κύματα. Ἡ θάλασσα ὅμως δὲν εἶναι μόνον στρατιωτικὸν μέτωπον, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ὁδὸς διὰ τὰς ἀναριθμήτους ἀνάγκας τῶν συγκοινωνιῶν, καὶ τῶν μεταφορῶν μεταξὺ τῶν λιμένων.

τῆς μητροπόλεως καὶ τῶν λιμένων τῶν ἀποικιῶν. Καὶ τὰ ἰταλικά ματαφορικά, ὀπλιταγωγὰ, ἡ πετρελαιοφόρα διασχιζοῦν τὸ φυσικὸν στοιχεῖον, ὀπλισμένα μὲ μικρὰ τηλεβόλα ἢ μὲ μυδραλλιοβόλον. Τὰ πληρώματα ἡρεμα, ἀναμένουν τὸν ἐχθρὸν μὲ τὸ ἴδιον θάρρος πού ἀνέμειναν πάντοτε τὴν καταγίδια. Καὶ ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἐμφανισθῇ, τὸν ἀτιμετωπίζουν μὲ ψυχραιμίαν, καὶ θάρρος διότι ξεύρουν ὅτι πρέπει νὰ περάσουν διὰ ν' ἀνεφοδιάσουν τοὺς μαχομένους.

Αι ἐχθρικοὶ ἐνέδρῳ ἐναντίον τῶν ἱτα-
λικῶν ναυτικῶν μεταφορῶν, γνωρίζουν
ὅτι τὰ "Μάρς" εἶναι ἀτρόμητοι πολε-
μισταί, ποὺ τόσον περισσότερον ἐπιθυ-
μοῦν τὸν ἀγῶνα ὅσον δυνατότερος εἶναι
ὁ ἀντίπαλος. "Ἄνδρες τῆς θαλάσσης"
"λαγωνικά τῆς θαλάσσης" δομαῖζον
τὰ, "Μάρς, Πλοῖον καὶ πληρώματα, ἔ-
χουν μίαν μόνον καρδίαν, μίαν μόνην
ἀπόφασιν, ἓνα μόνον ῥῆμα: "τολμῶ".

ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ

ΜΥΣΤΙΚΟΠΑΘΕΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΙ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΙΑ-
ΠΩΝΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ.
ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΟΠΛΑ
ΚΑΙ ΣΦΑΛΜΑΤΑ
ΔΙΑΦΕΥΔΟΜΕΝΑ Α-
ΠΟ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ.

Παρ' όλα όσα εγγράφησαν εις τὸ παρόν καὶ εἰς τὸ παρελθόν, ἐπὶ τῆς πολεμικῆς ψυχολογίας τῶς Ἰαπώνων, μέγα μέρος ἐξ αὐτῆς παραμένει ἀκόμη μυστηριώδες εἰς τὴν κοινὴν δυτικὴν νοοτροπία. Ἦδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ρωσοϊαπωνικοῦ πολέμου, ἡ δύσις ἐδιάβαζε μὲ ἀσθημα καταπλήξεως τὴν διήγησιν τῶν ἡρώϊσμων, ἀτομικῶν καὶ ὁμαδικῶν τοῦ Ἰάπωνος στρατιώτου. Δὲν ἰσχυρίζετο δὲ ὅτι ὁ καλὸς στρατιώτης τῆς δύσεως εἶναι κατώτερος ἀπὸ τὸν καλὸν στρατιώτην τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐθαυμάσθη καὶ ὁ ταπεινὸς ρώσος στρατιώτης, διὰ τὸ θάρρος του, τὸ πνεῦμα τοῦ θυσίας, καὶ τὴν μοιρολατρίαν του. Ὁ καλὸς ὅμως Ἰάπων στρατιώτης ἔδωκε χωρὶς ἐξαιρέσεις τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἤξευρε νὰ πολεμᾷ καὶ ν' ἀποθνήσκῃ μὲ στωικισμόν, ποὺ οἱ θαυμασταὶ του ἀπεκάλεσαν ὑπεράνθρωπον καὶ οἱ ἀντίπαλοί του ἀπάνθρωπον. Ἀσφαλῶς ἔφθασε τὰ ὅρια τοῦ θείου καὶ ἂν στρατιωτικὴ ἀρετὴ σημαίνει πλήρη καὶ ἀπόλυτον ἀφοσίωσιν εἰς τὴν σημαίαν, πρέπει νὰ εἰπωμεν ὅτι κανεὶς στρατιώτης τοῦ κόσμου κατέχει εἰς ἀνώτερον βαθμὸν τὴν ἀρετὴν αὐτήν.

Ὁ παρὼν πόλεμος γίνεται ἀπὸ τοὺς Ἰάπωνας νὲ τὸν ἴδιον ζῆλον ποὺ ἔδειξαν κατὰ τὸν ρωσοϊαπωνικὸν πόλεμον. Διὰ τὸν ἀμερόλητον ἱστορικὸν ὀφίσταται ἤδη πλουσία συλλογὴ στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ καθαρῶς ἀποδοῦν ἀπὸ τὰς διαστροφὰς καὶ τὰς ἐμφάσεις, πιστοποιοῦν ὅλα τὴν μοναδικὴν ἐξοχότητα τοῦ πολεμικοῦ πνεύματος τῶν στρατιωτῶν τοῦ Τέννο. Ὁ ἔχθρος ἔκαμε τὸ σφάλμα νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Ἰάπων στρατιώτης ἦτο μὲν θαρραλέος καὶ πείσμων ἀλλὰ δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ προσόντα του αὐτὰ ἐπὶ τῶν συγχρόνων ὅπλων, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ἰσχυρίσθη ὅτι δὲν ἦτο καλὸς ἀεροπόρος. Δὲν ἐνθυμούμαι πλέον, ποῦ ἐδιέβασα αὐτὴν τὴν ἀνοησίαν, ὅτι ὁ Ἰάπων δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι καλὸς ἀεροπόρος λόγῳ κάποιας ὁργανικῆς ἐξασθενήσεως προερχομένης ἀπὸ τὴν συνήθειαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, νὰ κάμνῃ καθημερινῶς θερμὸν λουτρόν. Ὡστε τὰ πολλὰ θερμὰ λουτρά βλάπτουν τὰ προσόντα τῶν πιλότων; Δὲν ξεύρω τί λέγουν οἱ ἱατροί, ἂν κρίνω ὅμως ἀπὸ τὰ μέχρι σήμερον κατορθώματα τῶν Ἰαπώνων ἀεροπόρων, ποτὲ ἰσχυρισμὸς διεψεύσθη τόσο παταγωδῶς ἀπὸ τὰ πράγματα, ὅσον αὐτός.

Ὁ Ἰάπων χρησιμοποιεῖ τὰ λεπτά καὶ φονικά σύγχρονα ὅπλα, μὲ πνεῦμα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ ἄλλως ἀπὸ θρησκευτικόν. Μὲ ἄλλας λέξεις, αἱ σύγχρονα περιττοκαί, δὲν ἐπηρέασαν ἐπὶ τῆς οὐσιώδους ψυχολογίας τοῦ στρατιώτου τοῦ ἀνατέλλοντος Ἡλίου. Ὁ ἀεροπόρος πολεμᾷ ὅπως ὁ στρατιώτης καὶ ὁ ναύτης, ὅπως ὁ μηχανικός, ποὺ κατασκευάζει τὰς γεφύρας, χωμένους εἰς τὴν λάσπην. Πολλοὶ πιλότοι παραλαμβάνουν μαζὺ τῶν τὴν σπάρην τῶν προγόνων τῶν, σύμβολον τῆς πολεμικῆς τῶν παραδόσεως. Εἶναι μία παλαιὰ λάμα ποὺ δὲν χρησιμεύει εἰς τίποτα, εἰς ὅποιον τὴν φέρεי ὑπενθυμίζει ὅμως εἰς αὐτὸν ὅτι πρέπει νὰ πολεμήσῃ ὡς Σαμουράι. Δὲν ἔχει σημασίαν ἂν τὸ ἀεροπλάνον εἶναι τόσο διαφορετικόν, ὅτι ἔχει σημασίαν εἶναι τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖται.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ ἔχθροι κατηγοροῦν τοὺς Ἰάπωνας διὰ φανατισμόν. Αὐτὸ ὅμως εἶναι χειρότερον ἀπὸ κατηγορίαν, εἶναι ἕνα μεγάλο σφάλμα. Τί ἐννοοῦν μὲ φανατισμόν; Ἐπὶ πεδίου, ποὺ δὲν εἶναι τὸ πολεμικὸν πεδίου ὅπου πολεμᾷ καὶ ἀποθνήσκει ὁ πολεμιστής, ἡ εἰδικὴ ἐκείνη ἔξαρσις δυνατὸν πρᾶγμα νὰ προκαλέσῃ ἐπιφυλάξεις, ἀκόμη καὶ ἀποστροφήν, διὰ τὰς διαστροφὰς εἰς τὰς ὁποίας δύνανται νὰ ὠδηγήσῃ. Ὅταν ὅμως πρόκειται περὶ ὅπλων χειριζομένων μὲ ελκίρνευσιν, καὶ μέχρι τῆς πλήρους θυσίας, διὰ τὴν σημαίαν καὶ τοὺς θεοὺς τῆς πατρίδος, τὸ νὰ ἀποκαλεσθῇ «φανατικός» ὁ δεικνύων ὅτι γνωρίζει νὰ μάχεται, εἶναι τουλάχιστον παρακινδυνευμένον.

Οἱ Ἰάπωνες ἀεροπόροι ἀναχωροῦν συχνὰ διὰ νὰ ἐκτελέσουν τὰς πτήσεις τῶν, μὲ τὴν διαθήκην τῶν συντεταγμένων, ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες τῶν ἄλλων ὅπλων. Πολλοὶ περιφέροντο νὰ παραλάβουν μαζὺ τῶν τὸ ἀλεξίπτωτον. Διαβάζομεν πρᾶγματι ὅτι ἡ εἰδικὴ αὐτὴ ἔλλειψις προφυλάξεων, κατέστη κανὼν, διὰ τοὺς ἀεροπόρους τοῦ ἀνατέλλοντος Ἡλίου. Ὁ πιλότος τὸν ὁποῖον ἡ μοῖρα ὑποχρεώνει νὰ προσγειωθῇ μετὰ τῶν ἐχθρῶν του, στωικῶς, φονεύεται. Πολὺ σπάνια εἶναι αἱ περιπτώσεις πιλότων ἡ ἀξιοματικῶν ποὺ συνελήφθησαν ζῶντες ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. Ἡ διαταγὴ εἶναι: νὰ πολεμήσῃτε μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς καὶ νὰ μὴν ὑποστήτε τὸ αἶσχος τῆς αἱμαλώσεως. Καὶ ἂν πάλιν ἡ μοῖρα δὲν ἐπιτρέψει εἰς τὸν αἰχμάλωτον ν' αὐτοκτονήσῃ ἀμέσως, ὁ μένων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ δὲν εἶναι πλέον ἄνθρωπος εἶναι ἕνα αὐτόματον, εἶναι ἕνας ζῶν-νεκρός.

Καὶ σύμφωνα μὲ ὀρισμένους διηγήσεις οἱ Ἰάπωνες πιλότοι ἔχουν τὸ καθήκον νὰ βοηθοῦν φιλεσιπλάχνως τοὺς συναδέλφους τῶν ν' ἀποθάνουν, ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν αἱμαλώσειαν τῶν. Ἄλλως τε δὲ ἕνα σῆμα ἀνάγκη τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ προχωροῦν μαζὺ του εἰς στενὸν σχηματισμόν.

Ὅταν κάποιο ἀεροπλάνον πληγῇ ἐξακολουθεῖ τὴν πτήσιν του ἐν σχηματισμῷ. Κατὰ τὰς ναυμαχίας οἱ πιλότοι τῶν ἀεροτορπιλικῶν πολεμοῦν, γνωρίζοντες ἀπολύτως ὅτι πρέπει ν'

ἀποθάνουν, εἶναι τὰ κλασικὰ ἀνθρώπινα βλήματα. Κάποιοι ὑπερβάλλον τὴν ἱκανότητα τῶν Ἰαπώνων ἀεροπόρων ἔλεγον ὅτι εἶναι ἱκανοὶ νὰ εἰσέλθουν μὲ τὸ ἀεροπλάνον τῶν εἰς τὴν καπνοδόχον τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου. Αὐτὴ ὅμως ἡ προφανὴς ὑπερβολὴ περιεῖχε κάποιο βάθος ἀληθείας καὶ ἀπέβλεπε εἰς τὸ ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀπόλυτον περιφρόνησιν τῶν Ἰαπώνων πιλότων πρὸς τὸν θάνατον.

Εἶναι περιττὸν νὰ κάμωμεν συγκρίσεις τὰς ὁποίας ὁπωσδήποτε ἡ δυτικὴ νοοτροπία θὰ ἠρνεῖτο. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἱκανοὶ διὰ μεγάλους ἡρωϊσμοὺς καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς δύσεως δυνατοὶ νὰ ἔχουν ἄλλα πολεμικὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν οἱ Ἰάπωνες. Πρέπει ὅμως νὰ υπογραμμίσωμεν πόσον εἶναι ἀξιοθαύμαστον καὶ ἀγνὸν τὸ πνεῦμα αὐτοθυσίας ποὺ ἐμψυχώνει τοὺς Ἰάπωνας στρατιώτας, ἡ ψυχρὰ βεβαιότης καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι ὁ πόλεμος δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς, παρὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

ΦΥΣΑΡΜΟΝΙΚΑ

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΕΝΟΣ
ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ. ΓΟΥΣΤΑ
ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ-
ΡΟΥ ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ ΕΠΙ
ΤΗΣ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑΣ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῶν σκοτεινῶν πόλεων, τῶν διαφόρων ἀναπληρωματικῶν καὶ τῶν ἰσχνῶν γευμάτων, ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ μῶδες εὐχάριστες ποὺ ὅπως ἡ παγκόσμιος μῶδα τοῦ ποδηλάτου, εἶναι εὐτύχημα νὰ διατηρηθοῦν, διὰ τὴν καθαρότητα καὶ ἀγνότητα τῶν, διὰ τὴν ἡσυχον καὶ ἡθικὴν μελαγχολίαν τῶν. Μία ἀπὸ τὰς μῶδας αὐτὰς εἶναι καὶ ἡ μῶδα τῆς φυσαρμόνικας. Κάποτε τὸ δημοφιλὲς ὄργανον ἦτο σχεδὸν ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ κοσμάκι. Καὶ ἂν κάποτε ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐστιατόρια καὶ ἀπὸ τὰ ἐξοχικά κέντρα, περνοῦσε εἰς τὰ χέρια ἀνθρώπων ὕψους τάξεως, ἐγίνετο ἀμέσως ἀντικείμενον σνομπισμού, ἡ φωνὴ τοῦ ἔχανε τὴν δύναμιν τῆς, ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν παλαιῷ ἐνδύματος καὶ τέλος ἦτο τὸ ὄργανον, ἡ φωνὴ τοῦ ὁποῖου ἀντηχοῦσε πάντοτε εἰς μερικὰ νούμερα παλαιῶν ἐπιθεωρήσεων, κατὰ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἤρσαν νὰ θεατρικὰ ἀντιβλυσματα τὰ ἀφιερωμένα εἰς τὰς διασκεδάσεις τῶν λεγομένων προκλητικῶν πόλεων. Ἡ φυσαρμόνικα ἔβγαζε τὰ ἔρρινα παρόνοια τῆς, πῶς ἀπὸ τὰ παρασκήνια, ἐπαρουσιάζοντο ὡρὰ πρόσωπα τῶν προαστείων, πλατεῖαι ἀδείαι τὸ καλοκάρι, ἡ σκοτεινὰ αὐλαὶ χωρὶς ἥλιον, ὅπου ἡ ἀθλιότης ἐξέθετε τὰ ράκη τῆς.

Κατόπιν παρουσιάζοντο, πρᾶγματι πολλὰ γραφικὰ ἐπαίτια, μὲ ἀγρία γένεια καὶ μάτια κόκκινα, μὲ τὸ κοριτοσάκι ποὺ ἐκλείπτε, ποὺ μέσα εἰς ἕνα κόκκινον ὕφασμα εἶχον περιτυλιγμέ-

νὴν τὴν φυσαρμόνικαν. Ἐκαμναν τὴν καντάδα τους, κ' ἔπειτα ἀμέσως διελύοντο ὅλοι. Εἰς μερικοὺς νεαροὺς ἤρσαν αὐτὰ τὰ θεάματα, καὶ μερικοὶ ἐμάνθαναν φυσαρμόνικα διὰ νὰ μποροῦν νὰ διασκεδάζουσιν τὴν ὥραν τῶν καὶ νὰ προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν τῆς. Ἡ φυσαρμόνικα ἦτο ἕνα ὄργανον, ἄς ποῦμε διμετώπον, καὶ δὲν ὑπῆρχε μέση ὁδός, ἦτο, ἡ διὰ τὸν κοσμάκι ἡ διὰ τὸν καταπίπτοντα σνομπισμόν.

Τώρα ὁ πόλεμος διέδωσε τὴν μόδαν καὶ δὲν ἀφῆρσε τὴν μελαγχολίαν, τὴν ἐκαθάρισε, θὰ ἔλεγα τὴν ἐξηγύνεισε. Βεβαίως ἡ νοσταλγικὴ ἐκείνη φωνὴ ποὺ ἀντηχεῖ λίγο παντοῦ, δὲν ἔχει πλέον τὸν ὀδὺν τόνον ποὺ εἶχε κάποτε. Τὴν παρεδέχοντο. Σκεφθῆτε ὅτι ἡ δεσποινὶς ποὺ δοκιμάζει τὴν μελωδίαν τῆς «Λιλί Μαρλέν», συνωδεύεται χωρὶς νὰ τὴν ἐξέρῃ, ἀπὸ χιλίους στρατιώτας, ποὺ εἰς χιλίους διαφορετικοὺς τόπους ξεγελοῦν καὶ αὐτοὶ τὴν στεναχωρίαν τῶν, μὲ τὴν ἴδιαν μελωδίαν. Μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν ὑπάρχουν ἀτελείωτο δέσμοι, μήπως κατὰ βάθος δὲν εἶναι τὸ ἴδιον πρᾶγμα; Καὶ ἂν ὁ λαὸς ἔχει κοινὰ γούστα, δὲν ἔπεται ὅτι τὰ γούστα αὐτὰ πρέπει νὰ εἶναι ὁμοία, ἀπ' ἐναντίας εἰς τὴν κοινότητα αὐτὴν ὑπάρχει κάτι τὸ ὕγιες καὶ τὸ ἀπλόν, ποὺ ἐπαναλαμβάνω, γίνεται δεκτόν.

Καὶ δὲν ἐξηγᾷ ἀκριβῶς διατὶ κάποιος φίλος μου ἐφαρμάττει τὴν φυσαρμόνικαν ὡς ἕνα ὄργανον μελαγχολικόν. Ἐλπίζω νὰ μὴ κακοφανεῖ εἰς τὸν φίλον μου ἂν ἐπαναλάβω γραπτῶς ὅσα εἶπα ἐπὶ τῆς μελαγχολίας, ἐν καιρῷ πολέμου. Κανεὶς πολεμιστῆς ἀρνεῖται τὴν μελαγχολίαν του καὶ εἰδικῶς ἡ μελαγχολία ἦτο πάντοτε ἀγκατῆ εἰς τὸν ἰταλικὸν λαόν διότι εἶναι μία ὕγις μελαγχολία, ἔχει τὴν γεῖν τῆς πτωχείας του καὶ τοῦ ἄρτου του, διότι τὸν συνώδεε κατὰ τὴν ἐποχὴν ποὺ ὡς μετανάστης ἐγέμνε τὰ καταστράματα τῆς τρίτης θέσεως τῶν ὑπερωκεανίων ποὺ τὸν μετέφεραν εἰς τὴν Ἀμερικὴν κ' ἔκει μέσα ἐπαίξε φυσαρμόνικα κ' ἔβαζε ὀλην τὴν ψυχὴν του καὶ τὸ τραγοῦδι ἐκείνου τὸν ἀνεξωγώνει.

«Τραγοῦδα καὶ θὰ σοὺ περάσῃ». Λαὸς καὶ στρατιώται εἶναι σήμερον ἡνωμένοι, καὶ θὰ ἦτο ἀφύσικον διὰ νὰ μὴ ποῦμε ἄλλο, νὰ ἀπατήσουμε τὴν γενικὴν εὐθυμίαν τὴν ψευδῇ, ἐκείνων ποὺ ἔχουν ἀνάγκη νὰ μεθύσουν, δταν ἀπ' ἐναντίας ἡ ψυχὴ ἔχει συνειδήσιν τῆς μεγάλης δοκιμασίας ποὺ διέρχεται. Ἡ μελαγχολικὴ φυσαρμόνικα εἶναι κατὰ συνέπειαν ἡ ἐκφρασις τοῦ παρόντος καιροῦ, ὅχι πλέον ἀνεκτικῶν αἰσθητισμῶν, ἀλλ' ἐνὸς ἀνθρωπιστικοῦ αἰσθητισμοῦ ποὺ ὁ στρατιώτης ἐκφράζει μὲ τὰ τραγοῦδι του, συναδεδεμένος μὲ τὰ ὄργανον αὐτό, καὶ ἂν πολλοὶ πολλοὶ ἐνώνονται μ' αὐτὸν κ' ἂν ἀκούωμεν τὴν φυσαρμόνικαν εἰς τὴν σκιάν τῶν σκοτεινῶν πόλεων, μὲ τὴν γλυκύτητα τῶν ἀγαπητῶν, ὅλου τοῦ τόπου, τῆς ἐλπίδος, τῆς ἐπιθυμίας, ἄς τῆς εὐχῇ θῶμεν νὰ εἶναι καλὸ οἶωνο, ὅπως εἰς τοὺς μετανάστες εἰς τοὺς ὁποίους ὑπέσχετο μίαν καλλιτέραν ἀβρίον.

ΟΜΟΒΟΝΟ

Ὁ ΝΥΚΤΕΡΙΝΟΣ πλοῦς τῶν μεταγωγικῶν κατὰ τὸν πόλεμον, παρουσιάζει πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα: κρύπτονται καλλίτερα ἀπὸ τὰς ἐχθρικές ἐνέδρας, ὑπάρχουν ὅμως ὀλιγώτεροι πιθανότεροι ν' ἀνακαλύψουν τὸν ἐχθρόν. Περισσότερον κατὰ τὴν νύκτα ὅλαι αἱ αἰσθήσεις τοῦ σκάφους ἐγρηγοροῦν. Ἐνίοτε, κατὰ τὰς ὀλόμαυρας νύκτας, τὸ μὴ ἐξηρηκμένον μάτι οὔτε καν διακρίνει τὴν θάλασσαν ἀπὸ τὸν οὐρανόν, οἱ ναῦται ὅμως ἔχουν

βλέμμα ποὺ διαπερᾷ τὸ σκότος, βλέμμα ποὺ διεισδύει ὡς δέση φωτὸς καὶ χάλυβος, ποὺ διακρίνει καὶ τὴν σκιάν εἰς τὴν ἀπέραντον ὁμοιομορφίαν τοῦ μαύρου. Ὁ ναύτης γνωρίζει τὸ στοιχεῖον του καὶ ἐπαγρυπνεῖ μετὰ προσοχῆς. Καὶ δταν ὁ κόσμος μάθει, πόσους κινδύνους ἀντεμετώπισαν αὐτοὶ οἱ ἄνδρες καὶ πόσα χιλιάδες τόνοι ὑλικῶν καὶ ἐμπορευμάτων καὶ πόσα δεκάδες χιλιάδων ἀνδρῶν μετεφέρθησαν, εἰς τὴν Β. Ἀφρικὴν, θὰ μείνῃ ἔκθαμβος.

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ GIANNA MANZINI

Το πρώτο βιβλίο της Γιώαννας Μαντσίνη παρουσιάστηκε το 1929 κ' ήταν μυθιστόρημα: «Ερωτευμένος καιρός». Και ποτέ αρχή δεν συνωδύθηκε με τόσο ζωηρή έκπληξη και με τόσο ευνοϊκά σχόλια. Έκτος από τη πραγματική αξία του έργου, ο νεωτερισμός, συνίστατο επίσης στο γεγονός ότι ο συγγραφέας ήταν γυναίκα κ' αυτό δεν μπορούσε παρά ν' αυξήσει την έκπληξη και της επιδοκιμασίας σε μία περίοδο που η γυναικεία φιλολογική κίνηση, βρίσκονταν στο περιθώριο, έξω από τα ρεύματα. Κανένα γυναικείο όνομα δεν αναφέρονταν στα φιλολογικά περιοδικά. Η Μαντσίνη τώρα επανέφερε κάποια ισορροπία. Ο «Ερωτευμένος καιρός» κατά βάθος, δεν είχε τίποτε το πειραματικό. Πολλές λέξεις που σ' άλλους νέους, ήτανε μία πράξη πίστεως, εδώ παρουσιάζονταν μεταμορφωμένες σε ζωντανή ού-

αία, σε ανθρώπινο ύλικο, σε αίμα. Μ' αυτόν τον τρόπο η Μαντσίνη, διέψευθε επίσης και τη γνώμη εκείνων που θέλαν ν' άρνηθούν σ' έναν Ιταλό συγγραφέα, τη δυνατότητα να φθάσει από μέσα, από εσωτερική ωριμότητα σε ώριμα αποτελέσματα ανθρώπινης τελειότητας και ύψους, που είναι κοινά στη σύγχρονη ευρωπαϊκή τέχνη. Τέλος, βρίσκονταν μπρός σε μία συγγραφέα που δε κάποιον νεωτερισμό να υποδείξει. Ο Αλβίλιος Τσέκι έγραφε σχετικά με τον «Ερωτευμένο καιρό»: «Από τα πρώτα κεφάλαια, διαφαίνεται σ' αυτό το μυθιστόρημα πράγματι μία ποιητική ικανότητα, στο να παρουσιάζονται πρόσωπα, και να περιβάλλονται με ήπιο τόνο. Κι' αν όχι όλα τα πρόσωπα κ' όχι πάντα, ζούν με ίση γυναικότητα, δεν είναι ποτέ κουραστικά ούτε συμβατικά. Υπαρχουν με ξεχωριστή γοητεία αφέλειες και έρευνες, ξυπνάδες και αγνώττητα, που κυματίζει διαρκώς και ποικίλει τόν διάλογο. Κι' όταν πλησιάζουμε να περισπασθούμε, γιατί ο συγγραφέας απ' τη μεγάλη λεπτολογία της χάνεται σ' άπιαστα, ζωηρές γραμμές μας επαναφέρουν στην ουσία και αντιμετωπίζονται και συχνά λύνονται καταστάσεις, που μπορούν να κάμουν να ιδρώσουν τους πιο δυνατούς πολεμιστές. Ποτέ σχεδόν δεν μας έρχονται στο νου άλλοι συγγραφείς. Ίσως σε μερικά σημεία μας ένθymiζε Μορέττα και Τόστσι. Το «ένθymiζε» όμως είναι περισσότερο από σωστό, και δεν πρόκειται για αποφασισμένες και σπουδαίες ευκαιρίες. Ήκουσα ν' αναφέρουν ώριμους γάλλους για τη διακομμένη διήγηση, και για τον εξακολουθητικό έλιγμο, του σημείου της παρατηρήσεως, και για την έναλλαγή από το σχόλιο σε πρώτο πρόσωπο, στην απ' ευθείας διήγηση, που εύρυνεται στο δεύτερο μέρος του βιβλίου. Δεν πιστεύω πως είναι σωστή η σύγκριση με τούς γάλλους, για τη πολύπλοκη αυτή τεχνική. "Αν ήταν αλήθεια, θα υπήρχε κάτι που θα το φανέρωνε εκ πρώτης όψεως, όπως συμβαίνει μ' όλα τα έργα που μιμούνται. Πρέπει να μιλήσουμε μάλλον για τρόπο γεννημένο με της δοκιμές του, της έντοικώδεις βεβαιότητες, και της άπιστευτες αδυναμίες κ' ένα τέτοιο νεωτερισμό, άκομμη και στη χάρη, ώστε να μεταχειρίζεται μετρημένες κινήσεις και τρόπους».

Και ο Φερράτα, με πιο ζωηρή θερμή γράφει: «Εκείνο που έχασε η άγγλική φιλολογία στην

Κατερίνα Μάνσφλντ φαίνεται ότι το απέκτησε ή Ιταλική φιλολογία με την Γιώαννα Μαντσίνη, ή οποία στο πρώτο της μυθιστόρημα, χωρίς να κάμνη τίποτα για να καλοπιάσει τόν αναγνώστη, υπεργράφει άμέσως όλα όσα οι διάφορες και τιμημένες «περιοποιητικές Ιταλίδες» μας έλπαν έως τώρα, για να μη στής άνδρες σφαίρες της τέχνης. Με τον «Ερωτευμένο καιρό» ή Μαντσίνη έρχεται ν' αποτελέσει μέρος του κύκλου, του όχι μεγάλου, τών πρωτοπόρων Ιταλών συγγραφέων, και μάλιστα στο διηγηματικό πεδίο, που πιστεύω, κ' ελπίζω, πως θα μείνη δικό της, βρισκόμαστε μπρός σε ψυχικές διαθέσεις, τόσο πλούσιες και τόσο βαθιές, ώστε να μας φεύγη κάθε άμφιβολία για το κατόπιν».

Είναι βέβαιον πως ο «Ερωτευμένος καιρός» δεν ήταν χωρίς λάθη. και το έσημειωσαν, όπως είδαμε, κ' οι ένθymiζώδεις πρώτοι κριτικοί. Είχε όμως μέσα του προ πάντος ένα ανθρώπινο πλούτο. Διεπιστώθηκε αργότερα, πόσο γεμάτη από ζωή είναι ή συγγραφέας όσο έζηγεσε καλλίτερα της αιτίας της διηγήσεως της, στα αναριθμητά διηγήματα που άκολουθούσαν αυτό το μυθιστόρημα, με εξακολουθητικότητα προόδου, πράγματι περιέργη. Μπορούμε να πούμε πως κάθε συλλογή, «Συνάντηση με γράκι (1929) — "Στο Μπασκαρίβο», (1932) κ.λ.π. έσημειώσε έως τώρα, ένα βήμα προς τα εμπρός, εν σχέσει προς τη προηγούμενη, τόσο στο ανθρώπινο πεδίο, όσο και στο γλωσσικό. Κι' ο αναγνώστης μπορεί να διή σχετικά, τα τελευταία «Είκοσι διηγήματα» όπου ή ίδια ή Μαντσίνη έμάζεψε, άνθολογικά, από τούς προηγούμενους τόμους, τα καλλίτερα πράγματα, τόσο ώστε ή πρόοδος που υπάρχει, τίθεται κάτω απ' τα μάτια του αναγνώστη με τρόπο άμεσο και φανερό.

Και πρόκειται έννοιεται για πρόοδο στο ύψος και σ' ένα πιο καθαρό προσδιορισμό στη διηγηματική όλη, που στην Ιταλική φιλολογία είναι πολυούνητη. Η Μαντσίνη, μάς φανερώνει μία ανθρώπινη αλήθεια, δέξαι κ' όμως άσθενική, κ' εκεί όπου είναι περισσότερο άνασκαμμένη, φθάνει σ' ένα είδος μουσικού κυματισμού, όπου κάποιο ίχνος τρυφερότητας είναι πάντα ζωντανό. (Η συγγραφέας είπε κάποτε για τόν έαυτό της: «έγω έχω ρίζες παντού, σε τρόπο που όπουδήποτε κι αν βρισκόμνη τη ζωή και την άνάλυση λίγο, αναγνωρίζω τη τρυφερότητα μου».)

Είναι πραγματική τρυφερότητα ν' άκουμπά στα πράγματα, να έγκαταλείπεται στα πρόσωπα με κείνη την άνεξανάλγητη ροή, καθώς και το άσθημα εκείνο της εδυσχισμένης ήττας που φαίνεται πως κάθε φορά οδηγεί της μέρες τους.

Κ' είναι ακόμη τρυφερότητα ή άνάγκη που έχουν τα πρόσωπα της, να συγχωρηθούν, να παραρηγορηθούν, να προστατευθούν, πάντα στη μνήμη ή στην άναμνηση. Κ' έπειτα «ή άπελπισμένη φυγή στο χρόνο» είναι γι' αυτά ή ζωή.

Είναι όμως άνάγκη να υπογραμμίσουμε «το λυρισμό» που παίρνει στον πεζό της Μαντσίνη, ό όρος, διότι λύει σε αίσθήματα, τόν πρωτότυπο και άραιό εκείνο διάλογο, που κάμνει τη πλοκή απ' αυτόν τόν πεζό.

Και άκριβώς χάρις σε μία άμεση συμμετοχή της συγγραφώς, στα ίδια της τα λόγια, είναι που δίδει στής «έκπληξης» της και στής «όμολογίας της» τη ζωή, ένα τόνο με έντονη αλήθεια, ένα πιο παθητικό παλμό.

Έδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι ή «συμμετοχή» αυτή, ήταν λιγότερο χρήσιμη στα πρώτα πράγματα. Το άνεγνώρισε και ή ίδια ή Μαντσίνη, και στο πρόλογο που συνωδύει τα «Είκοσι διηγήματα» γράφει: «Έχει περισσότερο χρώμα μία έπικίνδυνη άθωότητα, μία πρόκληση της πραγματικότητας, για να έκφραση περισσότερο φωνή, περισσότερο φυσιογνωμία. Το πεζό είναι προσηλωμένο σε πολλά αποτελέσματα, που είναι χρήσιμα στη καλλιμερινή και πραγματική έκείνη ζωή. Εκεί όπου σήμερα — και περσσαν άρκετά χρόνια — ή ζωή έβγαλε λίγο το ύψος της, απ άπόψεως ούσιαστικής και σάν κόμβος αλήθειας και αξίας. Και το ύψος έγινε, και πρέπει να γίνη άκόμη, πιο καθαρό και άσφαλές». Είναι βέβαιον ότι και ή συγγραφέας τότε δεν ζητούσε, παρά να είναι αληθινή: «ήταν όμως μία αλήθεια της στιγμής, τμηματική, όχι χωρίς ψεύτικες, και κάποτε και κενόδοξες θαρραλέοτες. Τώρα απ' έναντίως ή αλήθεια είναι πιο σταθερή και πιο άφοσιωμένη στη καρδιά». «Μία αλήθεια πιο... σταθερή και πιο άσφαλής, και φαίνεται σε μας έπίσης πως αυτή είναι σήμερα ή πιο άσφαλής άπόκτηση της τέχνης της Γιώαννας Μαντσίνη. Και άποδεικνύεται στα διηγήματα «Μακρινή άκτή» «Είκοσι διηγήματα» «Πέτα Πέτα» και «Παλιά Ιστορία».

ALFONSO SILIPO

ΔΙΑΒΑΣΜΑ ΜΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΘΑΝΑΤΟΥ

Κάποιος Παύλος Γιαβάρσκυ, καταδικασμένος σε θάνατον, είχε άρχισει να διαβάζει, με πολύ μεγάλο ένδιαφέρο σ' ένα έβδομαδιαίο περιοδικό, ένα μυθιστόρημα με συνέχια. Έπειδή περισσότερο από το κάθε τι, έβασαζονταν που δεν μπορούσε να μάθη πως θα τελείωνε αυτό το μυθιστόρημα, ή διεύθυνση τών φυλακών, με πολύ άνθρωπισμό, έξέθεσε την περίπτωση στην διεύθυνση του έβδομαδιαίου κ' αυτή με μεγάλη ευγένεια, έτείλε στον Γιαβάρσκυ, τας δοκιμαίες του τυπογραφείου με της τελευταίες συνέχειες του μυθιστορηματος άκριβώς τρεις ώρες πριν απ' την έκτέλεση του.

Τόν ήλψε, αυτόν τόν άνθρωπο και μαζί μ' αυτόν και τόν έαυτό μου του παλμού καιρού. Κ' έγω κάποτε ήμουν άξιος να τα ξεχάσω όλα με το διάβασμα ενός βιβλίου που ή ένδιέφερε. Σήμερα όμως όχι. Θυμίζω όμως πολύ καλά, τι μεγάλη χαρά αισθανόμουν, άφοσιωμένος, μαγεμένος και έκμηδενισμένος απ' το διάβασμα, τόσο που δεν μπορούσα να ξεχωρήσω ένα βρισκόμουν στο σπίτι μου ή στα δάση της Σιέρας Μορένο ή στα ύδατα του Παρισίου, ή στο κήτος του πλοίου του Μαύρου Κορσάρου. Όλόκληρη, γεμάτη, μεγάλη ευχαρίστηση που χάρη σ' αυτή οι άρες της ήμέρας μαζί με το περιεχόμενο τους, χάνουν το άβέβαιο περίβλημα τους, κ' έκείνος που διαβάζει, ζει το χρόνο και τη διάρκεια του βιβλίου που βαστά στα χέρια του, κ' ό,τι κάμνει ο πρωταγωνιστής το κάμνει κι αυτός. Όμοιοι καιροί, όταν έφθανε ένα βιβλίο του Βέρν, για να μας κάμνη να πετάσουμε στον ούρανό ή να μπούμε στην θάλασσα ή να χωστούμε στα καταθύνια της γής, όταν μπορούσαμε να λαμβάνουμε στα σοβαρά κάθε διάβασμα. Άμέσως, ύστερα απ' της πρώτες σελίδες αισθανόμουν σαν να έμπαινα μέσα σ' ένα μαγεμένο παλάτι και δεν ήξευρα να μετρώσω τόν έξω κόσμο, παρά μόνο μ' αυτό το μέτρο, όταν δεν έβλεπα, παρά μόνο απ' τα παράθυρα, δέν και τ' άστέρια κ' ή σελήνη φανταζόμουν πως δεν έπρεπε να λάμπουν, παρά μόνο πάνω στην αύλη του παλατιού αυτού.

Τώρα πια δεν μπορούμε να μπούμε στο μαγεμένο παλάτι, κ' ή σελήνη και τ' άστρα είναι αυτό που είναι. Η ψυχή μας έγινε ψυχή νυκτοφύλσκα και προχωρούμε δοκιμάζοντας το χέρι, τώρα τη μία πόρτα, ύστερα την άλλη.

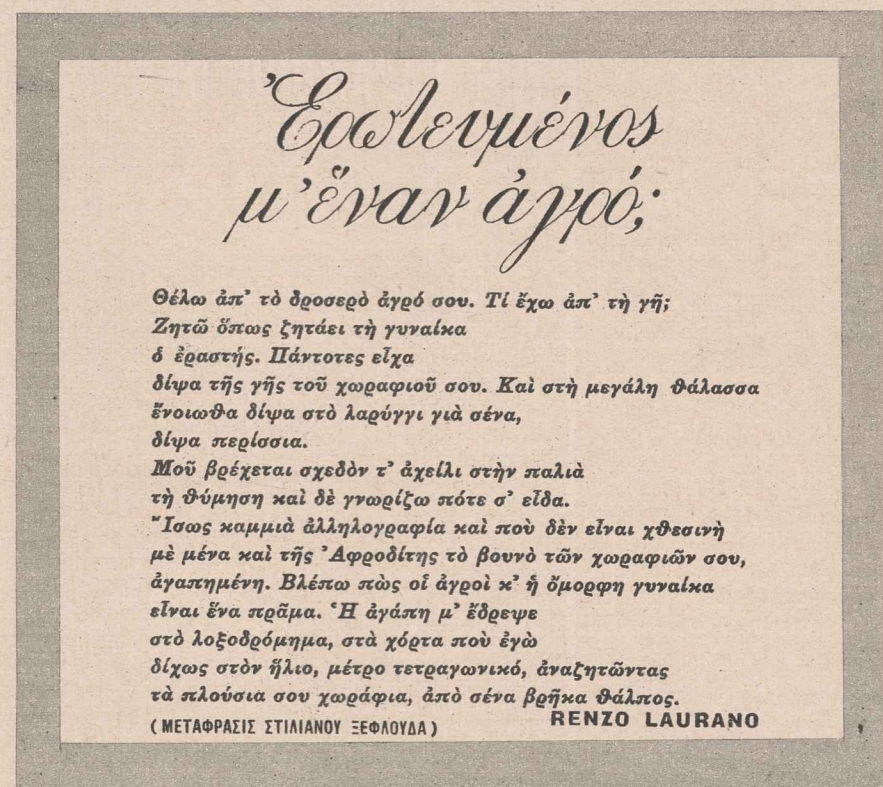
Τότε μπορούσαν να πέφτουν κανονίες, κ' ούτε το προσέχαμε. Σήμερα φθάνει ένα φτιάρισμα ή ένα γέλιο στο τυπικό δωμάτιο για να μας άποσπάσει απ' το διάβασμα όπουδήποτε ώραιον βιβλίου. Σήμερα το διάβασμα μας χρειάζεται για βοηθητικό, παραπάνω για να βοηθήσει να σκεφθούμε της δικές μας υποθέσεις. Όπως άπορροφάται το νερό με στην άμμο, το ίδιο κ' ή προσοχή μας, χάνεται τώρα άνάμεσα στής γραμμές του βιβλίου και συχνά πρέπει να γυρίσουμε πίσω, σελίδες, γιατί άντιληφθήκαμε πως της διαβάσαμε χωρίς να προσέχουμε σ' έκείνο που διαβάσαμε. Αυτό δε συμβαίνει γιατί ήμεις, εδυσχισμένοι, δεν είχαμε να σκεφθούμε «δικά μας ζητήματα» και γίνονταν δικά μας ζητήματα, τα ζητήματα τών ήρώων τών βιβλίων, που κρατούσαν δεμένη τη προσοχή μας. Συχνά δεν καθορθώνουμε, σκεπτόμενοι πως θα τελείωνε το βιβλίο, κ' άνάβαμε το κερί, για να διαβάσουμε ακόμη δέκα σελίδες, κ' έπειτα πάλι ως το τέλος, κ' ήμασταν ίκανοι να περιμένουμε μπρός στα περίπτερα, για να πάρουμε το περιοδικό μόλις το φέρουν, για να διαβάσουμε τη συνέχια της «Τίγρης της Βεγκάλνης» ή του «Υποκόμης της Βρατζελόνης». Σήμερα, το μόνο που ήμασταν ίκανοι να κάμουμε, με μπρός στα περίπτερα, για να πάρουμε το περιοδικό μόλις το φέρουν, για να διαβάσουμε τη συνέχια της «Τίγρης της Βεγκάλνης» ή του «Υποκόμης της Βρατζελόνης». Σήμερα, το μόνο που ήμασταν ίκανοι να κάμουμε, με μπρός στα περίπτερα, για να πάρουμε το περιοδικό μόλις το φέρουν, για να διαβάσουμε τη συνέχια της «Τίγρης της Βεγκάλνης» ή του «Υποκόμης της Βρατζελόνης».

Αν ήμασταν ίκανοι να κάμουμε, με μπρός στα περίπτερα, για να πάρουμε το περιοδικό μόλις το φέρουν, για να διαβάσουμε τη συνέχια της «Τίγρης της Βεγκάλνης» ή του «Υποκόμης της Βρατζελόνης». Σήμερα, το μόνο που ήμασταν ίκανοι να κάμουμε, με μπρός στα περίπτερα, για να πάρουμε το περιοδικό μόλις το φέρουν, για να διαβάσουμε τη συνέχια της «Τίγρης της Βεγκάλνης» ή του «Υποκόμης της Βρατζελόνης».

ANTONIO BALDINI

ΣΕΛ. 26

ΣΕΛ. 27

ΤΟ ΓΛΥΚΥ ΝΕΟΝ ΥΦΟΣ

Μία αίσθηματική συμπάθεια κράτησε επί αιώνες, στη ζωή, τόν τεχνητό αυτό όριο: γλυκό νέον ύψος. Άποκρούσαμε πάντα της χρονολογίας και για τόν ίδιο λόγο δεν είχαμε τρυφερό για τούς όμιλους, έγαπούμε όμως σε κάθε ποιητική δημιουργία έκείνο που περιέχει μέσα της σάν προσωπική λάμψη. Και όμως, όπως κάποτε, άποδεικτικές άνάγκες μάς έκαμαν να ζητήσουμε τούς κοινούς χαρακτήρες, στα ύψη ενός αιώνος, έτσι και το παλιό έκείνο πάθος, όπως κ' ένας σεβασμός στην κριτική ανακάλυψη, που ο Δάντης άνήγγειλε από τόν έκτο γύρο του πουργατόριου, μπορεί να μας φέρουν την έπιθυμία να όρίσουμε τόν χαρακτήρα που φαίνονταν να σφίγγει σάν σε μία οικογένεια, τόν ένοχ και τού άλλου Γκουίντο, τού νέου Δάντη και τών φίλων των Άλφάνη, Φρεσκομάλτη και Λάπο, έως τόν Τσιν Ντά Πιστότα.

Όσον άφορά τόν Ιακωβίνο, μπορούμε να βρούμε πως το ειδικό σημείο της ομάδας αυτής είναι μία νέα χαρά και πίστη στη ζωή, και για τούς Σικελιανούς, ότι ή άγαπητή αυτή πίστη πήρε θρησκευτικό τρεμούλιασμα.

Τρεμούλιασμα, μαργαριταρένια άσπράδα, Ισορροπίες που έγιναν με άγγιγματα μισοσκοταδιού, ή ζωή σάν τρυφερή έκσταση, γλυκός φόβος και διαρκές άσθημα παρουσίας. Μες στο μεσαιωνικό αυτό ξεχείλισμα θεολογικής άκαμψίας και αμαρτηράς συνήθειας, κ' το γλυκό νέον ύψος, φαίνεται σάν νησι τριγυρισμένο από όχρα νερά.

Το ίδιο φιλολογικό ένδυμα τών στιχογράφων έκείνων που έμειναν πέρα απ' τα νερά αυτά, πήρε σ' αυτούς ένα φυσικό τρόπο ζωής. Άναστέναζαν τα σονέτα και οι μπαλάδες, έλαφρά ειδολλία, μετρημένα τραγούδια είχαν τόν ρυθμό βαθείων άναπνοών. Και μού φαίνεται σάν να βρήκα μία εικόνα της ποιήσεως, που δεν περιέμενε, έκεί όπου στη «Νέα ζωή» οι γυναίκες μιλούσαν μεταξύ τους: «όπως σάν είδαμε να πέφτη ή βροχή άνακαταμένη με άμμοφο χιόνι, έτσι μού φαίνεται πως άκουα να βγαίνουν τα λόγια τους άνακατωμένα μ' άναστεναγμούς».

Όλα αυτά δημιουργούν μία άσκητική ζωή, που κάμνει πάντα αίσθητη

την παρουσία ενός υπερτάτου όντος, μία μελωδία της αγάπης σάν μία πλατωνική σκάλα προς τόν ούρανό. Βγαίνει μία άδρα προσηλυτισμός και λειτουργίας. Γεννιούνται ευγενικά άσματα, που προσθέτονται στής πραγματικές άδολες αισθήσεις άριστο κρυφές. Έκεί όπου το άσμα είναι πιο σφιχτό αισθάνεται της πιο τέλει Ισορροπίας. Έπειτα έκείνη ή προσεκτική μωραδιά λιβανισού, διαλύεται μες στα κύματα όλων τών μωραδιών της άνοιξης.

Τα δύο ζωηρά πρόσωπα του νέου ύψους (άφινοντας κατά μέρος τόν Δάντη, που θα έαναβη με τόσο όρη) είναι ο Γκουίντο Γκουίντοέλλη και ο Γκουίντο Κακαλάντη.

Στον πρώτο Γκουίντο ή λυρική γοητεία, όταν μεταχειρίζεται τη θεωρητική όλη της σχολής, γεννιέται από ένα στενό άγωνα μεταξύ του θέματος και της εικόνας, από την προσπάθεια που καταβάλλει ο ποιητής για να κρατήσει την μέν για να φωτίσει την άλλη. Σ' αυτή τη σύνθεση οι εικόνες παρουν γυαλιστή λαμπρότητα και χαράσσονται.

Όταν δεν έχει άποδεικτικές προθέσεις έγκαταλείπεται σε μία έκσταση όπου ή ψυχή εύρισκε εύχαρη στιγμή. Ο άλλος ο Γκουίντο θα με τατρέψει την έκσταση σε άγωνία. Στον Γκουίντοέλλη κ' ο πόλεμος τών άναστεναγμών είναι ένα θέμα που ο ποιητής το δέχεται απ' τη σχολή, χωρίς να μετατρέψει σε προσωπικό δράμα.

Στον καλλίτερο Καβαλάντη ή ψυχή και το φως τρεμούλιαζουν, οι άναστεναγμοί γίνονται βάσανο, που παίρνει στο κέντρο της λυρικής ζωής του. Έξαφανίστηκε το άσθημα της σχολαστικής μορφής, που έκαμε άκαμπτους της κινήσεις. Όλη ή γλύκα που δίνει ένα κοινό χρώμα στο νέο ύψος, σ' αυτόν γίνεται μελαγχολία, κ' αυτή πάλι γίνεται ντροπαλότητα που τόν συνωδύει άκόμη κ' όταν αυτός βυθίζεται, με πικρή ήδονη για ν' άκολουθήσει της πιο κρυφής κινήσεις της καρδιάς. Ο Γκουίντο Καβαλάντης είναι ο πρώτος Ιταλός ποιητής που με χάρη, έως το τελευταίο βήμα, άνακαλύπτει και άντιπροσώπει βαθειά την προσέγγιση μεταξύ αγάπης και θανάτου.

MASSIMO BONTEMPELLI

Η ΕΠΙΣΗΜΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ

Το όκτακόσια, ήτο ο αιώνας κατά τόν όποιον ή έπιστήμη έθριάμβευσε. Μεγάλοι έπαναστατικοί έφευρέσεις έθεσαν επί νέων όρων το πρόβλημα της ζωής. Είναι γνωστά τα όνόματα έκείνων που άπήσπρασαν, όπως και μερικόν εκ τών πλέον διασήμων άνακαλύψεων τών.

Αι έκπληκτικα αυτά έφευρέσεις, συνετέλεσαν εις την εμφάνισιν περιέργων μορφών ψευδοφιλοσόφων, οι όποιοι συγγενέοντες έντός της ίδιας χύτρας, όλίγον από την μίαν και όλίγον από την άλλην, έξέδωκαν περιέργους φιλοσοφικο-έπιστημονικάς θεωρίας. Καί όμως αυτοί συνέτειναν, κατά τινα τρόπον, εις την διάδοσιν του έπιστημονικού πνεύματος, σπείροντες ταυτοχρόνως και άρκετήν σύγχυσιν, και έπέτυχαν μεταξύ τών μάζων ένα έφήμερον θρίαμβον του αίσθητισμού, του υλισμού και του θετικισμού.

Η τελείως σύγχρονος αυτή αντίληψις της έπιστημονικής έρευνής έχει έντός της, άδολον την άπαιτήσιν, μιάς ισχυράς βασικής τεχνικής οργάνωσης. Έπομένως χρειάζονται μεγάλα μέσα, διότι τώρα πλέον, δεν είναι άρκετον ένα μικροσκοπικόν διά ν' άποκαλυφθί ένα βακτηρίδιον, χρειάζονται άλλα μέσα.

Η Ιταλία νέα, μόλις, ένωθεισα, γεμάτη από παραδόσεις, άλλα πολύ όλίγον συγχρονισμένη, εύρεθη κατά το 1911, την παραμονήν του πρώτου πολέμου της Τριπολιτιδος, έναντι πολλών κολοσσίων προβλημάτων. Έξ αυτών, σπουδαιότατον ήτο το πρόβλημα της άναστροφής τών πανεπιστημίων της, τα όποια είχαν βεβαίως ζήσει, αλλά από τινος έζων ζώην άφανή και άσφαλώς όχι την έπιβαλλομένην από το ένδοξον παρελθόν. Η Ιταλική μορφωτική ζωή συνεκτενρώθη πάντοτε εις τα πανεπιστήμια, τα όποια άπέτέλεσαν την έστίαν της έθνικής διανώσεως. Πανεπιστήμια τα όποια δεν είναι μόνον δόξα της Ιταλίας αλλά και της Ευρώπης: Βολωνία, Πάδουα, Πίζα... και τα ένδοξα όνόματα Ιταλών και έξω: Άκουαπεντέντε, Στενόνε, Βαζάλιο, Βαλσάβρα, Τσεζαλπίνο, Χάρβε. Κατά την έποχην της βενετικής δημοκρατίας, όταν ο τεμαχισμός ενός πώματος ήτο ένδεχόμενον να σάς στείλν εις την πυράν, έπέτρεπε εις τόν Φαλλότιον, ν' άποφασίγη ποία ή ή καλλίτερα έκτέλεις της ποινής, τών εις θάνατον καταδικασμένων διά να χρησιμεύσουν καλλίτερον εις τας άνατομικάς του έρεύν. Αυτά είναι δείγματα ένός ύψηλου πολιτισμού.

Μετά την λαμπράν περίοδον, τα Ιταλικά Πανεπιστήμια έμειναν μάλλον όπισω, όσον άφορά την τεχνικήν των οργάνων και τα όλικά μέσα έρευνών. Η ένωμένη Ιταλία, άντεμετώπισε το πρόβλημα αυτό με πάντοτε αούάνονον ζήλον. Δυνάμεθα να είπωμεν ότι τα Ιταλικά Πανεπιστήμια εύρίσκονταν σήμερον εις το πρώτον διεθνές έπίπεδον. Είναι φυσικόν ότι μόνον τα μέσα, δεν άποτελούν ένα μεγάλο πολιτισμόν, συντελούν όμως κατά μέγα μέρος διότι άπορεύεται ή άποδομή των έξεχόντων πνευμάτων, διά να ζητήσουν διάλαχρό καλλιτέρας συνθήκας διά την έργασίαν τών.

Η Ιταλία έχει σήμερον τρία Πανεπιστήμια εις την Σικελίαν, ένα εις την Νεάπολιν, ένα εις την Ρώμην, ένα εις τόν Μπάρι, την Φλωρεντίαν, την Πίζαν, την Περγουγίαν, την Σιέναν, την Φερράρα, την Βολωνίαν, την Πάρμαν, την Γένουαν, τόν Τουρίνον, την Παβίαν, δύο εις τόν Μιλάνον, και ένα εις την Πάδουαν και την Τεργέστην. Πέριξ τών Πανεπιστημίων αυτών υπάρχουν επίσης διάφορα Ιστιτούτα έρευνών όπως τός της Ζωολογίας της Νεαπόλεως, ίδρυθέν από ένα Γερμανόν, τόν Ιστιτούτον Βικτωρος Άλφίερη της Φλωρεντίας, διά τας διπλωματικές έπιστήμας κλπ. κλπ. Εις τόν Ισχυρόν αυτόν μορφωτικόν καταρτισμόν, προσετέθησαν τώρα διάφοροι όργανισμοί, δυνάμενοι να όνομασθούν υπερπανεπιστημιακοί, όπως ο όργανισμός διά την μελέτην προβλημάτων έπιστημονικά, τόν Ιστιτούτον δημοσίας ύγείας κλπ.

ΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑΙ ΠΡΟΔΟΙ ΣΥΝΕΤΕΛΕΣΘΗΝ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΔΙΟΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ

Έρευνών, χημικών και βιολογικών, και παρ' όλων αυτό το μεγαλύτερος δρόμος προς δυνάμει εύρίσκεται άκόμη εις το πεδión αυτό.

Εις ένα ξένον θα φανή ίσως περιέργον το ότι ή Ιταλία έχει τόσα πανεπιστήμια ενώ θά ήδύνατο να συγκεντρώσει εις όλίγα το τεράστιον ύλικόν που κατ' αυτόν τόν τρόπον τεμαχίζεται. Διά να δικαιολογηθί αυτό το παράδοξον πρέπει να σκεφθώμεν την Ιστορίαν της Ιταλίας, πρέπει ν' αναλογισθώμεν τας άρχαιότητας παραδόσεις που έχουν τα Πανεπιστήμια αυτά, μερικά εκ τών όποιων ίδρύθησαν τόν 1200 και τόν 1400.

Έκτος αυτού, ή Ιταλία έχει μεγάλην κατά μήκος έκτασιν, που καθιστά δυσχερή την μετάθεσιν των φοιτητών, από της μίας πόλεως εις την άλλην. Αι μεγάλοι έπιστημονικοί πρόδοι και γενικώς αίμορφωτικοί αί έπιτελεσθεύσαι από την νέαν Ιταλίαν δικαιολογούν έξ άλλου την ύπαρξιν όλων αυτών τών πανεπιστημίων, τα όποια προσελεύονται και μεγάλον αριθμόν ξένων.

Τα άποτελέσματα της τεραστίας αυτής έπιστημονικής πανεπιστημιακής οργάνωσης, είναι άξιοσημείωτα. Καί εις την φυσικήν όπου συντελούν πολύ τα μέσα, εις την Ρώμην και Βολωνίαν, υπάρχουν έγκαταστάσεις έπιτέπουσαι εις τας μελετήτας, να διακριθώ.

Άρκει να υπενθυμίσωμεν τα όνόματα τού Λά Σοδρνο, τού Μαγιαράνα, τού Φέρμι. Τό αυτό δυνάμει να είπωμεν και διά την χημείαν, που έπέτυχε λαμπράς κατακτήσεις.

Εις την βιολογίαν άρκει ν' αναφέρωμεν τόν Μπιατζί, διάσημον διά την θεωρίαν του σαρκοπλασματος, τόν Τσιάντσι, τόν Ροντόνι, διά τας μελέτας του επί του καρκίνου, τόν Μαργκάκια, διά τας μελέτας του επί των μυϊκών συσπάσεων, τόν Πέντε διά τας ένδοκρινολογικάς μελέτας του κλπ.

Δεν είναι δυνατόν να έκτεθή ή σύνθετος έπιστημονική Ιταλική δράσις, εις μίαν βραχείαν άνασκόπηση. Δυνάμεθα όμως να είπωμεν ότι ή Ιταλία βαδίζει και ότι ή άνοδος της είναι άσφαλής.

Και ή Άγία Έδρα, έγκαταλείπουν την άποδιομένην εις αυτήν άγωνίαν, όσον άφορά τας έπιστήμας, λαμβάνει μέρος εις την καλλιτέρευση της έπιστημονικής μορφώσεως του κόσμου.

Και με τόν ζήλον αυτόν, τών έρευνών και της άνυσώσεως, ή Ιταλία της μορφώσεως και της ευφύας, παρσκαύει την άναμφισβήτητον θέσιν της εις τόν κόσμο, μετά την ελληνικήν.

GAETANO BALDACCIO

ΜΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΟΥΤΖΙΑ

Ἡ Περούτζια ἔχει ἀνθρώπινο σχῆμα, θάλεγε κανεὶς πὼς χειρονομεῖ δραματικά, μὲ τὰ πόδια ἀκουμπισμένα πάνω στὴ πόρτα τοῦ Ἀγίου, Ἀγγέλου, καὶ μὲ τὸ δεξιὸ χέρι, τεντωμένο πὺ φθάσει στὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον. Ὁ κορμὸς σχηματίζεται ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς πόλεως καὶ ἡ σπονδυλικὴ στήλη, ἀπὸ τὴ λεωφόρο Βανούτση, ἕως τὴ τετράγωνη καρδιὰ τοῦ κυβερνητικοῦ Ἀνακτόρου.

Ἔτσι ἡ Περούτζια, φαίνεται ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἀπ' τὴν ἐξωτερικὴ τῆς μορφῇ, ὅ,τι εἶναι στὴν πραγματικότητα, μιὰ ἀνθρώπινη πόλη, καμωμένη πάνω στὰ μέτρα τοῦ ἀνθρώπου. Κι' αὐτὸ εἶναι τόσο ἀλήθεια ὥστε παρ' ὅλους τοὺς αἰῶνες πὺ πέρασαν καὶ τὰ τόσα γεγονότα πὺ ἔλαβαν χώραν, ἔμεινε πάντα ἡ ἴδια.

Τὰ παλιὰ ἔτρουσκο-ρωμαϊκὰ τεῖχη, περικλείουν σχεδὸν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τὴ πόλη. Τὸ νὰ πᾶν κανεὶς ἀπ' ἕνα ὁποιοδήποτε σημεῖο τῆς πόλης, ἕως τὴ μεγάλη πλατεία, ἀποτελεῖ ἕνα εὐχάριστο περίπατο πὺ δυναμώνει τὸ σῶμα χωρὶς νὰ τὸ κουράσῃ.

Ἡ Περούτζια ὅμως εἶναι μιὰ ἀνθρώπινη πόλη — τὸ εἶπα, καμωμένη γιὰ τὸν ἄνθρωπο, διατήρησε τὸ χαρακτῆρα καὶ τῆς διαστάσεως του. Ἡ φύση του δὲν ἔλλαξε, ἀπὸ τῆς μηχανῆς, πὺ ἀνεκάλυψε ὁ ἴδιος, οὔτε θεωρεῖται ὡς ἕνα ἀνώνυμο καὶ ἀμορφο στοιχεῖο τῆς κοινωνίας. Ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος λογαριάζεται γιὰ τὸν ἑαυτό του, ἔχει πρόσωπο δικό του, μίαν ἀνθισμένη γραμμή, ὡς τὰ κλαδιά ἑνὸς αἰωνόβιου δένδρου, μιὰ ἱστορία πὺ εἶναι δική του. Ἐδῶ ὅλοι γνωρίζονται μεταξύ τους, ὅλοι μεγάλωσαν μαζί, ὅλοι λαμβάνουν μέρος στῆς καθημερινῆς ἐργασίας. Ἐδῶ γεννιέται τὸ τυπικὸ φαινόμενο τῆς λεωφόρου Βανούτση, πὺ εἶναι ὁ κύριος δρόμος, ἀπ' τὸν ὁποῖο ἀποκλείσθηκε κάθε τροχοφόρο, ὡς πολυτελὲς αἵθουσα — ὅπως ἡ πλατεία τοῦ Ἀγίου Μάρκου τῆς Βενετίας — ὅπου ὅλοι συναντοῦνται ὡς ἴσοι, καὶ ὅπου οἱ κοινωνικὲς τάξεις, συγχωνεύονται πνευματικά γιὰ ν' ἀποτελέσουν μιὰ μονάδα τοῦ λαοῦ.

Γι' αὐτὸ ἡ Περούτζια εἶναι μιὰ πόλη ὅπου κανεὶς δύσκολα ἐισχωρεῖ. Θάλεγε κανεὶς πὺ ὅλα στὴν Περούτζια εἶναι ἀπλά, στοιχειώδη, πρωτόγονα. Ἡ ζωὴ εἶναι ἐργατικὴ καὶ σπιτική. Ἡ λειτουργία τῶν δύο Πανεπιστημίων, ἡ δουλειὰ τῶν τεχνιτῶν τῆς, πὺ διακόπτεται ἀπὸ τὰ σφυρηλατήματα καὶ τὸ τριέμβιο τῶν ἡλεκτρικῶν πριονιδίων, ὅλα ἀναδίδουν τὴν χαρὰ. Ἡ εὐημερία εἶναι γενικὴ καὶ τὸ ἐμπόριο ἀνθηρὸ, ἂν κρίνουμε ἀπ' τὴ ζωηρότητα τῶν μαγαζιῶν τῆς μεγάλης σκεπαστῆς ἀγορᾶς μὲ πολλὰ πατώματα. Περνώντας ἀπὸ τὴν ὁδὸ τῶν Προσευχητῶν, ἢ ἀπὸ κάποιο ἀπ' τὰ δρομάκια πὺ κατεβαίνουν ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ ἡλίου, νομίζει κανεὶς πὺ βρίσκεται σ' ἄλλον κόσμον. Ἡ μονάδα μέτρου δὲν μᾶς χρησιμεύει. Μυστηριώδεις σιλουέτες γέρον καὶ γρηῶν, παρουσιάζονται σιωπηλά, καὶ πρὶν ν' ἀντιληφθοῦμε καλὰ καλὰ, τὴν παρουσία τους ἐξαφανίζονται σὲ κάποιο ἀδιέξοδο δρομάκι, ἢ χάνονται πίσω ἀπὸ κάποια πόρτα, ἀπ' ὅπου δὲν ἀκούεται κανεὶς ἦχος.

FRANCO RUSSI

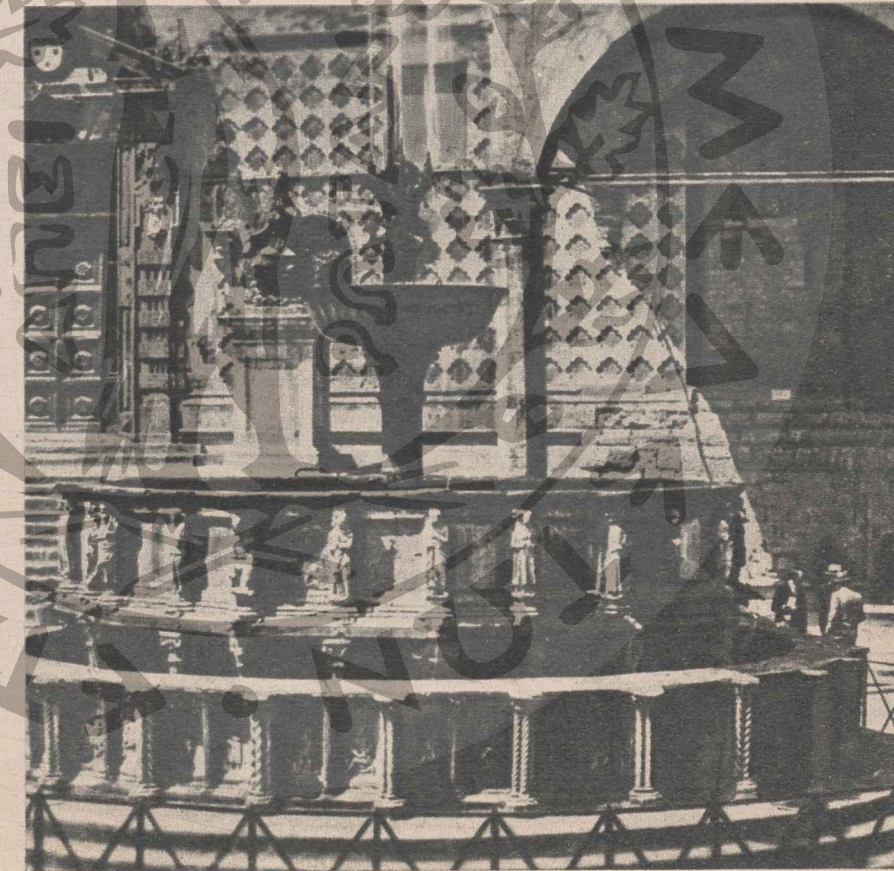
Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωῒ, μετὰ τὴν λειτουργίαν, ἡ λεωφόρος Βανούτση εἶναι τὸ ἐντενκτῆριον ὅλων τῶν κατοίκων. Αὕτῃ ἡ λεωφόρος μεταβάλλεται σὲ αἵθουσα, ὑποδοχὴς ἀπ' τὴν ὁποία κανένα τροχοφόρον δὲν περνᾷ, μόνον οἱ κάτοικοι περιπατοῦν, καὶ συνομιλοῦν μὲ τὴν ἡσυχίαν τῶν.

Ἡ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΣ τοῦ Προσευχητηρίου τοῦ Ἀγ. Βερνάρδου, ἐκαλύφθη ὁλόκληρος ἀπὸ σάκκους ἄμμου καὶ ταμιέντου. Συντόμως ὅμως τὸ ἀναμενόμενον εὐτυχὲς τέλος θ' ἀποκαλύψῃ τὸ ἀριστούργημα αὐτό.

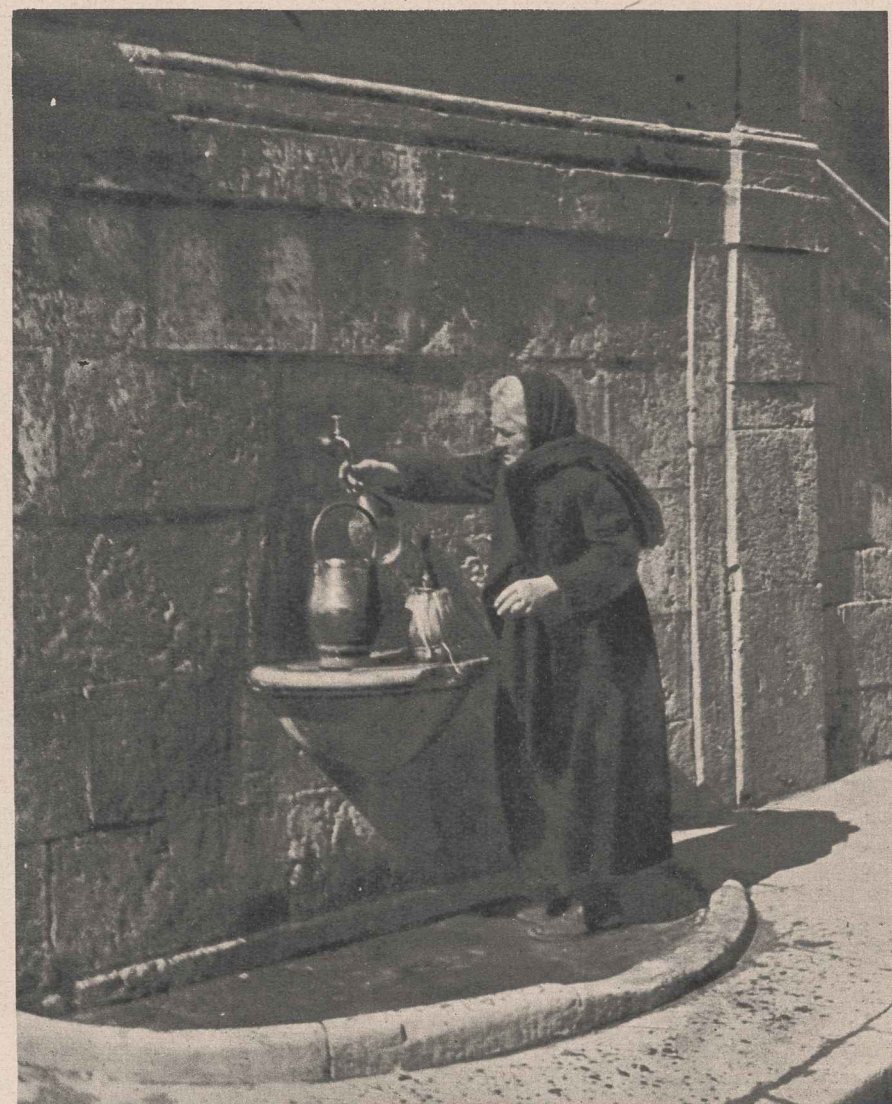

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΠΗΓΗ πὺ στολίζει τὴν Μεγάλαν Πλατείαν, εἶναι χωρὶς ἀμφιβολίαν ἡ ἀραιοτέρα πηγὴ τοῦ 12ου αἰῶνος. Εἶναι ἕνα ἐκ τῶν τριῶν ἔργων τέχνης τῆς Περούτζια, πὺ ἐπροστατεύθησαν ἀπὸ τὸν βομβαρδισμόν.

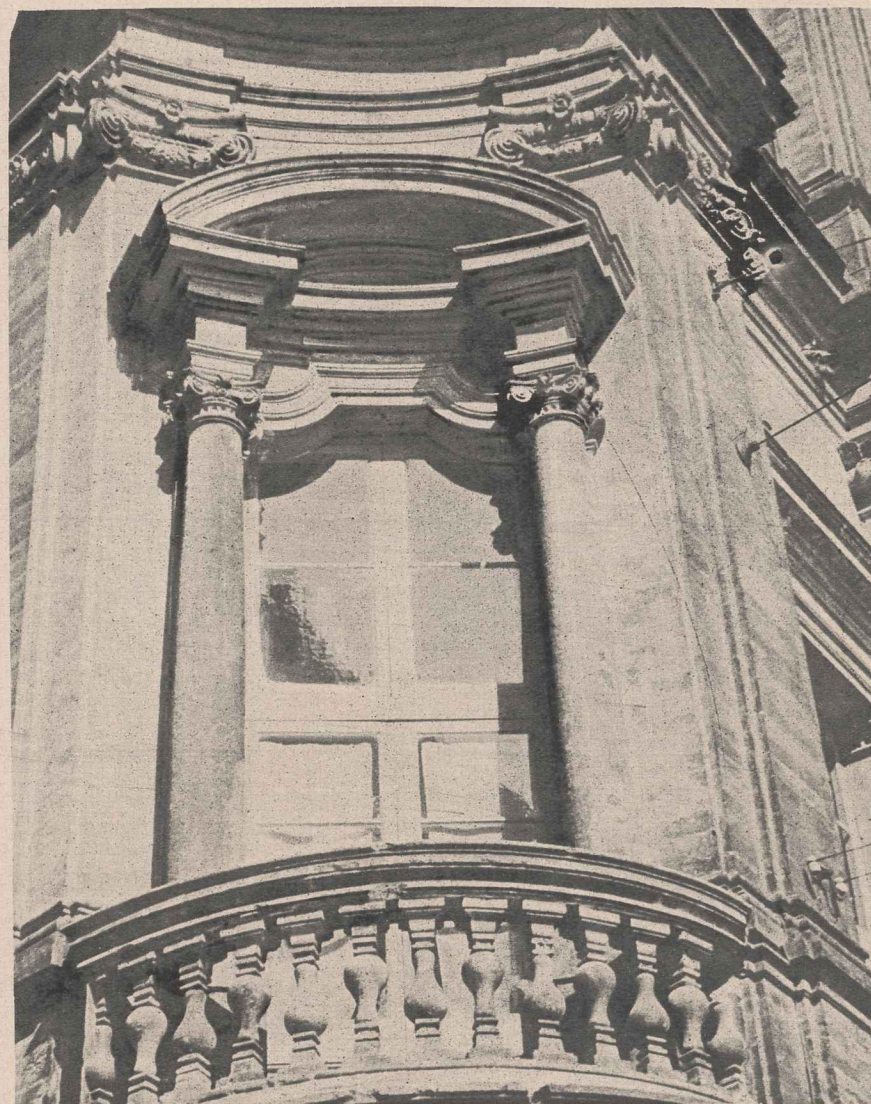

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΑΚΤΙΔΕΣ τοῦ ἡλίου πίπτουν ἐπὶ τῆς ἀφυπνισθείσης πόλεως καὶ χρυσίζουν τὸν καπνὸν χιλιάδων καπνοδόχων. Τὰ σπίτια ἀπὸ κόκινα τοῦβλα, ἢ ἀπὸ λαξευμένες πέτρες, μαυρισμένες ἀπὸ τὸν καιρὸ, εἶναι κτισμένα τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δέ. Μοιάζουν σὰν μιὰ γιανγιντσία σκηνοθεσία θεάτρου.

ΠΑΡ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟΝ, αἱ γράϊαι τῆς πόλεως ἔμειναν πισταὶ εἰς τὰς παλαιὰς συνηθείας των. Κανένα νερὸ δὲν εἶναι καλλίτερο ἀπ' ἐκεῖνο ποὺ τρέχει μουρμουρίζοντας, εἰς τὴν μαρμαρένιαν λεκάνην τῆς πηγῆς.

ΕΝΑΣ ΑΠΟ τοὺς μεγάλους ἐξώστας τοῦ μεγάρου Γκαλέγκα. Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ δείγμα ρυθμοῦ «μπαρόκ» μᾶς δίδει ἰδέαν τῆς ωραιότητος τοῦ Μεγάρου, ὅπου στεγάζεται τὴν ὥρην τὸ Πανεπιστήμιον διὰ τοὺς Ἑένους.

Ἡ ΕΞΟΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗΝ λειτουργίαν τῆς Μητροπόλεως. Τὸ πλῆθος διερχόμενον τὴν θύραν, ρυθμὸς μπαρόκ, εὐρίσκεται αἰφνιδίως ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ὥραίου ἡλίου. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιασθέντας, θὰ κατευθυνθοῦν πρὸς τὴν λεωφόρον Βανούτση, διὰ νὰ κάμουν δύο βήματα.

ΩΡΑΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ τὴν Κυριακὴν τὸ ἀπόγευμα μιὰ παρτίδα σφαίρων, εἰς τὴν πλατείαν τῶν Ὁπλῶν. Αἱ ἀνωμαλῖαι τοῦ ἐδάφους δὲν ἐνοχλοῦν τοὺς παίκτας, συντελοῦν ἴσως εἰς τὸ νὰ δείξουν τὴν τέχνην των.

ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗ ΔΡΟΜΑΚΙΑ, ὑπὸ μεσαιωνικὰς ἀσπίδας. Σιλουέται γερόντων καὶ γραιῶν, διαγράφονται σιωπηλαί, καὶ πρὶν τὰς ἀντιληφθῇ κανεὶς ἐξαφανίζονται εἰς τὰ ἀδιέξοδα δρομάκια ἢ ὀπισθεν τῶν θυρῶν.

ΡΟΥΣΒΕΛΤ. "Όπως και εις τούς προεκλογικούς του λόγους έτσι και εις τὰ τραγούδια του, τὸ ρεπερτόριο τοῦ Ροῦσβελτ δὲν εἶναι ποικίλον, ἀλλὰ ἐπαναλαμβάνοντάς το διαρκῶς, τὸ ἔμαθε ἀρκετὰ καλὰ. Νάτον πού τραγουδεῖ " "Ἡμεῖς θὰ κάμουμε πῶς μεγάλη τὴ πατρίδα μας". Μάρτιος 1941 - Αὐτὲς εἶναι οἱ προφητικὲς φράσεις πού τοῦ ἀρέσουν. Ὑστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἡ πατρίδα του ἔγινε λίγο πῶς μικρὴ.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Θυμάσθε τὴν ἱστορία τοῦ «Τιτανικοῦ» τοῦ μεγάλου ὑπερωκεανείου πού βυθίσθηκε ἐπειδὴ συγκρούσθηκε μὲ παγόβουνο;

Ὁ «Χρόνος τῆς Νέας Ὑόρκης» ἔγραφε τότε ὅτι ὅταν στάθηκαν οἱ μηχανές, ἐπειδὴ πλημμυρίστηκαν ἀπ' τὰ νερά, κανένας ἀπ' τοὺς ἐπιβάτας δὲν τὸ κατάλαβε. Ἦταν ὅλοι ἀπησχολημένοι νὰ χορεύουν μὲ τοὺς ρυθμούς τῆς τζάζ, καὶ νὰ θορυβοῦν. Πῆγε ὁ πλοίαρχος νὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ ὅτι τὸ πλοῖο βρισκόνταν σὲ σοβαρὸ κίνδυνο, καὶ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ διακόψουν τὸ καρναβάλι. Τὸν ἔδιωξαν ὁ μὴ μὴ σφυρίγματα καὶ μὲ «ἔξω» γιατί οἱ Ἀμερικανοί, ὅταν διασκεδάζουν δὲν δέχονται κανένα νὰ τοὺς διακόψῃ ἢ νὰ τοὺς κάμῃ τὸν «μαῦρο κόρακα» ὅπως λένε. Τὸν ἔδιωξαν λοιπὸν κ' ἐξακολούθησαν νὰ θορυβοῦν, ἐνῶ τὸ πλοῖο ἄρχισε νὰ βουλιάζῃ. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες μὲς στὴν τρελλὴ εὐθυμία εἶχαν ἀντικαταστήσῃ τοὺς μουσικούς, καὶ ποῖος φουσούσε τὸ τρομπόνι, ποῖος ἔπαιζε πιάνο καὶ ὅτω καθεστῆς. Ἦταν ὅλοι μὲ φράκα καὶ μὲ ντεκολτέ. Ἦταν ὅλοι ἔτοιμοι γιὰ νὰ μπουτν στοὺς φέρετρο. «Κανένας δὲν ἀντελήφθη — ἐσχολάζε ὁ Χρόνος τῆς Νέας Ὑόρκης, — μὲ μακάβριο χιούμορ — πὼς δὲν ἐκτελοῦσαν χοροὺς ἀλλὰ τὴν νεκρικὴν λειανία τους».

Ἡ ἱστορία τοῦ «Τιτανικοῦ» εἶναι τὸ παράδειγμα τῆς ἀγγλοσαξωνικῆς ἱστορίας.

Ὁ Οὐίνστον Τσώρτσιλ εἶχε πάντα ἀδυναμία γιὰ τὴ ρούμπα, καὶ ἐννοεῖται, γιατί εἶναι ὁ πῶς θαυμαστικός καὶ

θορυβώδης χόρος, κ' ὁ πῶς προπαγανδιστικός ἀπ' ὅλους. Ἐξ ἄλλου, στὴν ρούμπα ὁ Τσώρτσιλ μπορεῖ νὰ τῆς βρέξῃ ἐπὶ τέλους σὲ κάποιον, μακάρι σὸ τύμπανο, δυνατὰ. Εἶναι ὁ μὴς ἀνθρώπινο, γι' αὐτὸν τὸν εὐγενὴ λόρδον, πού περιμένε 65 χρόνια νὰ κουνήσῃ τὰ χέρια του πάνω σὸ δέρμα τοῦ τυμπάνου. Ἄν δὲ τὰ κουνήσῃ πάνω σὸ τύμπανο, πού θὰ τὰ κουνήσῃ;

Ὁ Ντελάνο ἔχει ἄλλα γούστα. Πολὺ πῶς δημοκρατικά, ἴσως πρὸς τὴν τοῦ κόμματος πού ἀντιπροσωπεύει. Τοῦ ἀρέσει ἡ κιθάρα, γιατί «μπορεῖ ν' ἀγγίξῃ ταυτοχρόνως πολλὰς χορδές» ὅπως σ' ἕνα προεκλογικὸ λόγο. Ὅλες οἱ πολιτικὲς καὶ κοινωνικὲς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ροῦσβελτ, ἐλύθησαν πάντα μὲ μεγάλα παιζήματα κιθάρας, ἐκτελεσμένα, ἀπὸ ἕνα παίκτη χωρὶς μουσικὸ αὐτί: πολλὸς θόρυβος βγήκε χωρὶς καμμία ἁρμονία. Ἀπὸ τὸ New Deal ἔως τὸν 2° παγκόσμιον πόλεμον δὲν πέτυχε οὔτε μία σωστὴ νότα, εἰς ἀντάλλαγμα ὁ μὴς ἔκαμε πολλὸ θόρυβο. Καὶ πράγματι χρειάζεται πάρα πολὺ γιὰ νὰ καλυφθῇ ὁ θόρυβος πού κάμουν τὰ ἱσπανικὰ κανόνια.

Δὲν ξέρουμε ἂν ὁ Wilkie εἶναι ἀνθρώπος τοῦ βουνοῦ, τὸ κλαρινέτο του ὁ μὴς κ' οἱ περιπέτειες του μὴς κάμνουν νὰ τὸ υποθέτουμε. Τὸ κλαρινέτο του ἔχει διαστάσεις ἀρκετὰ προπαγανδιστικὲς, ὅπως καὶ τὸ χρώμα τοῦ σακακιοῦ του, τὰ κακοκτενισμένα μαλλιά του καὶ ἡ μύτη του πυγμαίου. Γι' αὐτὰ παιεῖ ἡ μοῖρα του: ἔκαμε τὸν εἰρηνοφιλο — κ' ὁ

Ροῦσβελτ τὸν ἔκαμε νὰ γίνῃ πολεμοχαρὴς — ἔκαμε τὸν πολεμοχαρὴ κ' ὁ Ροῦσβελτ τὸν ἔκαμε νὰ περάσῃ γιὰ εἰρηνοφιλο. Ἀνακηρύχθηκε ρεπουμπλικανὸς — κ' ὁ Ροῦσβελτ ἔγινε βασιλικός. Δὲν τοῦ ἔμεινε παρὰ νὰ γίνῃ ὑπηρέτης καὶ νὰ δοκιμάσῃ νὰ νικήσῃ τὸν αὐθέντην εἰς τὴν μουσικὴν.

Ἀλλοίμονο ὁ μὴς — ἡ κομπανία τοῦ Ροῦσβελτ εἶναι δυνατὴ, σ' ὅλα τὰ μέλη τῆς. Ἡ πανταχοῦ παρούσα Ἐλεονώρα βρίσκεται καὶ σὸ ἀγώνισμα τῶν ἡχῶν. Ἐδιάλεξε τὸ βιολί ἐπειδὴ ὑπογραμμίζει τὴ γυναικεία χάρι, γιατί ἡ ἴδια δὲν ἔχει διόλου. Λένε ὅτι τὸ παίξει γιὰ οἰκογενειακούς θεραπευτικούς σκοπούς, διότι φαίνεται πὼς εἶναι τὸ καλλίτερο κατευναστικὸ γιὰ τὰ νεῦρα τοῦ Ντελάνο. Τὰ πράγματα ὁ μὴς εἶναι ἀνάποδα, γιατί ἄλλοι λένε πὼς ἡ κιθάρα τοῦ Ντελάνο ἀποτελεῖ τὸ καλλίτερο κατευναστικὸ γιὰ τὰ νεῦρα τῆς Ἐλεονώρας. Ρώτησαν σχετικῶς τὸν πρόεδρο καὶ πράγματι αὐτὸς ἐδήλωσε ὅτι ὅταν ἡ γυναῖκα του παίζει τὸν ξεκ οὐράζει.

— Γιατί; — ρώτησε ὁ δημοσιογράφος.

— Γιατί ὅταν παίζει δὲν μιλεῖ — ἀπήντησε ὁ Ντελάνο.

Τώρα σὲ μία χώρα ὅπου ὁ πρόεδρος, ἡ κυρία πρόεδρου καὶ ὁ ἀνταγωνιστὴς τοῦ προέδρου παίζουν, ὁ καθένας κ' ἕνα ὄργανο, κ' ἕνας ἀνθρώπος μὲ τὴ φιλοδοξία τοῦ Ἑρρίκου Φόρντ πρέπει νὰ προσαρμοσθῇ μὲ τὴν κατάστασιν. Μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ γιὰ νὰ μὴ ἐγείρῃ ὑποψίες διάλεξε τὸ

κοντραμπάσο, ἐξυπονοώντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὅτι ἡ πρόθεσις του ἦταν «ν' ἀκομπανιάρει» κ' ὄχι νὰ ἐκτελέσῃ «σὸλο». Περιωρίζεται μόνον, ὅταν παίζει ἡ προεδρικὴ ὀρχήστρα, νὰ παίζῃ «ντὸ» ἐκεῖ ὅπου οἱ ἄλλοι παίζουν «λάα». Κι ὅλα πᾶν στὸν ἀέρα, ὅπως ἔγινε σὸ New Deal.

— Πὼς παίζει καὶ ὁ κ. Φόρντ; — ρώτησε τρομαγμένη ἡ βασίλισσα Ἐλισάβετ ὅταν ὁ βασιλεὺς ἐτοιμάζονταν νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς δημοκρατικούς ἐξαδέλφους.

— Μάλιστα Μεγαλειότητι — ἀπήντησε ὁ ὑπασιπότης — Καὶ ἴσως θὰ ἦτο καλλίτερα, μιά καὶ θὰ πᾶτε ἐκεῖ κάτω, νὰ μάθῃτε καὶ οἱ σεις νὰ παίζετε κάτι, γιὰ νὰ δώσετε στὸν κόσμον τὴν ὀλικὴ αἰσθησιν, τὴν ἀκουστικὴ, τῆς ἁρμονίας πού ὑπάρχει μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν.

— Καὶ τί θὰ μπορούσα νὰ παίζω; — ρώτησε πάλι ἡ βασίλισσα. — Ὁ ὑπασιπότης σκέφθηκε λίγο, κ' ἔπειτα εἶπε μὲ ἀποφασιστικότητά.

— Γιὰ σὰς δὲν βλέπω παρὰ τὴ φυσαρμόνικα, Μεγαλειότητι.

— Γιατί; ρώτησε ἡ βασίλισσα.

— Κυτταχθῆτε στὸν καθρέπτη κ' ἴσως θὰ καταλάβετε — εἶπε πάλι ὁ ὑπασιπότης.

Τώρα ὁ «Τιτανικός», βρίσκεται σχεδὸν ὁλόκληρος σὸ βυθό, ἡ ὀρχήστρα ὁ μὴς κυρίων αὐτῶν ἐξακολουθεῖ. Ὅπως οἱ μακαριτηδες ταξιδιώτες τοῦ περιφημοῦ πλοίου, οὔτε κ' αὐτοὶ ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἐκτελοῦν τὸ πένιμο ἐμβατήριο τους.

Η ΕΛΕΟΝΩΡΑ — παίζει βιολί. Οἱ Ἀμερικανοὶ ὅταν ἐδημοίευσαν αὐτὴν τὴν φωτογραφίαν, ἔγραψαν ἀπὸ κάτω ὅτι ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ βιολί φανερώνει ἀπλότητα καὶ εὐλικρίνεια καὶ ἀγνὴν καρδίαν!. Καὶ γιὰ νὰ τὸ βεβαιώσουν, μ' ἕνα ἱστορικὸ παράδειγμα ἐπρόσθεσαν. "Πράγματι καὶ ὁ Νέρων ἔπαιζε ἐπίσης βιολί". Ἀσφαλῶς οἱ Ἀμερικανοὶ δημοσιογράφοι ἐν τῇ ἀφελείᾳ των δὲν ἐφρόντισαν νὰ μάθουν τὰ ἄλλα χαρακτηρίζοντα τὸν Νέρωνα.

WILLKIE Ὡς παίκτης κλαρινέτου ὁ Wilkie, ὁ πρῶν ἀνταγωνιστὴς τοῦ Ροῦσβελτ, εἰδεινε ὅτι εἶχε μεγάλο μέλλον. Ἐπειδὴ ὁ μὴς ἦταν πάντα περιλαμβανέιν καὶ τὴν μουσικὴ καὶ τὴν πυγμαχία. Τώρα ὑποφέρει ἀπὸ νοσταλγία ἐπειδὴ φαίνεται ὁ Ντελάνο δὲν ἐκράτησε τὴν ὑπόσχεσίν του.

ΤΣΩΡΤΣΙΑ Ούϊνστον, ο έπιλεγόμενος "Βίνυ" Έκαμε πολλές δουλειές, κατά το διάστημα της γεμάτης από περιπέτειες και στρατηγικές όπισθοχωρήσεις, ζωής του. Έκαμε τόν στρατιώτη, τόν πολεμικό ανταποκριτή, τόν πολιτικό άνδρα, τόν στρατηγό, τόν μυθιστοριογράφο και τόν δικτάτορα. Παίζει επίσης και ρούμπα, "όπως, λένουν οι φίλοι του».

ΕΛΙΣΑΒΕΤ. Η τελευταία Έλισάβετ της Αγγλίας, έμαθε να παίζει φυσαρμόνικα για να κατακτήσει τούς Αμερικανούς, όταν πήγε να τούς επισκεφθή το 1939. Ένώ έπαιζε, μειδίωσα στους άκροατές, οι ύπουργοί της, γύριζαν με το δίσκο και γύρευαν την συμμαχία.

Ο ΦΟΡΝΤ. Υπέρ της απομονώσεως τὸ 17, υπέρ της επεμβάσεως τὸ 42 τὸς βαθεῖς τόνους καὶ τὰ κλασικά ὄργανα. Λέγουν ὅτι κατὰ τὰ μικρά παιξίματα του, ἐναλλάσσει εὐκόλως τὴν ἀριστοτεχνία με πολλὰ φάλα.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΑ ΚΑΜΑΡΙΝΙΑ

Οι περίεργοι που θέλουν να δουν τι συμβαίνει στα κινηματογραφικά στούντιο, πρέπει να προσέχουν. Έδωσαν αυστηρές διαταγές και οι θυρωροί φυλάγουν καλά στα κάγκελα, για να περνούν μόνον όσοι έχουν δικαιολογημένη αίτια, για να μπουν στα μυστηριώδη απόκρυφα του κινηματογράφου. "Αν κάποτε κύποιος ἀνακατανόμεινος με τὸν κόσμον που μιὰ ὀρισμένη ὥρα τῆς ἡμέρας μπαίνει στα στούντιο, εἰσχωροῦσε κι'αὐτός, τώρα πιά δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ "ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος εἰς ὅσους δὲν ἔχουν ἐργασία". Στὴν πραγματικότητα δὲν ὑπάρχει τέτοια πινακίς, ἀλλὰ τὰ λόγια αὐτὰ φαίνονται σὰν νὰ εἶναι γραμμένα πάνω στα θυρωμένα μέτωπα τῶν θυρωρῶν, δταν βλέπουν τὸς ἀγνώστους που προσπαθοῦν νὰ μπουν. "Αν ὑπάρχει ἄδεια πᾶει καλὰ, ἡ εὐθύνη τῶν θυρωρῶν μεταβιβάζεται σὲ κείνον που ὑπέγραψε ἢν ἄδεια ἂν ὅμως δὲν ὑπάρχει ἄδεια ὁ ξένος πρέπει νὰ ὑποβληθῇ σὲ μικρὸ ἐρωτηματολόγιο καὶ νὰ περιμένῃ τὸ ἀποτέλεσμα τηλεφωνημάτων, που γίνονται γιὰ νὰ ἐλεγχθοῦν οἱ λόγοι, που προβάλλονται γιὰ τὴν εἰσοδο.

"Ὅλα αὐτὰ τὰ μέτρα ἐλήφθησαν, ὅχι γιὰ νὰ διατηρήσουν τὸ μυστήριον γύρω ἀπ' τὰ κινηματογραφικά στούντιο καὶ σ'ὅσα συμβαίνουν ἐκεῖ μέσα, ἀλλ'ἐπειδὴ εἶχαν καταστήσει σωστὴ πληγὴ, οἱ ἐπισκέψεις ἐκείνων που πήραν τὴν συνήθεια νὰ κάμνουν με παρές μικρές ἐκδρομές στα στούντιο. Σ'ὀρισμένη δὲ στιγμὴ ὁ δυστυχισμένος ὁ σκηνοθέτης, γιὰ τὸν ἔνα

ἢ γιὰ τὴ ἄλλο λόγο, ἔβλεπε δεκάδες ἀνθρώπων νὰ κάμνουν σωστὴ ἐπιδρομὴ καὶ ν'ἀρχίζουν ὁ ἕνας νὰ μετακινῇ τὴ μηχανὴ ὁ ἄλλος νὰ κάθεται στῆς καρέκλες, ἄλλος νὰ γυρίζει ἐδῶ, ὁ ἄλλος ἐκεῖ καὶ σὸ τέλος συνέβαινε νὰ ἐπαναληφθῇ ὁλόκληρη ἡ σκηνή, που δὲν κατορθώνονταν νὰ γυρισθῇ καλὰ.

Ὁ συντάκτης ὅμως τοῦ "Χρόνου" ἔχει τὰ χαρτιά του ἐν τάξει καὶ ἐπωφελοῦμενος ἀπ'αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ ἕνα γύρο στα καμαρίνια καὶ ν'ἀποζημιώσῃ ὅσους δὲν μποροῦν νὰ εἰσδύσουν. "Εκεῖ ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴ κρυφὴ ζωὴ τῶν ἀστέρων, ἐκείνη που εἶναι πολὺ λίγο γνωστὴ καὶ που δίνει ἀφορμὴ νὰ δουλεῖ ἡ φαντασία τοῦ κοινοῦ.

Δὲν εἶναι τὰ ἴδια ὅλα τὰ καμαρίνια, δὲν εἶναι ὅλα κομψά, σὲ μερικὰ μάλιστα στούντιο, εἶναι πελιδνὰ πρότογονα. Τὰ καλλίτερα εἶναι ὅσα εἶναι προσωριμένα γιὰ τὸς καλλιτέρους ἡθοποιούς καὶ εἶναι εὐρύχωρα, κομψὰ με πολυθρόνες καὶ ντιβανάκια, με καθρέπτες καὶ ντουλάπια καὶ με πολυτελὴ αἰθουσα λουτροῦ. "Επειτα ἔρχονται τὰ καμαρίνια τῶν δευτερευόντων ἡθοποιῶν, που εἶναι πιὸ πτωχικά, δὲν ἔχουν αἰθουσα λουτροῦ, παρὰ μόνον τρεχούμενο νερὸ. Τέλος ὑπάρχουν καὶ κοινὰ καμαρίνια γιὰ τὸς λοιπούς.

Πρὶν ν'ἀρχίσουν τὴ δουλειά, μετὰ τὴ δουλειά καὶ κατὰ τῆς διακοπῆς, που συχνὰ διαρκοῦν ὄρες, οἱ ἡθοποιοὶ καταφεύγουν στα καμαρίνια, γιὰ νὰ διαβάσουν, νὰ ἐργασθοῦν. Καταφεύγουν ἐκεῖ σὰν σ'ἕνα μικρὸ σπιτάκι.

D. M.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ἐκεῖνοι που γράφουν στὴν Βίβλ Τζόι, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας καὶ ἀπὸ τὰ πολεμικὰ μέτωπα, κ' ἐκείνη σὲ καμαρίνι τῆς, διαβάζει τὴν ὁγκώδη ἀλληλογραφία τῆς, ἐπωφελομένη τῶν ὁρῶν ἀναπαύσεως.

Ὁ **ΡΙΜΟΑΝΤΗ** ὑποδύεται ἕνα σύγχρονον φῖλμ, ἐπομένως τὸ ντινίμο του εἶναι γρήγορο καὶ τὸ καμαρίνι του δὲν διαφέρει ἀπ' τὸ δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ του. Εἰς τὸ ντινίμο ὑπάρχουν ὅλα τὰ χρεωδὴ ἐνδύματα, δίδει κατὰ τὰ συμβόλαια, διὰ τὰ φῖλμ συγκρόνον περιβάλλοντος, τὰ ἐνδύματα εἶναι εἰς βάρος τῶν ἡθοποιῶν.

Ἡ **ΕΛΛΗ ΠΑΡΒΟ** που παίζει εἰς τὴν ταινίαν οἱ « Δύο Φόσκαρι », διαβάζει εὐχαρίστως, κατὰ τὰς διακοπὰς, εἰς τὸ καμαρίνι τῆς. Διακόπτει πρὸς στήμην τὸ διάβασμα τῆς, γιὰ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ δι' ὑπέγραψε μόνιμον συμβόλαιον με τὴν Σκαλέρα φῖλμ, διατηροῦσα τὸ δικαίωμα νὰ παίζει καὶ δι' ἄλλους.

Ἡ **ΝΤΟΡΙΣ ΤΝΟΥΡΑΝΤΗ** μᾶς ἐπεδέχθη με μεγάλη εὐγένεια εἰς τὸ καμαρίνι τῆς, ἐνῷ ἡτοιμάζετο διὰ μιὰ σκηνὴ τῆς ταινίας, « Ἡ κόρη τῆς Καπιλίνης ». Ἀν' ἔχει καιρὸν, εὐχαρίστως συνομιλεῖ. Μιλοῦμε λίγο γιὰ τὰ ὅλα, γιὰ τὸ ὄλο τῆς, γιὰ τὰς προδόσεις τῆς, γιὰ τὸ πρόγραμμα τῆς, καὶ γιὰ τὰ συμβάντα.

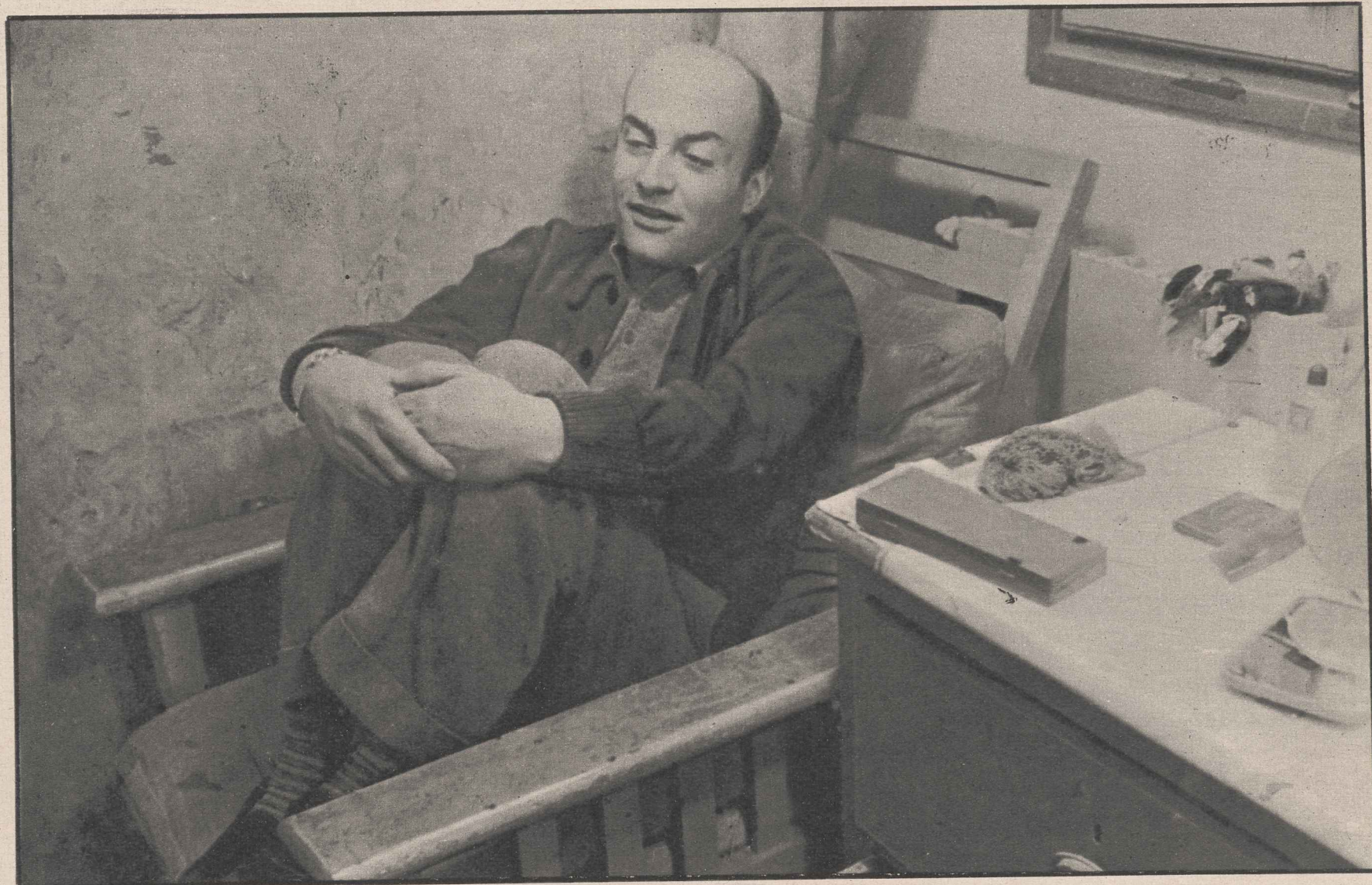
Ὁ **ΠΑΘΛΟ ΣΤΟΠΠΑ**, ἐκοιμᾶτο βαθεῖα, τόσο βαθεῖα, ὥστε δὲν ἤκουσε τὰ κινήματα μας εἰς τὴν πόρταν του. Εἰς τὸ τέλος ἀφ'οῦ τὸν ἐρωτογραφῆσαμεν τὸν ἐξυπνήσαμεν. "Ὅχι ὅμως ἀπὸ κακίαν ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπιληροορηθῆκαμεν, δι' ἐντὸς δλίγων θὰ ἐπανήρχιζε ἡ σκηνή, εἰς τὴν ὅποian ἐλάμβανε μέρος.

Η ΛΑΟΥΡΑ ΝΟΥΤΣΗ υπεσχέθη εις τὴν μητέρα της νὰ τῆς δωρήσῃ ἓνα μάλ्लινο πουλόβερ. Διὰ νὰ τὸ τελειώσῃ ἐργάζεται σὲ καμαρίνι της. (Ἐς τὸ ἱ-δοῦν οἱ δόσπιστοι. Ἡ Νούτση ὅμως ξεύρει πράγματι νὰ πλέκῃ).

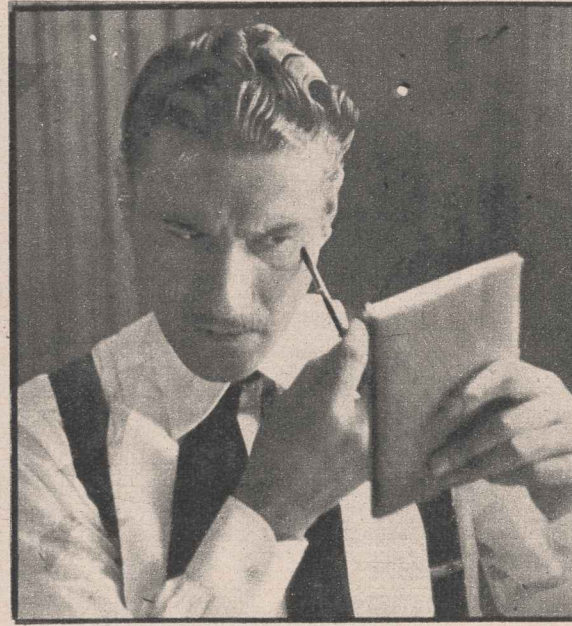
Η ΙΖΑ ΠΟΔΑ ἐπεξεργάζεται μίαν πολύπλοκον ἐνδυμασίαν, γιὰ τὴν ὁποίαν εἶναι πολὺ ἀναποφάσιστη, γιὰ τὰς λεπτομερείας. Αὐτὲς εἶναι περιπτώσεις πὸν τὸ καμαρίνι, ἀντὶ γιὰ ἀνάπαισις, γίνεται ἓνας τόπος ἀνυπόφορης στεναχωρίας.

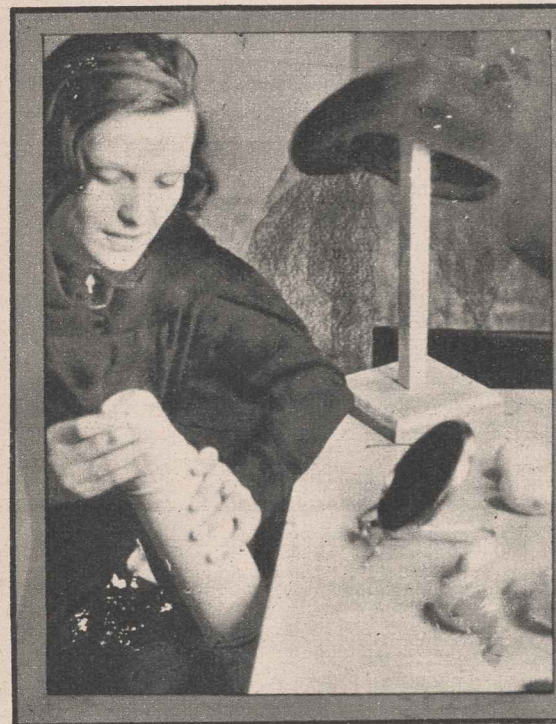
ΤΟ ΚΑΜΑΡΙΝΙ τοῦ Βαλέντη ἔχει ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ ἐνὸς χλευαστικοῦ ἡθοιοῦ (θὰ συμβουλευόμεν ὅμως σὸν Βαλέντη νὰ μὴν ἐπαναλάβῃ οὐχ γὰρ, σὺν τῶν προσεχέων τῶν ὁρίων, αὐτὸν τὸν τύπον. Ἐς κάμνη (τὸν παλιάνθρωπον) δὲν λέγει ὁ ἴδιος, ἀλλ' ὅς μὴ ἐπαναλαμβάνῃ, διότι τὸ κοινὸν ἔχει νὰ μὴ ἐνδιαφέρεται γι' αὐτόν). Ὅλο τὸ διάστημα πὸν μείναμε μαζὺ τοῦ Βαλέντη, μὲ τὸ χιοῦμορ πὸν τὸν χαρακτηρίζει, μᾶς διηγήθη διασκεδαστικὰ ἀνέκδοτα.

ΚΑΙΠΟΤΕ οἱ ἡθοιοὶ ἀνταλλάσσουν ἐπισκέψεις εἰς τὰ καμαρίνια των, καὶ στὴν ἡσυχίαν τοῦ περιβάλλοντος συζητοῦν γιὰ τὰς προσεχέων σκηνὰς, πὸν θὰ γυρῶσιν, ὅπως σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσιν ὁ Τζένο Τσέρβη καὶ ἡ Ἀνέλλις Οὐχλιγκ. Φυσικὰ ὁ Τσέρβη εἶναι σχεδὸν ἑτοιμος, ἡ Οὐχλιγκ ὅμως τρουκάρεται ἀκόμη.

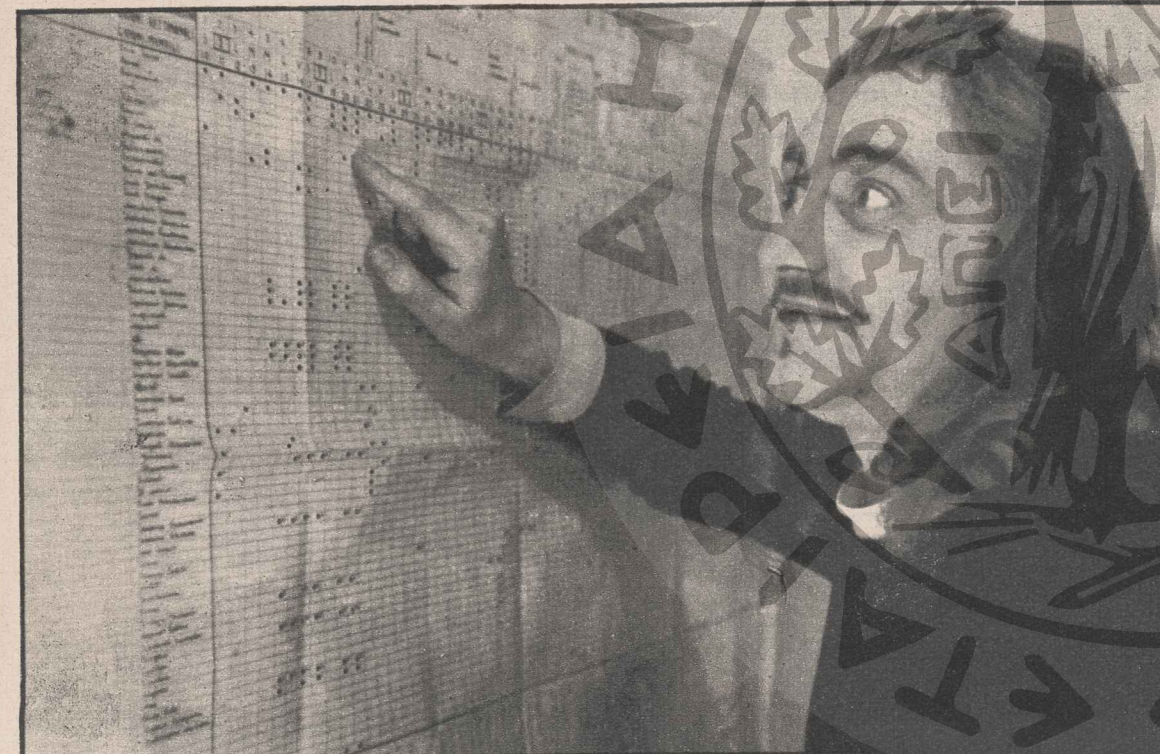
ΤΩΡΑ ΠΛΕΟΝ ὁ Νατζάρη ξεύρει καὶ τρουκάρει πολὺ καλὰ μόνος του. Ἐφ' ἑαυτοῦ τοῦ τῆ βαλλίττα του μὲ τὰ χρεώδη καὶ ὁ ἐντεταλμένος τὸν βλέπει.

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ψυχρὸς ἡμέρας κάμνει καλὸ κατὶ ζε-στό. Ἡ Ἑλίζα Τσεγκάνη εἶναι προβλεπτικὴ καὶ μὲ τὴ πρώτη εὐκαιρία ἀνεβαίνει σὲ καμαρίνι της.

Η ΜΑΡΙΑ ΜΕΡΚΑΝΤΕΡ, δὲν ξεχνᾷ νὰ φέρῃ μα-ζὺ της καὶ μίαν τράπουλα χαρδιὰ. Κάμνει μὴ πασιέν-τσι γιὰ νὰ δῇ ἂν θὰ ἔχῃ τύχη στὴ προσεχὴ ταινία της.

Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΓΚΛΟΡΗ ἔβαλε σὺν τοῖς τοίχοις τοῦ καμαρινοῦ του ἓνα πίνακα τοῦ προγράμματος τῆς ἐργασίας τῆς ταινίας, ἀγνωστον ἂν διὰ νὰ παρακολουθῇ τὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων ἢ ἐπειδὴ θέλει νὰ γνωρίῃ ἀκριβῶς πότε πρέπει νὰ εἶναι παρὼν ὁ ἴδιος, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ καταλλήλως.

Η ΛΙΛΙΑ ΣΙΛΒΗ εἶναι ἡ ἴδια εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὰς ταινίας καὶ εἰς τὸ καμαρίνι της, ὅπου τὴν βρήκαμε νὰ δοκιμάζῃ τὰς νέας ἐνδυμασίας της.

ΜΗΤΕΡΕΣ

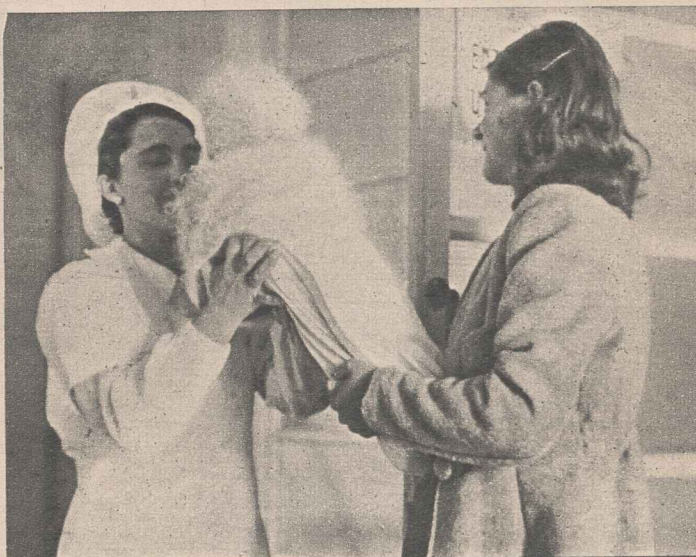
Η βιομηχανική ανάπτυξη που έλαβε χώραν τον παρόντα αιώνα, και άλλοι κοινωνικοί παράγοντες πολυσυνθέτου φύσεως, ηύξησαν τον αριθμό των γυναικών των υποχρεωμένων να εργάζονται εις τα γραφεία, τα εργοστάσια, και τούς αγρούς. Πολλά, από τας γυναίκας αυτές, απησχολημένοι εις εξωοικογενειακάς εργασίας, είναι μητέρες και ως τοιαύται πρέπει να ενδιαφερθούν, ούτως ώστε το τέκνον των, πρό παντός όταν θηλάζει, να το περιποιούνται πρόσωπα με κάποιαν ικανότητα, και πρό εμπνέουν εμπιστοσύνην.

Κατά τας παρελθούσας δεκαετίες, κατά γενικόν κανόνα, αι μητέρες αύται ένεπιστεύοντο τα παιδιά των, η εις καλούς συγγενείς η εις ξένους επί πληρωμή. Πολλάκις ανέλαμβαναν την περίθαλψιν του νηπίου, νεοαραι μεγαλύτεροι αδελφί, χωρίς καμμίαν πείραν, η γιαγιάδες, αι όποιαί ήσαν άνίκανοι, λόγω φυσικών ασθενειών, και άπεδεικνύοντο άνεπαρκείς λόγω μικράς μορφώσεως η μειωμένων δυνάμεων κρίσεως. Συχνόν συμπέρασμα ήτο μία σειρά δυσχερειών και προώρων μολύνσεων, μερικά των όποιων προσελάμβανον δραματικές μορφάς. Η φυματίωσις, τα τραχώματα, και άλλα μεγαλύτερα η μικρότερα μολύνσεις, ήσαν αι συνέπειαι πολλών συμβιώσεων μεταξύ τέκνων, των εργαζομένων μητέρων και ξένων, χωρίς να προσέσωμεν ότι τα θηλάζοντα δταν τα ένεπιστεύοντο εις πρόσωπα άδαή η άνίκανα, όφισταντο διαταραχάς θρέψεως, άτροφίας που έπηρέαζον σοβαρώς την γενικήν κατάστασιν του όργανισμου. Είναι εδύχμημα ότι εις την Ιταλίαν δέν εγκαθιδρύθη τό σύστημα έκείνο των οικιών, που εις την Άγγλίαν όνομάζονται «baby farmings» όπου τα τέκνα των άλλων, διδόμενα προς φύλαξιν, καθίστανται λεία εύκόλων μολύνσεων και άποθνήσκουν κατά μέγαλον ποσοστόν.

Τό πρόβλημα της περιθάλψεως των θηλάζόντων και των νηπίων, μητέρων εργαζομένων έκτός του οικου των, προ-

σελάμβανε έπομένως κοινωνικήν σπουδαιότητα, επί της όποιας επέσυραν την κοινήν προσοχήν οι ίατροί, εύρισκόμενοι εις έπαφήν με την πραγματικότητα του κοινωνικού φαινομένου. Πολλοί έξ αυτών έζήτησαν να ληφθή φροντίς διά ν' άποφευχθή εις τόσας εργαζόμενας γυναίκας, η θλίψις να χάσουν τό τέκνον των, λόγω κακής περιθάλψεως η τό άτύχημα να ίδούν κωλυόμενην την ανάπτυξιν ένός όντος που κατά την γέννησιν του, ήτο υγιέστατον. Καί η βαρύτης του προβλήματος αυτού, παρουσίαζετο πολύ μεγαλύτερα άπ' ό,τι έφάνινετο έκ πρώτης όψεως. Άρκεί ν' αναφέρωμεν ότι κατά τα προηγούμενα τό 1939 έτη, πλέον του 1 έκαστου, γυναικών ήσαν εργάτριαι και έξ αυτών πλέον των 400 χιλ. ήσαν ύπανδροι. Τι να είπωμεν διά τας παρούσας στιγμάς κατά τας όποιας, όπως και κατά τούς προηγούμενους πολέμους, αι γυναίκες άντεκατέστησαν και εξακολουθούν ν' άντικαθιστούν τούς άνδρας εις τα πλέον άνόμοια έπαγγέλματα, κάποτε δέ και εις τα πλέον κοπιαστικά ;

Τό κράτος έφρόντισε να θεραπεύση την κατάστασιν αύτήν, και έθέσπισε μιαν πραγματικήν κοινωνικήν νομοθεσίαν περιθάλψεως, διά την έργασίαν των γυναικών και έπροστάτευσε καλλίτερα την εργάτριαν μητέρα, πρό και μετά την γέννησιν του τέκνου της. Ήδη από του 1907 ύπήρχε νόμος σχετικός με την εργασίαν των γυναικών, που όριζεν μεταξύ άλλων, ότι εις τα εργοστάσια τα χρησιμοποιούντα άνω των 50 γυναικών, έπρεπε να επιτρέπεται τό θήλασμα, είτε έντός ειδικού δωματίου του εργοστασίου η διά της έξόδου της εργάτριας, καθ' όρισμένας ώρας. Ό νόμος αυτός, που είναι ο πρώτος που έθεσεν επί της νομοθετικής όδοι, τό πρόβλημα της περιθάλψεως, της όφειλαμένης εις τα τέκνα της εργαζομένης γυναίκας, άπήλασσε τα μικρά εργοστάσια αύτης της ύποχρεώσεως, άλλα και εις τα μέγαλα παρουσιάζοντο μειονεκτήματα διαφό-

2 Μειδίαιμα αγάπης και έπιδέξια χέρια δέχονται την μικράν ύπαρξιν, διά να την περιθάλψουν εις μιαν άτμόσφαιραν υγείας, ήσυχίας, άθωότητος και χαράς.

ΚΑΙ ΤΕΚΝΑ

ρων φύσεων, ούτως ώστε ένεπιστεύοντο και πάλιν τα βρέφη εις ξένας χείρας. Μόνον εις τα κρατικά εργοστάσια έγκαθιδρύθησαν ειδικά αθούσαι, όπου ήδύνατο τα βρέφη να περιθάλπονται ίκανοποιητικώς. Βραδύτερον τό καθεστώς έκαλλίτερευσε και συνεπλήρωσε τούς ύφισταμένους νόμους και ίδρυσε εις τας βιομηχανικάς και γεωργικάς περιοχάς, όπου η γυναικεία εργασία είναι μεγάλη, «άσυλον-φωλεάν» και άργότερον «οίκους μητέρων και τέκνων».

Εις τας μεγάλας πόλεις οι «οίκοι των μητέρων και των τέκνων» εύρίσκονται εις τας συνοικίας των περιφερειών και δέχονται τα υγιή παιδιά, των όποιων η μέγιστη ήλικία φθάνει τα τρία έτη. Τα δέχονται τό πρωί και τό έσπέρας έπιτρέφουν εις τας κατοικίας των. Πρόκειται περί παιδικών κοινωνιών, σχεδόν μονίμων, διότι μένουν άνοικτά καθ' όλον τό έτος και διαφέρουν έπομένως από τα άσυλα και τας σχολεία. Τα παιδιά γίνονται δεκτά άτάκτως, χωρίς όρισμένην τάξιν, καθ' όλην την διάρκεια του έτους, ύπάρχουν μόνον ίδρύματα που δέχονται μεγαλύτερον η μικρότερον αριθμόν, σύμφωνα με τας μεγαλύτερας η μικρότερας απαιτήσεις των βιομηχανιών και των εργαστηρίων.

Εις τούς οίκους αυτούς των μητέρων και των τέκνων ύπάρχουν τα έξής δωμάτια: ο προθάλαμος, δωμάτιον διά γραφείων, η αθούσα των λίκνων, αθούσα άπογαλακτισμένων παιδιών, αθούσα άπομονώσεως, δι' ένδεχομένης μολυσματικής νόσου, με τας άνεξαρτήτους σχετικές ύγειονομικάς ύπηρεσίας, η αθούσα λουτρού, τό μαγειρείον μία αθούσα ίματιοφυλάκιον, μικρός κήπος, διά την διαμονήν των παιδιών εις τόν καθάρν άέρα. Εις όλους τούς οίκους των μητέρων και των τέκνων, ύπάρχει τό γυναικολογικόν συμβουλευτικόν τμήμα, με τούς προθαλάμους και τας ύγειονομικάς ύπηρεσίας, τό έισιατόριον, διά τας μητέρας, και τό μαγειρείον. Θα άποηχο-

λουν πολύ τόν αναγνώστην άν θα επεχειρουν να έκθέσω αναλυτικώς την σπουδαιότητα έκστου τμήματος και την σύνθετον περιθάλψιν, που παρέχεται εις τας μητέρας και τα παιδιά.

Τό προσωπικόν είναι υγιές, καλά κατηρτισμένον και παρακολουθεί τας διαφόρους άννάγκας των μικρών, προσέχει εις την καθαριότητα των και πρό παντός εις τό τακτικόν φαγητόν των. Διά την παραμικράν άκαταστασίαν ειδοποιείται η διευθύντρια και έν ανάγκη ο ειδικός παιδίατρος.

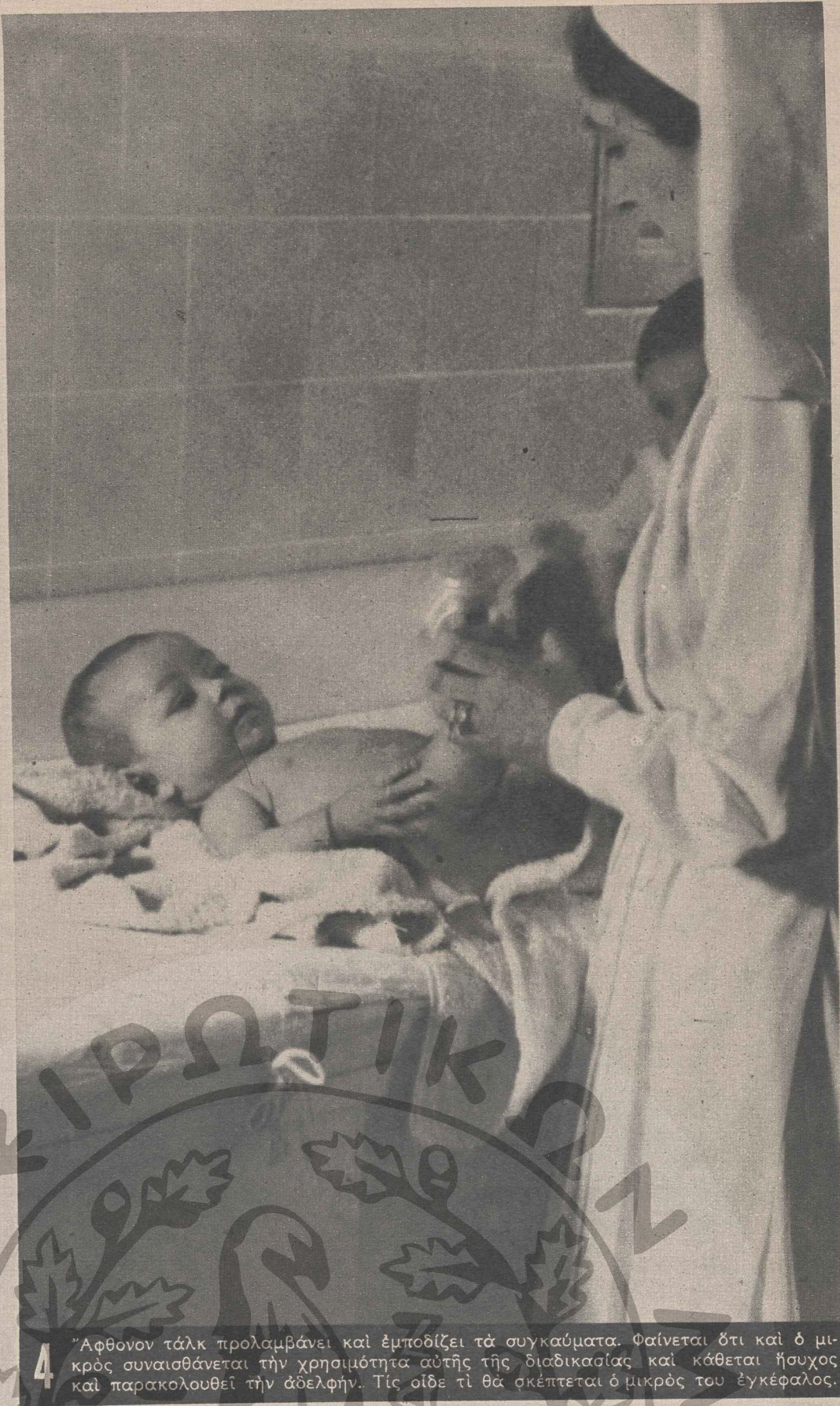
Αι κοινότητες αύται των νηπίων προκαλούν, όπως είναι φυσικόν, διά τόν ύπεύθυνον ίατρόν, μιαν σειράν λεπτών προβλημάτων, σχετικών με την υγείαν και την ανάπτυξιν του κάθε μικρού μέλους, τόσον όσον άφορά αυτό τό είδος χωριστά, όσον και όλα μαζί. Τό πρόβλημα της τροφής λύεται ριζικώς εις τό φώς των συγχρόνων γνώσεων της παιδικής τροφοδοσίας, επί τη βάσει των απαιτήσεων του όργανισμου εις βιταμίνας και άλλα τροφάς.

Ακόμη και κατά τας παρούσας δυσκόλους στιγμάς, τό καθεστώς έφρόντισε ώστε να είναι έξησφαλισμένη μία καλή θρεπτική τροφή, εις τα μικρά αυτά όντα. Εις την πρόνοιαν διά την τροφήν, προστίθενται και αι περιποιήσεις εκείναι που έχουν ως σκοπόν την καλλίτερευσιν των γενικών όρων, και προσπαθούν να τροποποιήσουν νοσηράς καταστάσεις, πολλές φορές άφανείς, όπως την άναιμίαν, τόν ραχισμόν, την σπασμοφιλίαν, και τας πιθανάς κληρονομικάς ασθενείας. Κατόπιν ύπάρχουν προβλήματα προφυλάξεως, τελίνοντα είτε εις τό να μειώσουν εις τό κατώτατον, τας συνεπείας των ασθενειών, που πρέπει να θεωρηθούν ως άναπόφευκτοι (άνεμοβλογία, διάρρα κλπ.) είτε διά ν' αποφύγουν άλλας ασθενείας (σκαρλατίνα, διοθερίτις) τέλος δέ γίνονται συχνά έμβολιασμοί, διά να μειώσουν την διάδοσιν όταν μία μολύνσις εισχωρήσιν εις την μικράν κοινότητα.

FRANCESCO PONTIERI

3 Ή θέσις του μικρού αυτού δέν είναι και τόσον άνετος και τό βρέφος προσπαθεί, με τα ίδια του μέσα, να μετατοπισθί, άδίκως όμως, δέν τό κατορθώνει.

4 Αφθονον τάλα προλαμβάνει και έμποδίζει τα συγκαύματα. Φαίνεται ότι και ο μικρός συναισθάνεται την χρησιμότητα αύτης της διαδικασίας και κάθεται ήσυχος και παρακολουθεί την αδελφήν. Τίς οίδε τι θα σκέπτεται ο μικρός του έγκέφαλος.

5 Χαρά και ίκανοποίησις του δίδοντος και ήδονή του λαμβάνοντος, συγγέονται εις ένα ύμνον προς την ζωήν. Ή τροφή του μικρού αυτού όντος έχει έξασφαλισίσε πλήρως η ανάπτυξις και η υγεία του, μέχρις ώρας, είναι αρκετά ίκανοποιητικά.

1 Τό βραχύ και άσφαλές βήμα της νέας αύτης μητρός, δέν δεικνύει διαταγμόν. Με πνευματικήν ίκανοποίησιν και με μεγάλην εμπιστοσύνην η θηλάζουσα φέρει τό τέκνον της εις τόν οίκον μετέρων και τέκνων, δια να τό εμπιστενθή εις τας στοργικάς φροντίδας.

6 Αι γυναίκες του λαού διευθύνονται πρὸς τὸ μητρικὸν συσσίτιον. Ἡ παρεχομένη εἰς τὴν θηλάζουσαν τροφή, εἶναι ἐγγύησις διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ βρέφους.

7 Εἰς τὴν ἡλιόλουστον καὶ καθαράν αὐτὴν αἴθουσαν, πολλαὶ θηλάζουσαι μητέρες λαμβάνουν δωρεάν μετὰ τὴν σειρὰν των, τὴν καθημερινὴν των τροφήν.

10 Τὰ παιδιὰ αὐτά, ἐνδιαφέρονται μόνον νὰ κρατήσουν, εὐθείαν γραμμὴν. Εἶναι ἕνα καινούργιο παιγνίδι δι' αὐτά καὶ ἀπορροφᾷ ὅλην τὴν προσοχὴν των.

8 Δὲν εἶναι εὐκόλιν νὰ τρώγῃ μετὰ τὸ κουταλάκι ὅταν ᾖτο συνειθισμένο μετὰ τὸ μπιμπερό. Καὶ μόνον σιγὰ καὶ μετὰ ὑπομονήν, ἐπιτυγχάνεται μία ἐλαχίστη συνεργασία μετὰ τῶν τροφῶν καὶ βρεφῶν, πού ἐπιτρέπει νὰ μὴ καταναλίσκουν πολλὸν χρόνον αἱ πρώται, καὶ

11 Ἡ ἡρεμὸς γλυκύτης τοῦ εὐχαριστημένου θηλάζοντος, ἀντανάκλᾳ ὅλην τὴν εὐεξίαν πού κατορθώνεται νὰ δημιουργηθῇ εἰς ἕνα περιβάλλον ἥσυχον καὶ φωτεινόν.

12 Ἡ χαρὰ, καὶ ἡ ἱκανοποίησις πού περιβάλλεται ἀπὸ στοργικὰς φρον-

παρέχει εἰς τὰ δεύτερα, μίαν νέαν εὐεξίαν. Εἶναι πράγματι ἀξιοθαύμαστος ἡ στοργὴ μετὰ τὴν ὁποίαν, αἱ ἐντεταλμένοι αὐταὶ γυναῖκες, περιβάλλουν τὰ παιδιὰ πού τὰς ἐμπιστεύονται.

τίδας, καθιστοῦν εὐτυχὲς τὸ βρέφος. Παίζει, μετὰ παιγνίδια καὶ ἐπὶ ὥρας θά εἶναι ἥσυχον.

13 Καθ'ὃν χρόνον περιμένουν τὴν σειρὰν των, διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ ὁ ἰατρός τὰ τέκνα των, αἱ μητέρες, λέγουν τὰς σκέψεις των καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς ψυχῆς των.

9 Ἐντὸς ὀλίγου τὰ μικρὰ αὐτά θ'ἀποδείξουν ὅτι εἶναι ἱκανὰ νὰ καταβροχθίσουν μόνον τὸ φαγητὸν των, χωρὶς τὴν βοήθειαν κανενὸς καὶ χωρὶς καμμίαν προτροπὴν. Ὁ φωτόγραφος κατόρθωσε νὰ ἐπιτύρῃ, μίαν μόνον στιγμὴν, τὴν προσοχὴν των.

14 Ἐν βλέμμα εἰς τὸ σύνολον τοῦ βρέφους εἶναι διὰ τὸν ἱατρὸν ὁ καλλίτερος πρόλογος τῆς ἐξετάσεως, πρῶρισμένος νὰ ἐλέγξῃ τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν.

15 'Ακόμη και όταν η μητέρα είναι απασχολημένη εις την εργασίαν της, ο νοῦς της τρέχει εἰς τὸ μικρὸν ἐκείνο πλάσμα, ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμη συνείδησιν ὧν τῶν θυσιῶν τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην.

16 Αἱ γυναῖκες τῶν ἐργατικῶν οἰκογενειῶν, καθ' ὃν χρόνον τὰ τέκνα τῶν εἶναι ἐμπιστευμένα εἰς τὸν οἶκον μητέρων καὶ τέκνων, ἐπιδίδονται εἰς τὰς ἐργασίας των, μετὰ χαρὰν καὶ μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν.

17 "Εἶνα ἄλλο πρόσωπον ἀγαπητόν, ποὺ ὅπως καὶ ἡ μητέρα ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ βρέφους, εἰδοποιεῖται ὅτι εἶναι καλὰ καὶ ὅτι ἀναπτύσσεται εὐρωστόν καὶ ὑγιές.

18 Κατόπιν μιᾶς ἡμέρας ἐργασίας, ἡ ἐργατὶς μητέρα καὶ γενικῶς ἡ γυναῖκα ἡ ἀπασχολημένη εἰς ἐξωοικιακὰς ἐργασίας, ἐπιστρέφει εὐχαριστημένη εἰς τὴν οἰκίαν της, μετὰ τὸ τέκνον της εἰς τὴν ἀγκάλην.

19 Τὸ πότισμα τοῦ λαχανοκήπου καὶ ἡ φροντίς δι' ἕνα μικρὸν τετράγωνον γῆς, μετὰ ἀγάπην καὶ προσοχὴν, εἶναι μία τερπνὴ διασκέδασις δι' ὅποιον ἀφιερώνει τόσον καιρὸν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τοῦ τέκνου του.

20 Καὶ ἡ παραμικρὰ λεπτομέρεια τοῦ σώματος τοῦ τέκνου εἶναι παρούσα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς μητέρας, καὶ δι' αὐτὸ ἐκτελεῖ χωρὶς μέτρα, μετὰ ἀκρίβειαν, προσοχὴν καὶ χαρὰν ἕνα μικρὸν ρουχαλάκι.

ΔΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΘΗ Ἡ ΙΤΑΛΙΑ ΤΗΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

Ἡ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Εἰς ὀκτὼ τόμους

ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ ΕἰΣΑΓΩΓΗΝ ΤΗΣ Α. ΕΞΟΧΟΤΗΤΟΣ

PIETRO FEDELE

"Ἡ ἱστορία αὐτὴ τῆς Ἰταλίας, ἀληθὲς μνημεῖον ἀπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ ἐκδοτικῆς ἀπώσεως, ἀνεγερθεὶς διὰ τὰ μαρτυρηθέντα μεγαλεῖα τῆς Ἰταλίας, διὰ τὰ χρωματιστὰ τὴν ἱστορίαν καὶ πρᾶξεως ὧν τῶν ἐποχῶν, εἰς μίαν ἐνδοξὴν ἰδεώδη ἐνότητα, εἶναι ἔργον ἀσκηρῶς ἐπιστημονικὸν παντοχρόνως δὲ καὶ διαλαλητικόν, ποὺ πρέπει νὰ δύναιται νὰ τὸ συμβουλευέται πρακτικῶς καὶ εὐκόλως ὁ κάθε Ἰταλός.

ΤΟΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΕΣ

ΤΟΜΟΣ Ι - ΚΑΘ. PERICLE DUCATI

Ἡ ΑΡΧΑΙΑ ΙΤΑΛΙΑ, ΑΠΟ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΠΟΛΙΤΕΜΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ. (ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΡΧΑΣ ΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 44 Π. Χ.)

ΤΟΜΟΣ ΙΙ ΤΗΣ Α. Ε. ROBERTO PARIBENI

ΙΤΑΛΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΤΙΚΟΥ

Ἡ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΙΤΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΚΤΑΒΙΑΝΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ (44 Π. Χ. - 395 Μ. ΧΡ.)

ΤΟΜΟΣ ΙΙΙ - ΚΑΘ. LUIGI SALVATORELLI

Ἡ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΙΤΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΩΝ ΕἰΣΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ 11ου ΑἰΩΝΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΙV - ΚΑΘ. LUIGI SALVATORELLI

Ἡ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΙΤΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥ 11ου ΑἰΩΝΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΟΥ 14ου

ΥΠΟ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΤΟΜΟΣ V ΤΟΥ NINO VALERI

Ἡ ΙΤΑΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΩΝ ΠΡΗΚΗΠΑΤΩΝ (1343-1530)

ΤΟΜΟΣ VI - ΚΑΘ. ERNESTO PONTIERI

Ἡ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΔΙΑΔΟΧΗΣ. (1531-1748)

ΤΟΜΟΣ VII - ΚΑΘ. GIOVANNI MIRA

Ἡ ΝΕΩΤΕΡΑ ΙΤΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕἰΡΗΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΙΣΓΡΑΝΑ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ 2ου (1749-1849)

ΤΟΜΟΣ VIII - ΚΑΘ. Α. Μ. GHISALBERTI

Ἡ ΙΤΑΛΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ 2ου ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

"Εκαστος τόμος εἰς σχῆμα 8ον, περιλαμβάνει πλέον τῶν 800 σελίδων εἰκονογραφημένων μετὰ περίπου 450 ἀναπαραστάσεις, 16 πίνακες, καὶ 10 ἐγχρώμους χάρτες ἐκτὸς κειμένου. "Εκαστος τόμος, ἰσχυρῶς δεμένος μετὰ πανίον, τιμᾶται Λιρ. 200.

**ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ Οἶκος Α. ΜΟΝΔΑΔΟΡΙ
ΜΙΛΑΝΟΝ - ΟΔΟΣ CORRIDONI N. 39**